

BUSINESS
FINLAND

TILINPÄÄTÖS 2021

28.2.2022

Käsitelty Business Finlandin johtoryhmässä 14.2.2022
Hyväksytty Business Finlandin johtokunnassa 18.2.2022

SISÄLTÖ

1 Johdon katsaus.....	3	7 Tilinpäätösanalyysi.....	75
2 Tuloksellisuus.....	6	7.1 Rahoituksen rakenne.....	75
3 Vaikuttavuus.....	9	7.2 Talousarvion toteutuminen.....	75
3.1 Toiminnan vaikuttavuus.....	9	7.3 Tuotto- ja kululaskelma.....	85
3.2 Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus.....	9	7.4 Tase.....	86
4 Toiminnallinen tehokkuus.....	41	8 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma.....	88
4.1 Toiminnan tuottavuus.....	47	9 Arviointien tulokset.....	91
4.2 Toiminnan taloudellisuus.....	47	10 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä.....	93
4.3 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus.....	48	10.1 Virheitä ja väärinkäytöksiä koskevat yhteenvetotiedot.....	93
4.4 Yhteisrahoitteen toiminnan kustannusvastaavuus.....	48	10.2 Takaisinperintää koskevat yhteenvetotiedot.....	94
5 Tuotokset ja laadunhallinta.....	49	11 Talousarvion toteumalaskelma.....	95
5.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet.....	49	12 Tuotto- ja kululaskelma.....	99
5.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu.....	65	13 Tase.....	100
6 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen.....	70	14 Liitetiedot.....	102
		15 Allekirjoitus.....	119

1 JOHDON KATSAUS

Business Finlandille vuosi 2021 oli hihojen käärimisen aikaa. Vuonna 2020 hyväksytyn uuden strategian ja organisaatiouudistuksen toimeenpano olivat menneen vuoden keskeisiä tavoitteita, ja tavoitteisamme onnistuimme hyvin.

Strategiamme mukaisesti tartumme suurten yhteiskunnallisten muutosten luomiin mahdollisuuksiin. Tähän lanseerasimme viime vuoden aikana uuden työkalun, Business Finlandin missiot. Missioiden aiheet valikoituvat alueille, jotka ovat maailmanlaajuisesti isossa murroksessa, ja tarjoavat tätä kautta myös merkittäviä tulevaisuuden markkinamahdollisuuksia suomalaisille yrityksille. Kaksi ensimmäistä missiota ovat vähähiilisyteen keskittyvä Zero Carbon Future ja digitaalisuuteen keskittyvä Digital Native Finland.

Käytännössä missioissa yhdistyy pitkän aikajänteen strateginen ennakoitivyö ja yritysten auttaminen tässä ja nyt. Business Finlandin ohjelmatoiminta tulee jatkossa kiinnittymään vahvasti missioihin.

Lukujen valossa Business Finlandin viime vuosi oli kaksijakoinen. Vientitulokset ovat vaikuttavat: 800 mil-

joonaa euroa vuosittaisesta viennistä kaukomarkkinoille olisi jäänyt toteutumatta ilman Business Finlandin yhteistyötä. 36 % mikro- ja pk-yritysten viennistä kaukaisille markkinoille johtuu yhteistyöstä Business Finlandin kanssa. (Suuryritykset 9 %). Tukemamme viennin osuus mahdollistaa vuosittain 8 800 kokoaikaista työpaikkaa.¹

Siinä missä viennin luvut olivat viime vuoden osalta varsin positiiviset, Business Finlandin asiakkaiden yhteenlaskettujen TKI-panostusten kasvu jäi odotettua pienemmäksi. Kasvua edellisvuoteen oli 2,1 %, kun tavoite oli 5,9 %². Niin ikään TKI-rahoituksella aikaansaatujen työpaikkojen määrä jäi jonkin verran edellisvuotta pienemmäksi, noin 25 000:een.

Viime vuonna 20 miljoonan euron rahoituspäätöksen sai kolme uutta veturia: Wärtsilä, TietoEVERY ja Nokia. Rahoitettavat veturiyritykset ovat sitoutuneet lisäämään

¹ Hovmand, Eräkallio, Sunesen, Riehl: Impact Study of Economic Growth – Global Networks and Fast Growth Companies. Business Finland Report 1/2022.

² Mittarin arvo on vuoden 2019 Business Finlandin asiakkaiden TKI-panosten muutos vuosina 2019–2020, mikä on tuorein käytettävissä oleva tieto.

2021 päättyneissä projekteissa syntyi: 1 853 uutta tai parannettua prosessia, palvelua tuotetta tai sovellusta, 592 patenttia tai patenttihakemusta ja 402 opinnäytettä.

tutkimus-, kehitys- ja innovaatiopanostuksiaan Suomessa yhteensä yli 350 miljoonalla eurolla tulevaisuuden ratkaisujen kehittämiseen. Business Finlandin rahoitus vivuttaa kolminkertaisesti veturiyritysten investointeja ja viisinkertaisesti, kun koko ekosysteemi lasketaan mukaan.

Business Finlandin saama asiakasarvio vuoden 2021 vientipalveluista on kiitettävää. Kansainvälistymisen palveluiden keskiarvo on 4,5/5. Rahoituspalveluiden saama asiakasarvio oli 4,2.

2021 päättyneissä projekteissa syntyi: 1 853 uutta tai parannettua prosessia, palvelua tuotetta tai sovellusta, 592 patenttia tai patenttihakemusta ja 402 opinnäytettä.

Suomen kestävä kasvun ohjelma tukee ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävä kasvua. Ohjelman avulla vauhditetaan kilpailukykyä, investointeja, osaamistason nostoa sekä tutkimusta, kehitystä ja innovaatioita. Business Finlandin kautta myönnettävä RRF-rahoitus tähtää innovatiivisten, kestävä kehitystä ja digitalisaatiota edistävien ratkaisuiden kehittämiseen kansainvälisille markkinoille. Vuonna 2021 Business Finland myönsi RRF-rahoitusta yhteensä noin 74 miljoonaa

euroa. Eniten rahoitusta myönnettiin akkuteollisuuden hankkeisiin (10 miljoonaa euroa) sekä kierrätys- ja uudelleenkäyttöinvestointeihin (noin 10 miljoonaa euroa).

Koronapandemia jatkui ja osaltaan vaikutti Business Finlandin toimintaan ja tulostavoitteiden toteutumiseen. Korona-häiriörahoituksen hankkeiden käsittely jatkui vuonna 2021. Vaikka henkilöstön työkuormat ovat olleet paikoin suuria ja jaksaminen koetuksella, henkilöstötyytyväisyys silti hieman nousi edellisvuodesta.

Business Finland toteutti toukokuussa Signi-henkilöstökyselyn, jonka tarkoituksena oli selvittää henkilöstölle merkityksellisimmät asiat ja niiden toteutuminen työpaikalla. Vastausaktiivisuus kyselyssä oli erittäin korkea, 87 % henkilöstöstä. Henkilöstöllä on siis selkeä halu vaikuttaa asioihin työpaikallaan.

Kyselyn mukaan henkilöstölle viisi merkityksellisintä asiaa ovat 1) mielekkäät työtehtävät, 2) vapaus tehdä työtä ajasta ja paikasta riippumatta, 3) työ- ja vapaa-ajan tasapaino, 4) vaikutusmahdollisuudet omaan työhön ja työympäristöön sekä 5) mahdollisuus käyttää päivittäin omaa osaamistaan.

Tulosten perusteella henkilöstö koki, että em. asioiden toteuma on pysynyt jokseenkin samana kuin vuonna 2020, poikkeuksena vapaus tehdä työtä ajasta ja paikasta riippumatta, joka oli noussut 79 prosentista 85 prosenttiin. Myös kokonaistyytyväisyys parantui tasolle 69 (2020: 66). Vapaus tehdä työtä ajasta ja paikasta riippumatta nousi kyselyssä keskiöön. Etätönn koettiin sujuneen hyvin ja henkilöstö koki luottamusta. Roolien ja päätöksenteon epäselvyys nousi kyselyssä edelleen kehittämiseksi. Joulukuussa tehdyssä seurantakyselyssä keskiöön nousivat myös sisäisen kehittämisen liiallinen määrä ja huoli ihmisten jaksamisesta. Business Finlandin kehittämissuunnitelmaa priorisoitiin loppuvuonna vahvasti. Lisäksi esihenkilöitä koulutettiin havaitsemaan henkilöstön jaksamishaasteita, sekä järjestettiin henkilöstölle työhyvinvointiin liittyviä kehittämiskokonaisuuksia. Kukin palvelualue on priorisoinut omat kehittämissuunnitelmansa omien tulostensa perusteella.

Nina Kopola

2 TULOKSELLISUUS

Vuonna 2020 alkanut ja vuonna 2021 jatkunut Covid-19-pandemia vaikutti Business Finlandin toimintaan merkittävästi jo vuonna 2020, jolloin Business Finlandissa lanseerattiin häiriötilanteeseen uusia virtuaali- ja rahoituspalveluja ja niihin siirrettiin vastaavasti merkittävä määrä resursseja muusta toiminnasta, jota oli supistettava. Pandemian pitkittyminen ja muutoksen vaikutukset ovat alkaneet näkyä laajemmin Business Finlandin tulostilanteiden toteutumisissa vuonna 2021. Noin puolessa Business Finlandin vuoden 2021 tulostilanteissa Business Finland ei päässyt tavoitetasolleen eikä Business Finlandin toiminnallinen tuloksellisuus siinä valossa tarkasteltuna ollut ihanteellisimmillaan. Business Finland saavutti kuitenkin tavoitteitaan useissa mittareissa, jotka osaltaan ylläpitävät toivoa kansallisellakin tasolla merkittävien asioiden toipumisesta pandemiatilanteen jälkeen.

Business Finlandin vaikuttavuusmittari, joka perustuu Business Finlandin rahoittamien projektien loppuraporteissa arvioituihin vientiennusteisiin, tavoitetaso ylittyi, mikä osoittaa, että Business Finlandin asiakkailta on merkittäviä odotuksia viennin kasvamiselle edelleen. Business Finlandin asiakkaiden todellista viennin kasvuprosenttia ja sitä verrattuna OECD-maiden viennin keski-

määräiseen kasvuprosenttiin ei pystytty laskemaan tilinpäätökseen, sillä toteutuneet vientitiedot saadaan Verohallinnosta tilinpäätöksen hyväksymisen jälkeen.

Kestävä kehitys tuo Suomen kansainväliselle menestymiselle isoja mahdollisuuksia tulevaisuuteen. Myös Business Finlandin TKI-rahoitusasiakkailta on sen suhteen positiivisia odotuksia omille panostuksilleen vähähiilisyteen ja kiertotalouteen. Business Finlandilla on useita erilaisia toimia, joilla se edistää kestävä kehityksen teemaa. Palvelutapahtumien määrän tulostilanteissa ne eivät kuitenkaan tulleet esiin. Yksi syy sille on, että tiedon keräämistä asiakastietojärjestelmään on vasta lähdetty opettelemaan vuoden 2021 aikana.

Business Finland rahoitti tavoitellun määrän ekosysteemialoitteita, joissa tavoitteena on yli 1 miljardin euron kokonaisuus. Ekosysteemien kehittyminen on edellytys, että Suomeen tulisi maailmanluokan ekosysteemejä ja kilpailukykyinen toimintaympäristö. Kansallisesti huolestuttava merkki on Business Finlandin tulostilanteissa, joiden mukaan Business Finlandin asiakkaiden ja TKI-rahoitusta saavien pk-yritysten TKI-panostukset eivät ole kasvaneet tavoitellussa määrin.

Koronapandemian pitkittymisen ja matkustusrajoitusten vuoksi Suomen matkailuteollisuus on kokenut

KUVA 1 MUUTAMIA BUSINESS FINLANDIN TULOSMITTAREITA VUODELTA 2021.

Tunnusluku	2021 toteutuma	2021 tavoite
YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAVUUS		
Rahoitettujen hankkeiden synnyttämä vuosittainen vienti/Business Finlandin tki-rahoitus (vientikerroin).	36	> 20
Vähähiilisyteen ja kiertotalouteen panostavien TKI-rahoitusasiakkaiden liikevaihto hankkeiden tavoitevuonna, milj. euroa (arvio).	8 117	4 500
Business Finlandin asiakkaiden yhteenlaskettujen TKI-panostusten kasvu (%). ³	2,1	> 5,9
Rahoitetut ekosysteemialoitteet, joissa tavoitteena yli 1 mrd. euron kokonaisuus (kpl).	5	5
Rekisteröidyt ulkomaiset yöpymiset, 1 000 vrk ⁴ .	2 000 (arvio)	4 500
TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS		
Rahoitustyön kokonaiskustannus /myönnetty rahoitus, %	2,8	<3,0
Business Finland -asiakkaiden suositteluhaluus (NPS, asteikko -100 - +100).	+59	> +58
HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN		
Kokonaistyytyväisyys (asteikko 1–5)	3,5	> 3,5

pahan iskun. Rekisteröityjä ulkomaisia yöpymisiä oli alle vuoden 2020 tason ja lähes viidenneksen vuoden 2019 tasosta. Myös ulkomaisten investointien ilmapiiri on pysynyt rajoitusten maailmassa pessimistisenä. Vuonna 2021 ulkomaisia investointeja tehtiin Suomeen 161 milj. eurolla, mikä oli noin neljäsosa vuoden 2020 ja noin kymmenesosa vuoden 2019 investointien määrästä.

Business Finlandin toiminnalliseen tehokkuuteen liittyvät mittarit olivat yli tai lähellä niille asetetun tavoitetason. Tulostittari, jossa lasketaan asiakkaiden lukumäärä / yhteenlasketut operatiiviset kustannukset, jäi hieman tavoitteestaan, mutta oli suunnilleen edellisvuosien tasolla. Rahoitustyön kokonaiskustannus / myönnetty rahoitus täytti sille asetetun tavoitteen. Business Finlandin asiakkaiden suositteluhaluus pysyi tavoitellulla tasolla. Asiakkaat ovat erityisesti tyytyväisiä asiantuntijoiden tavoitettavuuteen ja asiakaspalveluasenteeseen. Pk-asiakkaiden osalta tuloksissa on ollut jonkin verran vaihtelua. Henkilöstön kokonaistyytyväisyys nousi tavoitellulle tasolle. Henkilöstön tyytyväisyyden trendi näyttäisi olevan nousussa oikeaan suuntaan.

³ Mittarin arvo on vuoden 2019 Business Finlandin asiakkaiden TKI-panosten muutos vuosina 2019–2020, mikä on tuorein käytettävissä oleva tieto.

⁴ Visit Finlandin toimenpiteillä on vain osittainen vaikutus.

Business Finlandille tulossopimuksessa asetetut tunnuslukutavoitteet toteumineen on esitetty toimintakertomuksen seuraavissa luvuissa. Kuvassa 1 on niistä muutamia.

Business Finland muodostuu kahdesta erillisestä organisaatiosta (Innovaatorahoituskeskus Business Finland / Rahoituskeskus / virasto ja Business Finland osakeyhtiö / Yhtiö). Rahoituskeskus ja Yhtiö muodostavat toiminnallisen kokonaisuuden ja niitä johdetaan yhteisellä strategialla. Rahoituskeskusta koskeva tulossopimus vuodelle 2021 koskee myös Yhtiötä. Yhtiö on konserni, joka muodostuu Business Finland Oy:stä, Kiinassa toimivasta FinChi Innovation Center Company Ltd:stä, USA:ssa toimivasta Business Finland USA Inc -yrityksestä ja Suomessa rekisteröidystä Finpro Finland Oy:stä, jolla ei ole varsinaista toimintaa. Rahoituskeskuksen ohjauksessa toimii myös pääomasijoitusyhtiö Business Finland Venture Capital Oy.

3 VAIKUTTAVUUS

3.1 TOIMINNAN VAIKUTTAVUUS

Business Finlandin toiminnan vaikuttavuus syntyy asiakkaiden ja sidosryhmien toiminnasta. Business Finlandin asiantuntija- ja rahoituspalvelut liittyvät toisiinsa niin tiiviisti, ettei niiden vaikuttavuutta ole tarkoituksenmukaista käsitellä erikseen. Vaikuttavuus on raportoitu seuraavassa luvussa.

3.2 SIIRTO- JA SIJOITUSMENOJEN VAIKUTTAVUUS

3.2.1 VAIKUTTAVUUDEN SEURANTA

Business Finland arvioi säännöllisesti tehtävässään onnistumista vaikuttavuustutkimusten avulla sekä pyrkii osaltaan kehittämään tätä koskevia menetelmiä. Business Finland hyödyntää uusia tapoja tulosten viestinnässä sekä kehittää yhdessä muiden toimijoiden kanssa innovaatiotoimintaa kuvaavia tilastoja ja kansainvälisiä vertailutietoja yhteiskunnan hyödynnettäväksi. Tehtyjen vaikuttavuusarviointien ja jälkiseurannan perusteella voidaan todeta, että Business Finlandin rahoitustoiminta on tuottanut yrityksille sekä liikevaihdon että viennin

kasvua, joten rahoitus tuottaa yhteiskuntaan merkittäviä hyötyjä, jotka jäisivät muuten toteutumatta.

Työ- ja elinkeinoministeriö ja Business Finland ovat sopineet, että Business Finlandin vaikuttavuutta, eli tulossopimuksessa asetetun kahden strategisen päämäärän toteutumista, seurataan ensisijaisesti asiantuntijoilla teetettävillä vaikuttavuusarvioinneilla.

Toimintavuonna 2021 päämäärät olivat:

1. Kansainvälistä kasvua yrityksille ja
2. Maailmanluokan ekosysteemit ja kilpailukykyinen toimintaympäristö kasvua tukemassa.

Uudet strategian vaikuttavuustavoitteet ovat:

1. talouden kasvu,
2. kestävyys ja
3. kilpailukyky.

Päämääriä koskevia vaikuttavuusselvityksiä tilataan yksi vuosittain vuorotellen kustakin päämäärästä. Syksyllä 2021 käynnistyi vaikuttavuusarviointi Business Finlandin rahoituksen ja vienninedistämisen palveluiden vai-

kutuksista yritysten kasvuun ja vientiin kaukomarkkinoilla. Arvioinnin tuloksia on raportoitu luvussa 3.2.2. Muiden vuonna 2021 tehtyjen vaikuttavuusarviointien tuloksia on raportoitu luvuissa 3.2.2 ja 3.2.3. Vuonna 2021 valmistuneiden ohjelma-arviointien tuloksista on raportoitu luvussa 9.

Business Finlandin arvoinnit perustuvat vaikuttavuusmalliin. Sen mukaan kehitetään Business Finlandin sisäisiä työkaluja kuten arviointia, jolla palveltavat ja rahoitettavat yritykset valitaan, sekä toimivampaa asiakkaiden ja ekosysteemien hallintaa. Vaikuttavuusmallia on kehitetty kuvaamaan Business Finlandin eri asiakassegmenttejä ja instrumenttikohtaisia tuloksia ja vaikutuksia sekä vastaamaan kaikkia palvelualueiden tarpeita. Vuoden 2021 aikana tarkennettiin strategian kestävän kehityksen ydinalueeseen liittyvää vaikuttavuusmallia. Vaikuttavuusviestintää on kehitetty edelleen hyödyntäen visualisointia, asiakassegmentointia, case-analyysejä ja vaikuttavuuskatsauksia.

Missiokonsepti on Business Finlandille uudenlainen toimintatapa, jossa yhdistyy pitkän aikajänteen strategi-

nen ennakointityö yritysten auttamiseen nykyhetkessä. Business Finlandin ohjelmatoiminta tulee jatkossa kiinnittymään vahvasti missioihin. Missioiden avulla pyritään luomaan arvoa yhteiskunnalle laajasti ja etsimään merkittäviä tulevaisuuden markkinamahdollisuuksia suomalaisille yrityksille. Business Finlandin missioiden aiheet valikoituvat alueille, jotka ovat maailmanlaajuisesti muutoksessa, ja tarjoavat tätä kautta myös merkittäviä tulevaisuuden markkinamahdollisuuksia suomalaisille yrityksille. Koska missiot ovat uudentyypinen toimintatapa Business Finlandille, tulee myös niiden seuranta, arviointi ja vaikuttavuuden varmistaminen rakentaa uusista lähtökohdista käsin. Työ on käynnistynyt prosessina, jossa rakennetaan missioiden tarkempi konsepti sekä viitekehys vaikuttavuuden seurantaan ja arviointiin hyödyntäen Business Finlandin toimintoja entuudestaan tuntevia konsultteja. Koska ohjelmat tulevat vastaisuudessa ohjautumaan nimenomaan missioista käsin, koskee tämä suunnittelutyö tarvittavilta osin myös ohjelmia.

3.2.2 TAVOITE 1: KANSAINVÄLISTÄ KASVUA YRITYKSILLE

STRATEGIAN VAIKUTTAVUUSTAVOITE: GLOBAALISTI ERITTÄIN MENESTYVIÄ YRITYKSIÄ.

Viime vuosikymmeninä maailmassa on tapahtunut merkittäviä tullien ja muiden politiikan aiheuttamien kaupan esteiden vähentymistä, mutta informaatio-ongelmiin liittyy edelleen huomattavia kaupan häiriötekijöitä. Vapaat markkinat eivät ratkaise näitä informaatio-ongelmia, joten Suomen viennin koko potentiaalia ei saavuteta ilman julkisia toimia (markkinoiden toimintahäiriö). Business Finlandin tehtävänä on korjata nämä markkinahäiriöt tarjoamalla rahoitusta, neuvontaa, markkinaymmärrystä ja verkostoja suomalaisille yrityksille, jotka haluavat aloittaa viennin, tulla uusille markkinoille tai vahvistaa markkina-asemaansa ja kehittää tuotteitaan innovaatiotoiminnan avulla.

Kansainvälisen markkinan kaupalle yrityksen on käytettävä huomattavia määriä resursseja saadakseen tietoa ulkomaalaisista markkinoista, kuten markkinamahdollisuuksista, toimittajista ja paikallisesta sääntelystä. Tarvittavien tietojen hankkimisesta aiheutuvat kustannukset ovat todennäköisesti korkeammat kaukaisemmilla markkinoilla, joilla esimerkiksi maantieteelliset, kulttuuriset ja säädökselliset erot tekevät näistä riskialttiimmat ja vaikeammat. Markkinatietojen hankkimiseen ja jakamiseen tehtävät julkiset investoinnit voivat näin ollen auttaa poistamaan viennin esteitä, erityisesti pienille ja keskiuurille yrityksille, joilla on rajalliset resurssit toteuttaa itsenäisesti nämä investoinnit.

Tavoitteeseen 1 liittyvä vaikuttavuusarviointi vuonna 2021⁵

Business Finlandin asiakkaista lähes 60 % arvioi vienninedistämispalveluilla olleen suurta tai jotain vaikutusta heidän vientiinsä kaukaisille markkinoille vuosina 2016–2019.

Arviointi kohdistui ns. kaukomarkkinoille (East Asia, India and APAC, Latin America, Middle East and Africa, Central and Eastern Europe). Arvioinnin tulokset osoittavat, että suurimmat esteet kaukaisille markkinoille suuntautuvalla viennillä ovat vaikeudet löytää potentiaalisia yhteistyökumppaneita, löytää oikeat asiakkaat ja vastata asiakkaiden tarpeisiin. 79 % Business Finlandin kaukaisille markkinoille vientiä harjoittavista asiakkaista ovat sitä mieltä, että oikeiden kumppaneiden (esimerkiksi toimittajien, jakelijoiden, neuvonantajien tai yhteistyöpartnereiden) löytäminen on kriittinen este yrityksen kansainvälistymiselle.

Business Finland on vuosina 2016–2019 tarjonnut noin 22 000 palvelua yli 6 000 suomalaiselle yritykselle.

Vienninedistämispalveluista 54 % on kohdistunut kaukaisille markkinoille ja 87 % asiakkaista on ollut mikro-yrityksiä (<10 työntekijää) tai pk-yrityksiä (10–49 työntekijää). Business Finlandin toiminta on siis kohdistunut alueille, joilla markkinahäiriön riskin odotetaan olevan suurin.

Business Finlandin asiakkaista lähes 60 % mielestä vienninedistämispalveluilla vuosina 2016–2019 on ollut suurta tai jotain vaikutusta heidän vientiinsä kaukaisille markkinoille. Business Finlandin asiakkaat arvioivat, että 10 % heidän viennistään kaukaisille markkinoille oli seurausta Business Finlandin kanssa tehdystä yhteistyöstä, joka vastaa noin 800 miljoonan euron vuosittaista vaikutusta Suomen vientiin.

T&K-rahoituksen odotetaan parantavan vastaanottavien yritysten tuottavuutta ja siten auttavan yrityksiä kilpailemaan menestyksekkäästi globaaleilla markkinoilla. Business Finlandin asiakkaat kokevat, että rahoituksesta on hyötyä monessa osa-alueessa, joista tärkein on tuotteiden ja/tai palveluiden kehittäminen. 45 % Business Finlandin asiakkaista vastasi, että rahoituksella on ollut suureksi osaksi positiivinen vaikutus yrityksen kansain-

⁵ Hovmand, Eräkallio, Sunesen, Riehl: Impact Study of Economic Growth – Global Networks and Fast Growth Companies. Business Finland Report 1/2022.

väliseen kasvupotentiaaliin parantuneina tuotteina ja palveluina (toiset 42 % asiakkaista sanoo rahoituksella olleen jonkin verran vaikutusta). Laajennettua verkostoa ja uusia taitoja pidetään tärkeinä myös yritysten kaukaisen markkinoiden kasvun kannalta. Innovaatorahoitus vahvistaa viennin edistämispalvelujen vaikutusta, mutta palvelujen välistä synergia potentiaalia ei ole vielä täysin saavutettu. Arvioinnin mukaan rahoitus vahvistaa vienninedistämispalvelujen vaikutusta. Sekä rahoitusta että vienninedistämispalveluja saaneet yritykset kohdistavat 11 % viennistä Business Finlandin tuen vaikutukseksi, kun vain vienninedistämispalveluja saaneet yritykset ilmoittivat 7 % vaikutuksesta.

Vienninedistämispalvelujen synnyttämän viennin kasvulla on myönteisiä vaikutuksia yksittäisten yritysten myynnin kasvun lisäksi. Viennin kasvu tukee taloudellista aktiivisuutta läpi Suomen kansantalouden kasvattamalla työllisyyttä, kiihdyttämällä talouskasvua ja parantamalla kauppasetta. Arvioinnissa tehtyjen kokonaistaloudellisten laskelmien mukaan Business Finlandin tueman viennin osuus bruttokansantuotteesta on 820 miljoonaa euroa ja se mahdollistaa vuosittain noin 8 800 työpaikkaa.

Tavoitteeseen 1 liittyvä muu vaikuttavuusarviointi vuonna 2021

Business Finlandin häiriötilannerahoituksella on ollut positiivisia vaikutuksia yritysten maksamaan palkkasummaan ja liikevaihtoon.

Business Finland on käynnistänyt häiriötilannerahoituksen arvioinnin⁶. Business Finlandista pääosin vuonna 2020 jaetun häiriötilannerahoituksen taloudellisia vaikutuksia arvioitiin vuonna 2021 sekä omana työnä tehdyn tarkastelun, että Etlalta tilatun ekonometrisen analyysin avulla. Analyysissä tarkasteltiin tukien vaikutuksia tukea saaneisiin yrityksiin. Tarkasteltavat ulottuvuudet olivat liikevaihdon, vientitodennäköisyyden ja yrityksen maksaman palkkasumman kasvu. Näitä tuloksia peilattiin Business Finlandin keräämään asiakaspalautte- ja vaikuttavuuskyselyn tuloksiin. Tulosten mukaan rahoituksella on ollut vaikutuksia yritysten maksamaan palkkasummaan: tukea saaneet yritykset ovat voineet maksaa keskimäärin 7–8 % enemmän palkkaa kuin verrokkiyritykset. Palautekyselyn perusteella tuki onkin ehkäisyt lomautuksia ja irtisanomisia. Lisäksi häiriötilannerahoitus

⁶ Elinkeinoelämän tutkimuslaitos Etla: Häiriötilannerahoituksen taloudelliset vaikutukset. Julkaisu v. 2022. <https://www.businessfinland.fi/suomalaisille-asiakkaille/tieto-meista/tulokset-ja-vaikutukset>

hoiduksen vaikutukset liikevaihtoon ovat varovaisen positiivisia. Tulosten mukaan esiselvitystuki on nostanut sitä saaneiden yritysten liikevaihtoa n. 5 % suhteessa verrokkeihin. Tarkastelussa ei löydetty vaikutuksia vientitodennäköisyyteen. Häiriötilannerahoituksen tarkastelu jatkuu vuonna 2022 tehdyn analyysin päivityksellä ja laajennuksella, jossa pyritään pureutumaan myös tuotteen tuottavuusvaikutuksiin.

Tavoitteeseen 1 liittyviä Business Finlandin toimia:

Business Finland on vaikuttanut toiminnallaan kilpailukykyisten ja kasvuhakuisten yritysten syntymiseen Suomessa.

Team Finland -verkostossa Business Finland vastaa verkoston operatiivisesta koordinoinnista kansallisella tasolla ELY-keskusten koordinoimissa alueellisen tason toimintaa. Team Finland -verkoston ohjaus kuuluu työ- ja elinkeinoministeriölle sekä ulkoministeriölle.

Team Finland -verkostolla on tärkeä rooli Viennin ja kansainvälisen kasvun -ohjelman toteuttamisessa. Vuoteen 2023 ulottuvan ohjelman tarkoituksena on yritysten kasvun ja kansainvälistymisen laaja-alainen edistäminen sekä miljardiluokan liiketoimintaekosysteemien syn-

nyn ja kehittymisen tukeminen. Ohjelmassa on neljä teemakokonaisuutta, jonka alle on koottu yhteensä 17 toimenpidettä. Teemat ovat kysyntävetoiset ekosysteemit, kansainvälistymispalveluiden kehittäminen, rahoitustarjonta ja ilmastoratkaisut. Palvelukokonaisuuden kehittäminen on kytköksissä moneen muuhun työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan johtamaan prosessiin ja ohjelmiin.

Team Finland-verkoston rahoitusta myöntävät organisaatiot työskentelivät yhdessä yritysten auttamiseksi koronakriisin yli. Organisaatiot sopivat myös koronarahoitettujen yritysten jatko-ohjauksesta muihin Team Finland -verkoston toimijoiden palveluihin. Team Finland -verkoston jäsenet tekivät tiivistä asiakastyötä ja palvelivat yhdessä yli 10 000 asiakasta sisältäen asiakasneuvontaa, Team Finland -yhteydenottoja, rahoitusta ja yhteisiä tapahtumia. Marketopportunities.fi sivuston käyttäjämäärät vakiintuivat pandemiaa edeltävälle tasolle noin 3400 kävijään kuukaudessa. Aktivoitujen yritysten määrä julkaistuihin liiketoimintamahdollisuuksiin ja myyntiliideihin nousi uuteen ennätykseen vuositasolla – yrityksiä aktivoitiin yli 2200 kpl. Lokakuussa 2021 otettiin käyttöön uusi asiakkaiden yhteydenottokanava, joka välittää yhteydenotot CRM-asiakastietojärjestelmän välityksellä suoraan eri toimijoille. Verkosto järjesti lisäksi

Team Finland -päivän ja useita webinaareja virtuaalisesti.

Vuonna 2021 määriteltiin Team Finland -asiakaspolut ja aloitettiin niiden sujuvoittaminen. Team Finland -kumppaneilta tuli Business Finlandiin 118 liidiä, mikä ylitti tavoitteet. Kehittämisen varaa on Business Finlandista muille Team Finland -kumppaneille lähetetyissä liideissä (49). Vuoden lopulla käyttöön otettu Customer Advice Tool antaa asiakkaalle palautteen, minkä organisaation puoleen sen olisi syytä kääntyä. Se vähentää siten turhaa työtä ja parantaa palvelun osumatarkkuutta.

Ulkoministeriö on Business Finlandille ja erityisesti sen ulkomaanverkostolle tärkeä Team Finland -kumppani. Operatiivinen yhteistyö on päivittäistä. Business Finlandin ulkomaanverkoston työntekijät toimivat useimmissa toimipisteissä ulkoministeriön tiloissa. Business Finlandin ulkomaanverkoston kasvu jatkui vuonna 2021. Business Finland toimi ulkomailla 34 asemamaassa ja 40 toimipaikassa.

Business Finland on tukenut yritysten uusien tuotteiden ja palveluiden pääsyä kansainvälisille markkinoille.

Business Finlandin kansainvälistymispalveluita saaneiden asiakkaiden määrä kasvoi vuonna 2021 12,8 % hu-

olimatta koronapandemian aiheuttamista matkustuksen ja tapahtumajärjestelyn rajoituksista. Koronapandemia siirsi toimintoja enemmän virtuaalisiksi jo keväällä 2020 ja niitä on vuonna 2021 jatkokehitetty opittujen toimien pohjalta erityisesti asiakkaiden ja loppuasiakkaiden kohtaamiseen kohdemarkkinoilla.

Business Finland organisoii Suomen osallistumisen Dubai Expo 2020 -maailmannäyttelyyn. Näyttelyyn osallistui 120 yritystä Business Finlandin koordinoimassa Suomen Lumi-paviljongissa. Näyttely käynnistyi Covid-19-pandemian vuoksi viivästyneenä vasta elokuussa 2021. Business Finland kehitti ja otti onnistuneesti käyttöön uuden palvelukokonaisuuden International Business Innovations. Ensimmäiset kaksi projektia (Chile ja Angola) toteutettiin onnistuneesti. Lisäksi Wood from Finland -vientikampanjasta (Kiina, Intia) saatuja oppeja hyödyntäen kehitettiin Export Booster -toimintamallia.

Business Finlandin Länsi- ja Keski-Euroopan alueet aloittivat EU:n elvytyspaketin (European Recovery Activities, RFF) edistämistoimia nopeuttaakseen markkinamahdollisuuksien luomista ja yritysten aktiivointia. Lisäksi lisättiin suomalaisyritysten tietoisuutta ja valmiuksia osallistua #RRF-pohjaisiin hankintoihin. Vuoden 2021 loppuun mennessä 140 yritystä on aktivoitu 19 #RRF-markkinamahdollisuuteen liittyen terveystek-

nologiaan, energiaan ja rakennettuun ympäristöön sekä ICT-tietoihin.

Business Finlandin kansainvälistymis- ja innovaatio-orahtuspalvelujen asiakkaana olevien kasvua hakevien pk-yritysten uutta vientiä syntyi 1 500 milj. euroa vuonna 2021 (kasvua 16,5 % edellisvuoteen verrattuna). Tieto perustuu Verohallinnon alustavaan tietoon). Business Finlandin pk-asiakkailla syntyi uutta liikevaihtoa vuosina 2019–2020 284 miljoonaa euroa (vuotuinen kasvu 2 %), ja uutta jalostusarvoa 369 miljoonaa euroa (vuotuinen kasvu 10 %). Liikevaihdosta, jalostusarvosta ja palkkakertymästä ei ole vielä käytettävissä vuoden 2021 tietoja.

Tulosmittarit

Business Finlandin asiakkaiden viennin kehittymisen vertailu OECD-maiden viennin kehittymiseen voidaan tehdä vasta kun riittävän kattavat vientitiedot sekä OECD-maiden vertailutiedot vuodelta 2021 ovat käytävissä, arviolta huhtikuussa 2022. Vientiodotuksia mitaava rahoitettujen hankkeiden synnyttämän viennin enuste (kerroin 36) säilyi edellisvuoden korkealla tasolla ja on myös lähes kaksinkertainen tavoitetasoon verrattuna. Projektien tulosten hyvät hyödyntämisnäköymät ja vientiodotukset näkyvät erityisesti veturihankekokonaisuuksissa.

TAULUKKO 1 TULOSSOPIMUKSEN TULOSMITTARIT, KANSAINVÄLISTÄ KASVUA YRITYKSILLE.

KANSAINVÄLISTÄ KASVUA YRITYKSILLE				
Tunnusluku	2019 toteuma	2020 toteutuma	2021 toteutuma	2021 tavoite
1. Business Finlandin asiakkaiden viennin kasvuprosentin ja OECD-maiden viennin keskimääräisen kasvuprosentin erotus (%-yksikköä).	5	1	-	> 1
2. Rahoitettujen hankkeiden synnyttämä vuosittainen vienti/ Business Finlandin tki-rahoitus (vientikerroin).	23	39	36	> 20

Seurantamittarit

Orastava koronapandemiasta toipuminen näkyy vuoden 2021 seurantamittareissa vaihtelevasti: Kaikkien Business Finlandin pk-asiakasyritysten vienti kasvoi alustavien tietojen mukaan 1,5 miljardia euroa (16,5 %), missä on lähes 20x kasvua verrattuna edellisvuoteen. Joillakin toimialoilla (mm. matkailu, osa palveluviennistä) viennin kasvu jäi kuitenkin tätä oleellisesti pienemmäksi.

Kasvua ja kansainvälistymistä hakevien Business Finland -asiakkaiden jalostusarvo laski (-4 %) vuoteen 2020 verrattuna. Lukua dominoivat suuryritykset, joilla jalostusarvo on laskenut huomattavasti (-8 %). Ilman niitä jalostusarvon kasvu arvo olisi +7 %. Mittarin arvo perustuu vuoden 2020 tilinpäätöstietoihin.

Tiivistä kansainvälistä yhteistyötä sisältävien hankkeiden osuus kaikista hankkeista on säilynyt edellisvuoden korkealla tasolla. Suuret co-innovation, kasvumootori- ja veturihankekokonaisuudet sekä Eureka-klusteriprojektit muodostavat merkittävän osan tiiviin kansainvälisen yhteistyön hankkeista.

Uusien yritysten osuus kaikista t&k&i-rahoitusasiakkaista on pysynyt useita vuosia 30–40 % välillä; vuoden 2021 lukema on 30 %.

Kansainvälistymispalveluja käyttäneiden pk-yritysten viennin kasvuvauhti kaksinkertaistui edellisvuoteen verrattuna ja oli 25 % vuonna 2021.

Arvio t&k&i-rahoituksen aikaansaamista työpaikoista on laskenut verrattuna edellisvuoteen. Veturihankkeissa työpaikkaodotukset ovat merkittävästi keskimääräistä suuremmat. Vuonna 2021 käynnistyi kolme veturihankekokonaisuutta vs. viisi vuonna 2020, mikä näkyy myös mittaritoteumassa.

Asiakasmäärän kehityksessä näkyy edelleen jatkuvan koronapandemian vaikutus: kokonaisasiakasmäärä kasvoi samaa tahtia kuin edellisvuonna – rahoitusasiakkaiden vetämänä, mutta kansainvälistymiseen liittyvän neuvonnan ja tapahtumien asiakkuuksissa kasvua ei ollut – kaikkia asiakas kohtaamisia ei edelleenkään voi hoitaa vain virtuaalisesti, vaan ne edellyttäisivät läsnäoloa.

TAULUKKO 2 TULOSSOPIMUKSEN SEURANTAMITTARIT, KANSAINVÄLISTÄ KASVUA YRITYKSILLE.

KANSAINVÄLISTÄ KASVUA YRITYKSILLE				
Tunnusluku	2019 toteuma	2020 toteutuma	2021 toteutuma	2021 arvio
1. Pk-asiakasyritysten (sis. midcap) viennin kasvu, milj. euroa ja %.	399 milj. e 6,5 %	71 milj. e 1 %	1500 milj. e 16,5 % (ennuste)	500 milj. e 10 %
2. Kasvua ja kansainvälistymistä hakevien Business Finland -asiakkaiden jalostusarvon kasvu (%). ⁷	0,1	8	-4	5
3. Tiivistä kansainvälistä yhteistyötä sisältävien hankkeiden osuus kaikista rahoitetuista hankkeista (%).	12	17	16	12
4. Uusien t&k&i-yritysten osuus kaikista t&k&i-rahoitusta saaneista yritysasiakkaista, %.	36	34	30	35
5. Kansainvälistymispalveluja käyttäneiden pk- ja mid-cap-yritysten viennin kasvu (3 v. muutos) – Team Finland, % (arvio).	-	9	25	23
6. T&k&i-rahoituksen aikaansaamat työpaikat, lkm (arvio työpaikoista hankkeen tavoitevuonna).	34 000	38 835	24 937	35 000
7. Kasvua ja kansainvälistymistä hakevien Business Finland -asiakkaiden lukumäärän kasvu, %, ja poisluettuna t&k&i-rahoitusasiakkaat, %.	12 -	1 9,5	1 0	3 10

⁷ Mittarin arvo perustuu vuoden 2020 tilinpäätöstietoihin.

3.2.3 TAVOITE 2: MAAILMANLUOKAN EKOSYSTEEMIT JA KILPAILUKYKYINEN TOIMINTAYMPÄRISTÖ KASVUA TUKEMASSA

Suomen innovaatioympäristön vahvuuksia ovat vahva osaaminen, laaja yhteistyö yritysten ja tutkimusmaailman välillä, monipuoliset verkostot ja toimiva infrastruktuuri. Innovaatioympäristömme keskeinen tavoite on, että kokeilualustat ja ekosysteemit houkuttelevat globaaleja toimijoita Suomeen ja suomalaiset yritykset ovat mukana globaaleissa ekosysteemeissä. Ekosysteemi-konseptilla Business Finland pyrkii tukemaan suomalaisyrityksiä globaalissa kilpailussa. Ekosysteemitoinnin konkreettisina tavoitteina on mm. ajaa taloudellista kasvua, kasvattaa yrityssektorin tuottavuutta tutkimuksen, kehityksen ja innovaatiotoiminnan avulla sekä tuottaa ratkaisuja yhteiskunnallisiin haasteisiin.

Suomen kilpailukykyyn ylläpitäminen ja kirittäminen vaatii teollisuuden uudistumista, radikaaleja innovaatioita ja vahvaa kansainvälistä verkottumista. Ekosysteemin toimintatavan piirteitä ovat korkea yhteistyön ja tiedonvaihdon taso sekä dynaaminen yhteistyö, joka mahdollistaa sekä yhteiskehittämisen että loppukäyttäjien integroimisen prosessiin. Ekosysteemin toimintatapa ei ole poissulkeva - sillä voidaan täydentää olemassa olevia toimintatapoja.

Business Finland on asettanut tukemilleen ekosysteemeille ylätasoinen tavoitteeksi tuottaa vuoteen 2025 men-

nessä miljardi euroa uutta liikevaihtoa. Business Finlandin ekosysteemitoinnin tavoitteita ja toimenpiteitä on arvioitu vuonna 2020 toteutetussa ekosysteemien arvioinnissa.

Tavoitteeseen 2 liittyvä vaikuttavuusarviointi vuonna 2020⁸

Business Finlandin rooli ekosysteemyössä on tukea ja mahdollistaa.

Vuonna 2020 toteutetussa ekosysteemien arvioinnissa käytiin läpi koko Business Finlandin ekosysteemiportfolio, joka kattoi vuoden 2020 alussa yhteensä 34 ekosysteemiä. Näistä reilu kolmannes, yhteensä 13 erityyppistä ekosysteemiä, poimittiin tarkempaan tarkasteluun. Arvioinnin lopulliset tulokset ja suositukset perustuvat aineiston kokonaisanalyysissä saatuihin tuloksiin. Epävarmuutta arvioinnin tuloksiin tuovat ekosysteemien nuoruus yhdistettynä jälkijättöiseen tilastotietoon sekä pandemian aiheuttama yleinen epävarmuus tulevasta.

Arvioinnin mukaan Business Finlandin valinta tukea ekosysteemeitä on tarkoituksenmukainen. Se ajaa sille asetettuja tavoitteita liittyen mm. talouden kilpailukykyyn ja uudistumiseen. Toimeenpanon osalta arvioitsijat katsovat, että ekosysteemeille asetettu tavoitevuosi 2025 on varsin kunnianhimoinen suhteessa ekosysteemien elinkaaren vaiheeseen: Valtaosa ekosysteemitoi-

⁸Zegel, Ploeg, Guznajeva, Romanainen, Salminen, Piirainen, Kettinen: World-class Ecosystems in the Finnish Economy. Business Finland Report 2/2021. <https://www.businessfinland.fi/4ad697/globalassets/julkaisut/World-class-Ecosystems-in-the-Finnish-Economy-2-2021.pdf>

menpiteistä on käynnistetty vasta hiljattain, tyypillisesti vuonna 2018. Arvioitsijat suosittavat myös, että konseptia ja sen tavoiteasetantaa terävöitettäisiin entisestään, liittyen mm. talouden radikaalin uudistumisen tavoitteisiin.

Osana arviointia arvioitsijat rakensivat ekosysteemien tulevaa kasvua ennustavat kasvupotentiaalimallit. Arvioitsijoiden yhteenvedon mukaan ekosysteemien kasvupotentiaalinen taso on yleisesti ottaen lupaava. Lisäksi arvioitsijat katsovat, että Business Finlandilla on hyvät mahdollisuudet tukea kasvun kiihtymistä entisestään.

Tulosten mukaan ekosysteemien liikevaihdon ennakoitu kasvupotentiaali on vuosina 2018–2028 noin 62 %. Euroiksi muunnettuna tämä tarkoittaa reilun 600 miljoonan tasonnousua. Tarkastelussa on huomioitu vain se osa yrityksen liikevaihdosta, joka liittyy tarkastelussa olleeseen ekosysteemiin (ns. ekosysteemirelevantti liikevaihto). Ekosysteemirelevantin viennin ja henkilöstömäärän arvioidaan kasvavan vastaavasti 52 % ja 42 % samalla aikavälillä. Arvonlisän kasvu on tulosten mukaan vauhdikkainta nuorissa ja kasvumoottori-instrumentilla tuetuissa ekosysteemeissä. Ekosysteemirelevantin liikevaihdon kasvu korreloi positiivisesti sen kanssa, miten aktiivisesti yritys hyödyntää ekosysteemin palveluita ja tarjontaa.

Koska liikevaihtoennuste jää jonkin verran asetetusta miljardin tavoitteesta, tulee ekosysteemeitä tukevia toimenpiteitä kiihdyttää asetetun tavoitetasoon saavuttamiseksi. Lisäksi pandemiatilanteen aiheuttama talouden taantuma tulee vaikeuttamaan tavoitteisiin pääsyä. Pandemiaan liittyvät vaikeudet näkyvät arvioinnissa kerätyssä haastattelu- ja kyselyaineistossa. Käytetyt tilinpäätöstilastoaineistot eivät ulotu pandemia-aikaan.

Haastatteluiden perusteella useat yritykset ovat kyenneet luomaan innovaatioita osana ekosysteemityötä ja niitä odotetaan myös syntyvän lisää. Sen sijaan uusille markkinoille, joko koti- tai ulkomailla, on osana ekosysteemityötä päässyt vain kourallinen yrityksiä.

Arvioinnin tulosten mukaan rahoitetut ekosysteemit ovat lähes kaikin tavoin hyvin heterogeeninen joukko sekä tavoitteiltaan, toimintatavoiltaan että rakenteiltaan. Kaikki ekosysteemit eivät esimerkiksi täytä perinteisen liiketoimintaekosysteemin kriteereitä. Sen sijaan, tyypillisessä Business Finlandin tukemassa ekosysteemissä on vahva tutkimus- ja kehityspainotus, ja tutkimusorganisaatiot ovat keskeisessä roolissa. Lisäksi ekosysteemien tiiviys vaihtelee huomattavasti. Tiiviit ekosysteemit, joissa on sitoutuneita yrityksiä, näyttävät palvelevan jäsentensä tarpeita kaikkein parhaiten: sitoutuneimmat jäsenet kokevat ekosysteemit ja niiden tarjoamat hyödyt suurimpina.

Business Finlandin rooli ekosysteemyössä nähdään tukevana ja mahdollistavana. Business Finlandin palveluista erityisesti rahoitus tunnetaan hyvin ekosysteemi-toimijoiden keskuudessa. Arvioitsijoiden mukaan ei-rahallisten ekosysteemi-palveluiden kokonaisuutta tulisikin vahvistaa ja käyttöä lisätä. Yritysten toivomia palveluita ovat mm. ekosysteemien välisen ja sisäisen koordinaation tukeminen sekä ekosysteemien poikkihallinnollinen edunvalvonta.

Tavoitteeseen 2 liittyviä muita vaikuttavuusarvioin-teja vuonna 2021:

Visit Finlandin matkailunedistämistyössä verkostot ja kontaktit kansainvälisille markkinoille ovat merkittävimpiä.

Visit Finlandin vaikuttavuutta koskevassa arvioinnissa⁹ selvitettiin, miten Visit Finland on onnistunut luomaan Suomesta houkuttelevan matkailukohteen, tukemaan suomalaisten matkailuyritysten pääsyä kansainvälisille markkinoille ja kehittämään matkailuekosysteemiä Suomessa. Tulosten mukaan matkailualan yritykset kokevat Visit Finlandin toiminnan hyödylliseksi, mutta hyöty nähdään ensisijaisesti epäsuorana. Lähes kaikki yritykset katsoivat, että Visit Finlandin toiminnalla on vähintään jossain määrin hyötyä koko matkailun toimialalle. Yritykset kokevat vaikutuksiltaan merkit-

tävimmäksi Visit Finlandin tarjoamat verkostot ja kontaktit kansainvälisille markkinoille. Alueyhteistyöhön Visit Finlandin kanssa ollaan arvioinnin mukaan yleisesti tyytyväisiä, mutta toiminnalta toivotaan parempaa ennakoitavuutta. Oman toimintansa suunnittelun ja budjetoinnin vuoksi alueorganisaatiot toivoivat, että Visit Finland kommunikoisi seuraavan vuoden suunnitelmat aikaisemmin. Johtopäätöksissä todetaan, että Visit Finlandin tulisi vahvistaa toimintansa liiketoimintalähtöisyyttä ja tuloksellisuuskulttuuria, sekä suoraa yhteistyötä yritysten kanssa. Vaikuttavuuden seurannan näkökulmasta toimenpiteiden vaikutuksia tulisi myös seurata tarkemmin.

Business Finlandin rahoitus on ollut väylä kaupallistaa intensiivistä tutkimusta vaativia hankkeita.

Julkisen tutkimuksen tilan selvittämiseksi Business Finland tilasi meta-analyysin¹⁰ julkisesta tutkimuksesta. Julkisen tutkimuksen rahoituksen yksi tavoite on edistää tutkimustulosten kaupallistamista ja tulosten hyödyntämistä yrityksissä. Laaditussa katsauksessa käytiin läpi relevantit arvioinnit ja tutkimukset liittyen siihen, miten julkisen tutkimuksen rahoitusta tulisi kehittää. Analyysin mukaan tutkimustulosten hyödyntäminen ja kaupallistaminen on kriittistä pitkän aikavälin kilpailu-

⁹ Wennberg, Oosi: Evaluation of Visit Finland. Business Finland Report 3/2021. <https://www.businessfinland.fi/4ad32e/globalassets/julkaisut/Evaluation-of-Visit-Finland-Final-Report-3-2021.pdf>

¹⁰ Hjelt, Pakkala, Koski, Gaia Consulting Oy: Meta-analyysi julkisen tutkimuksen rahoituksen selvityksistä ja arvioinneista. Impact Brief no. 3/2021. <https://www.businessfinland.fi/4ad27c/globalassets/julkaisut/meta-analyysi-julkisen-tutkimuksen-rahoituksesta-impact-brief-3-2021.pdf>

kyvyn ylläpitämisessä ja maailmanluokan ekosysteemien synnyttämisessä. Siitä huolimatta julkisen tutkimuksen rahoitus on vähentynyt huomattavasti, jonka lisäksi Teke-sin/Business Finlandin (jatkossa Business Finland) rooli on ollut jopa vaarallisen suuri: Business Finlandin rahoitus on ollut käytännössä ainoa väylä kaupallistaa intensiivistä tutkimusta vaativia hankkeita, ja jopa kaupallistamisen kannustin. Analyysin tekijät myös huomauttavat, että julkiseen tutkimukseen kohdistuvat leikkaukset heikentävät huippuluokan ekosysteemien ja innovaatioiminnan kehitystä ja yhteistyötä. Samaan aikaan tutkimusorganisaatioiden, erityisesti yliopistojen, omista mittaristoista puuttuvat kaupallistamisen kannusteet. Kestävä kehitys ei juuri nouse teemana esiin katsausta varten läpikäydyissä tutkimuksissa.

Kansainväliset yhteistyöohjelmat avasivat osallistujille pääsyn kansainvälisille kohde-markkinoille sekä arvoketjuihin.

Kansainvälisten t&k-yhteistyöohjelmien ja neuvonnan arviointi¹¹ toteutettiin vuonna 2021. Arvioinnissa tarkasteltiin kansainvälisten yhteistyöohjelmien (ERA-NETs, Eureka Clusters, Eurostars ja Ecsel) vaikuttavuutta sekä etsittiin keinoja niiden hyödyntämisen parantamiseksi. Lisäksi arvioitiin Business Finlandin onnistumista Horisontti -neuvontapalvelussa (NCP ja EUTI-työ). Arvioinnin mukaan ohjelmilla on ollut merkittävä rooli uusien kan-

sainvälisten verkostojen luomisessa, sekä olemassa olevien yhteistyösuhteiden vahvistamisessa. Ohjelmien lisäarvon katsottiin olevan saatua rahoitussummaa suurempi, sillä ne avasivat osallistujille pääsyn kansainvälisille kohdemarkkinoille sekä arvoketjuihin. Lisäksi tutkimuspainotteista ERA-NETiä lukuun ottamatta, ohjelmilla oli positiivinen yhteys osallistujayritysten liikevaihdon, vientitulojen ja t&k-työllisyyden kehitykseen. Erinomaisista vaikuttavuustuloksista huolimatta ohjelmien tunnettuus on arvioinnin mukaan Suomessa heikkoa. Arvioitsijoiden mukaan keskeinen syy huonoon tunnettuuteen on ohjelmien passiivinen markkinointi sekä siihen allokoitujen resurssien niukkuus Business Finlandissa. Lisäksi ohjelmien hakuprosessia pidetään vaikeana, erityisesti verrattuna Business Finlandin iteratiiviseen ja keskustelemaan hakuprosessiin. Arvioitsijoiden mukaan Business Finlandin asiakasrajapinnan työntekijöiden paremmat valmiudet kertoa kansainvälisistä ohjelmista ja ohjata niiden suuntaan, voisi parantaa niiden hyödyntämistä merkittävästi. Arvioinnissa tarkasteltiin myös Business Finlandin onnistumista EU:n Horisontti-neuvontapalvelussa (NCP- ja EUTI-työ). Tulosten mukaan tehtävässä on onnistuttu: ohjelmien tunnettuus on hyvä ja läpimenneiden hakemusten osuus kaikista hakemuksista on noussut. Arvioitsijat ehdottavat, että joitakin toteutettuja ja toimivia toimintamalleja (mm. hakemusten sparraus) otettaisiin käyttöön myös kansainvälisten rahoitusohjelmien markkinoinnissa ja neuvonnassa.

¹¹ The Evidence Network Inc.: International R&D Collaboration Advice and Funding Provided by Business Finland. Impact Brief. Julkaisu v. 2022. <https://www.businessfinland.fi/suomalaisille-asiakkaille/tietoa-meista/tulokset-ja-vaikutukset>

STRATEGIAN VAIKUTTAVUUSTAVOITE: KESTÄVÄN KEHITYKSEN RATKAISUJEN JA TOIMINNAN KEHITTÄJIÄ.

Business Finlandin tavoitteena on lisätä kestävyyttä taloudellisen kasvun ja kilpailukyvyn edellytyksenä pitkällä aikavälillä. Tämä on erityisen merkityksellistä, kun otetaan huomioon talouskasvun irrottaminen resursien käytöstä. Kestävä kehitys tarjoaa myös merkittäviä markkinapotentiaalia asiakkaillemme ja koko Suomen taloudelle: ihmiskunnan suurten haasteiden ratkaiseminen tarjoaa elinkelpoisia ja merkittäviä liiketoimintamahdollisuuksia.

Business Finlandin tehtävä kestävän kehityksen edistämässä on ensiksi varmistaa ekologinen, taloudellinen ja sosiaalinen vastuu asiakkaiden toiminnassa lieventämällä asiakkaiden mahdollisia kielteisiä vaikutuksia, ja toiseksi tukea suomalaisyrityksiä sellaisten ratkaisujen kehittämisessä, joilla on myönteinen vaikutus kestäväan kehitykseen ja joilla edistetään YK:n kestävän kehityksen tavoitteita (SDG:t). Vaikutukset syntyvät luonnollisena seurauksena kestävästä liiketoiminnasta, ja niihin sisältyvät muun muassa työpaikkojen luominen, ilmastomuutoksen hillitseminen, tasa-arvon edistäminen ja uuden teknologian vienti kohdemarkkinoille.

Kestävän kehityksen vaikuttavuusarviointi

Arviointi tehdään vuonna 2022. Se tulee olemaan kolmeosainen. Ensimmäisessä osassa arvioidaan, miten vastuullisuus on integroitu Business Finlandin toimintaan aiemmin. Toisessa osassa käydään läpi Business Finlandin nykytila ja tulevaisuuden rooli kestävän kehityksen edistäjänä. Kolmannessa osassa laaditaan suunnitelma toiminnan kehittämiseksi, sekä viimeistellään Business Finlandin kestävän kehityksen vaikutusmalli.

Tavoitteeseen 2 ”Kestävän kehityksen ratkaisujen ja toiminnan kehittäjiä” liittyviä Business Finlandin toimia:

Business Finland on panostanut ympäristö- ja yhteiskuntavastuutietoisuuden lisäämiseen, uusiin hiilijalanjälkeä kasvattaviin ratkaisuihin sekä älykkäisiin liiketoimintamalleihin ja ratkaisuihin.

Business Finland on edistänyt kiertotaloutta ja suunnannut rahoitusta bio- ja kiertotalouden, ilmastomuutoksen hillinnän, terveysalan ja digitaalisuuden uusiin ratkaisuihin. Business Finland tukee kiertotalouden TKI- ja investointirahoituksella hankkeita, joilla on merkittävä päästövähennys- tai työllisyysvaikutus ja jotka edistävät sys-

teemistä muutosta kohti kiertotaloutta. Business Finland on vuodesta 2021 lähtien ollut mukana toteuttamassa viennin ja kansainvälisen kasvun ohjelmaa, jossa painotuu mm. vähähiiliseen bio- ja kiertotalouteen siirtymisen. RRF-rahoituksen kautta rahoituksen vähähiilisyyttä ja kiertotaloutta edistäviin ratkaisuihin arvioidaan kasvavan.

Suomeen matkailun edistämisessä kestävä kehitys on ollut keskeisin teema. Visit Finland on ohjannut vahvasti koko matkailuelinkeinon transformaatiota kohti yhteistä tavoitetta tehdä Suomesta kestävä matkailun kärkikohde. Esimerkiksi Sustainable Travel Finland (STF) -ohjelmaan liittyen on ollut toimia, joilla on tarjottu matkailuyrityksille ja -alueille yhteinen, jatkuvan kehittämisen malli ja alusta, jaettu uusinta tietoa ja tuettu osaamisen ja kestävien toimintatapojen lisäämistä. Myös Suomeen sijoittavien kansainvälisten investointien hakutyössä kestävä kehitys on yksi ohjaavista kriteereistä.

Kestävä kehitys nivoutuu tiiviisti vuonna 2021 Business Finlandissa käynnistettyyn kahden pilottimission tavoitteisiin ja niiden ohjaamaan toimintaan. Missiot edistävät erityisesti kestävä kehityksen teemoja kuten hiilikädenjälkeä kasvattavia ratkaisuja. Business Finlandin ensimmäisten pilottimissionien aihealueina ovat hiilineutraali tulevaisuus (Zero Carbon Future) ja tuottavuuden kasvu digitalisaation keinoin (Digital Native Finland).

Vuonna 2021 Business Finlandissa laadittiin tiekartta toimenpiteineen Business Finlandin strategiseen painopistealueeseen 'Kestävä liiketoiminnan muutosagentti' ('Change Agent for Sustainable Business') ja toteutettiin muutosprojekti, jonka tavoitteena oli tarkemmin kartoittaa vaihtoehdot ja tarvittavat toimenpiteet Business Finlandin entistä vahvemman roolin ottamiseksi kestävä kehityksen ratkaisujen synnyttämiseksi ja asiakkaiden kyvykkyyksien vahvistamiseksi. Projektissa kartoitettiin ja kuvattiin Business Finlandissa jo meneillään olevat kestävä kehityksen edistämiseen liittyvät kehittämistoimet ja määriteltiin tarkemmin Business Finlandin tavat ja kanavat vaikuttaa kestävä liiketoiminnan edistämiseen. Samalla hahmotettiin ja tarkennettiin Business Finlandille tärkeimpiä kestävä kehityksen globaaleja viitekehyksiä.

Business Finlandin henkilöstön osaamisen kehittämisen osalta vuoden 2021 aikana panostettiin kestävä kehityksen ja erityisesti ympäristö- ja yhteiskuntavastuutietoisuuden lisäämiseen. Vuoden 2021 aikana suunniteltiin myös kestävä kehityksen edistämisen näkökulmasta tarvittavia seuraavia askelia kehitystoiminnan osalta ja pohjustettiin vuonna 2022 toteutettavaa, laajempaa kumppanuuksien tarkastelua.

Tulosmittarit

Kestävän kehityksen periaatteiden toteutumista mitataan sillä, miten aihepiiri näkyy Business Finlandin asiakasrajapinnassa. Asiakkuudenhallintajärjestelmään kirjattuihin asiakaskohtaisiin ja -palvelutapahtumiin kirjataan tieto siitä, onko kestävän kehityksen edistäminen ollut niissä keskeisesti mukana. Mittaustapa on vielä käyttöönottovaiheessa, mikä näkyy myös mittarin arvossa, joka jää selvästi tavoitetasosta.

Vähähiilisyteen ja kiertotalouteen panostavien t&k&i-rahoitusasiakkaiden hankkeiden liikevaihto-odotukset ovat lähes kaksinkertaiset tavoitetasoon verrattuna. Tähän vaikuttavat vuoden 2021 aikana käynnistynyt Suomen kestävän kasvun ohjelma ja sen vihreä siirtymä-pilari sekä aihepiiriin osuvat veturi- ja co-innovation-hankekokonaisuudet.

TAULUKKO 3 TULOSSOPIMUKSEN TULOSMITTARIT, KESTÄVÄN KEHITYKSEN RATKAISUJEN JA TOIMINNAN KEHITTÄJIÄ.

KESTÄVÄN KEHITYKSEN RATKAISUJEN JA TOIMINNAN KEHITTÄJIÄ				
Tunnusluku	2019 toteuma	2020 toteutuma	2021 toteutuma	2021 tavoite
3. Niiden palvelutapahtumien osuus, jotka liittyvät kestävän kehityksen edistämiseen (%).	-	-	17	> 50
4. Vähähiilisyteen ja kiertotalouteen panostavien TKI-rahoitusasiakkaiden liikevaihto hankkeiden tavoitevuonna, milj. euroa (arvio).	-	13 262	8 117	4 500

Seurantamittarit

Rahoitus vähähiilisyttä ja kiertotaloutta edistäviin ratkaisuihin säilyi edellisvuoden korkealla tasolla. Tähän ovat vaikuttaneet aihepiiriin osuvat suuret veturi- ja kasvumoottorihankkeet sekä ohjelmanostukset (Bio and Circular Finland) sekä vuoden 2021 aikana käynnistynyt Suomen kestävän kasvun ohjelma.

Business Finlandin rahoitus puhtaan energian t&k&i-toimintaan pysyi suunnilleen edellisvuoden korkealla tasolla. Suomen kestävän kasvun ohjelma on myös tässä merkittävä selittävä tekijä.

Rahoitettujen innovatiivisia julkisia hankintoja val-

mistelevien hankkeiden volyyymi ja lukumäärä jäivät selvästi odotetusta. Hankkeita käynnistyi vain kolme. Terveiden ja hyvinvoinnin alueella uuden alueellisen SO-TE-mallin käyttöönotto selkiyttäne jatkossa tämän sektorin osalta tilannetta ja investointisuunnitelmia. Työorganisaatioiden kehittämiseen merkittävästi panostavien hankkeiden määrä ja rahoitusvolyymi pienenevät edelleen aiempiin vuosiin verrattuna. Tässä näkyy selvästi se, ettei työelämän kehittämiseen keskittynyttä Liideri-ohjelmaa korvaavaa panostusta ole ollut käynnissä.

TAULUKKO 4 TULOSSOPIMUKSEN SEURANTAMITTARIT, KESTÄVÄN KEHITYKSEN RATKAISUJEN JA TOIMINNAN KEHITTÄJIÄ.

KESTÄVÄN KEHITYKSEN RATKAISUJEN JA TOIMINNAN KEHITTÄJIÄ				
Tunnusluku	2019 toteuma	2020 toteutuma	2021 toteutuma	2021 arvio
8. Rahoitus vähähiilisyttä ja kiertotaloutta edistäviin ratkaisuihin, milj. euroa.	189	305	270	200
9. Business Finlandin rahoitus puhtaan energian t&k&i-toimintaan, milj. euroa.	38	66	62	35
10. Innovatiiviset julkiset hankinnat: lukumäärä ja rahoitus.	8 6,9 milj. e	2 0,33 milj. e	3 0,75 milj. e	5 2 milj. e
11. Johtaminen ja työn muutos: työorganisaatioiden kehittämishankkeiden lukumäärä ja rahoitus	94 4,3 milj. e	78 2,7 milj. e	33 0,8 milj. e	100 4 milj. e

STRATEGIAN VAIKUTTAVUUSTAVOITE: LIIKETOIMINNAN ROHKEITA UUDISTUJIA.

Liiketoiminnan rohkeista uudistujista vaikuttavuus- arviointi.

Tästä vaikuttavuustavoitteesta Business Finland teettää arvioinnin vuonna 2023.

Tavoitteeseen 2 ”Liiketoiminnan rohkeita uudistu- jia” liittyviä Business Finlandin toimia:

Business Finland on edistänyt asiakkaidensa ja Suomen talouden uudistumista.

Business Finland jatkoi kansallisessa TKI-tiekartassa esitetyn kumppanuusmallin toteutusta. Mallin tavoitteena on koota tutkimusta ja sitä hyödyntäviä verkostoja entistä isommiksi osaamiskeskittymiksi ja ekosysteemeiksi sekä vahvistaa korkeakoulujen, tutkimuslaitosten, yritysten ja muiden TKI-toimijoiden yhteistyötä. Kumppanuusmalli kannustaa TKI-rahoittajia yhteistyöhön, jotta palveluista ja rahoituksesta muodostuu toimiva kokonaisuus ja voidaan varmistua kumppanuusverkostona rahoitettavien toimijoiden sitoutuminen yhdensuuntaisiin tavoitteisiin.

Vuonna 2021 Business Finlandin yhteistyö oli tiivistä Suomen Akatemian kanssa. Molemmat organisaatiot osoittavat TKI-rahoitusta vihreän ja digitaalisen siirtymän edistämiseen sekä kumppanuuksien tukemiseen

kestävän kasvun ohjelman mukaisesti. Vuonna 2021 Business Finland rahoitti esimerkiksi veturiekosysteemejä eli TKI-toimintaan Suomessa investoivia yrityksiä ja niiden ympärille rakentuvia ekosysteemejä haastekilpailua soveltaen. Haut osaltaan edistävät hallituksen TKI-tiekartan mukaista tutkimustulosten jatkojalostamista ja käyttöönottoa sekä rahoituksen kohdentumista hankkeisiin, joilla on näyttöä ja parhaat mahdollisuudet yhteiskunnalliseen hyödyntämiseen ja/tai kaupalliseen menestykseen.

Toinen keskeinen yhteistyöalue Suomen Akatemian kanssa oli tutkimus- ja innovaatioinfrastruktuurit. Tässä teemassa Business Finland avasi kaksi rinnakkaista ideavaiheen hakua, jotka jatkuvat vuonna 2022. Yhteisen viestinnän avulla eri hausta on piirretty hakijoille synerginen ja selkeä kokonaisuus. Business Finland ja Suomen Akatemia tekivät lisäksi ennakointiyhteistyötä ja kansallisen ohjelmatoiminnan koordinoitua terveyden ja hyvinvoinnin, ilmastonmuutoksen ja hiilineutraalisuuden sekä digitalisaation aihealueilla kansallisesti tärkeiden teema-alueiden tunnistamiseksi.

Business Finland myönsi julkisen tutkimuksen rahoitusta yhteensä noin 146 milj. euroa 289 projektiin (v. 2020: noin 123 milj. e 282 projektiin). Rahoituksesta Tutkimuksesta liiketoimintaa (TUTL) -rahoituspalveluun kohdistui 21,9 milj. euroa (51 kpl), Elinkeinoelämän kanssa verkottuneen tutkimuksen (EVET) -rahoituspalveluun 31,1 milj. euroa (57 kpl), Co-Creation-rahoituspalveluun 1,5 milj. euroa (44 kpl) ja Co-Innovation-ra-

hoituspalveluun 91,1 milj. euroa (137 kpl). Tutkimukseen myönnetystä rahoituksesta 7,9 milj. e oli RRF-rahoitusta. Rahoituksessa ei ollut EAKR-rahoitusta. Suurimmat rahoituksen saajat olivat Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy, Aalto-korkeakoulusäätiö sr ja Tampereen korkeakoulusäätiö sr. Rahoituksella vahvistetaan tutkimusorganisaation osaamista, vauhditetaan tutkimustiedon hyödyntämistä ja uusien vientituotteiden kehittämistä.

Business Finland on tukenut osaamisellaan ekosysteemisopimusten toteutusta ja seurantaa. Jokaiseen työ- ja elinkeinoministeriön tekemään yliopistokaupungin ekosysteemisopimukseen (16 kpl) on osoitettu Business Finlandista asiantuntija osallistumaan paikallisen ohjausryhmän työhön. Business Finlandin asiantuntijoiden tehtävä paikallisissa ohjausryhmissä on tuoda substanssi- ja rahoitusosaamista, sekä auttaa linkittämään paikallisia aloitteita ylläalueellisesti. Ekosysteemisopimusten paikalliset ohjausryhmät ovat käynnistyneet vaihtelevalla aktiivisuudella. Useissa kaupungeissa hankkeiden valmistelu on jo käynnistynyt. Lisäksi Business Finland on nimennyt ehdokkaansa kansalliseen ohjausryhmään.

Business Finland on vastannut osaltaan, että suomalaisilla toimijoilla on edellytykset hyödyntää kansainvälisiä verkostoja, osaamista ja rahoitusta.

Business Finlandin tarjoamia tutkimus- ja innovaatioyhteistyön väyliä Eurooppaan ja maailmalle olivat erityisesti EU:n rahoittama Horisontti Eurooppa -ohjelma, Eurekan

yhteistyöalustat (varsinkin Eurostars ja Eureka-klusterit) sekä Euroopan avaruusjärjestö ESA. Vuoden 2021 aikana päätettiin erityisesti tutkijoita palvelevan COST-ohjelman koordinaation siirtämisestä Business Finlandista Suomen Akatemiaan.

Vuonna 2020 päättyneen Horisontti 2020-ohjelman lukujen valossa Suomen tilanne EU:n tki-rahoituksen hyödyntämisessä on kohtuullinen. Suomi saavutti Tutkimus- ja innovaationeuvoston Suomelle asettaman tavoitteen (1,5 x 7. puiteohjelman saanto, joka oli 873 miljoonaa euroa) Horisontti 2020 -rahoituksen kotiuttamiselle. Marraskuun 2021 tilastotiedon valossa Suomen kokonaisaanto oli 1,52 miljardia euroa, mikä ylittää Suomen laskennalliseen ko. ohjelmaan kohdistuvan maksuosuuden. Parannettavaa on silti paljon, erityisesti osallistumisessa eurooppalaisena yhteistyönä toteutettaviin yhteishankkeisiin. Lisäksi parannettavaa on suurten yritysten osallistumisessa, jossa Suomi jäi Länsi-Euroopan viimeiselle sijalle. Tästäkin näkökulmasta on tärkeää, että Business Finland pyrkii laajasti parantamaan suomalaistoimijoiden edellytyksiä ja kilpailukykyä kansainvälisten rahoituslähteiden hyödyntämisessä sekä sitomaan tähän liittyviä tavoitteita ja tukitoimia tiiviimmin osaksi kansallisia hankkeita. EU-tason aktivointi- ja verkottumistoimien integrointi osaksi relevanttien ekosysteemien (mm. suuryritysten veturihankkeet) ja yhteishankkeiden sisältöä aloitettiin vuonna 2021 ja tämän työn jatkaminen ja syventäminen on yksi Business Finlandin EU-toimien painopisteistä vuonna 2022.

Uuden EU:n ohjelmakauden (2021–2027) rahoitusohjelmien ja -välineiden valmistelu ja käynnistäminen oli Business Finlandin EU-työn keskiössä. Uuden kokonaisuuden tehokkaampaa hyödyntämistä edistämään perustettiin uusi kansallinen EU-rahoitusneuvontapalvelu, jonka tärkein tehtävä on tuottaa luotettavaa ja ajantasaista tietoa yli 30 rahoitusohjelmasta suomalaisosalistujien käyttöön. Koko valtionhallinnon kanssa verkostomaisesti yhteistyössä toimiva kolmen hengen tiimi rakensi vuoden 2021 aikana verkkosivuston EU-rahoituksen kokonaiskuvasta, järjesti aktiivisesti tilaisuuksia ja tapahtumia eri ohjelmista sekä aloitti suoran asiakasneuvonnan. Varsinaista vaikuttavuutta on vielä liian aikaista arvioida, mutta sidosryhmien ja asiakkaiden palautteet uudesta palvelusta ovat olleet poikkeuksellisen positiivisia.

Vuonna 2021 käynnistyneen uuden tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman, Horisontti Euroopan, valmistelu jatkui vielä alkuvuoden 2021 ajan, jonka jälkeen toimenpiteet keskittyivät käynnistämiseen liittyvän viestinnän ja tapahtumien toteuttamiseen. Suoran asiakastyön haasteena oli vuoden alussa käynnistynyt Business Finlandin uusi organisaatio sekä sen myötä uudistuneiden asiakkuudenhoitomallien rakentuminen samaan aikaan puiteohjelman kanssa, eikä EU-rahoitukseen liitty-

viä palveluita saatu vielä toteutettua tavoitteen mukaisella laajuudella. Business Finlandin EU-asiantuntijat järjestivät kuitenkin mittavan määrän sisäisiä ja ulkoisia info- ja koulutustilaisuuksia kansallisen osaamisen rakentamiseksi sekä viesti aktiivisesti eri kanavia käyttäen EU-yhteistyön mahdollisuuksista ja hyödyistä tietoisuuden nostamiseksi.

Osallistumista tukevan työn lisäksi Business Finland osallistui aktiivisesti EU-ohjelmiin ja niiden sisältöihin kohdistuvaan vaikuttamiseen, jotta ne vastaisivat suomalaistoimijoiden tarpeita mahdollisimman hyvin. Tässä työssä Business Finlandin painopisteitä olivat elinkeinoelämälle tärkeiden viestien ja Suomelle strategisesti tärkeiden teemojen edistäminen sekä innovaationäkökulman tukeminen, josta erityisenä huomion kohteena on Euroopan Innovaationeuvoston (European Innovation Council, EIC) kehittäminen ja toteutuksen mekanismit.

Eureka on EU-ohjelmien lisäksi toinen merkittävä kansainvälisen innovaatioyhteistyön alusta. Sillä on yli 40 jäsenvaltiota, myös Euroopan ulkopuolella. Business Finland jatkoi 2021 aktiivista osallistumista Eureka-klusteriohjelman toimintaan. Klusteriohjelmalla tuetaan tehokkaasti pk- ja midcap-yritysten kytkeytymistä kansainvälisiin arvoketjuihin ja kumppanuuksiin. Yhteensä Eureka-klusterihauissa rahoitettiin 34 yrityk-

sen ja 6 julkisen tutkimuksen organisaation kansainvälisiä yhteishankkeita 18,2 miljoonalla eurolla. Vastaavasti EU:n kumppanuusohjelmista Business Finland osallistui rahoittajana erityisen aktiivisesti elektroniikkateollisuuden vuoden aikana päättyneeseen ECSEL-ohjelmaan, jossa 7,2 miljoonan euron rahoitus Business Finlandilta kertautui 23 miljoonan euron tki-panostuksiksi suomalaisorganisaatiossa kohdistuen laajoihin kansainvälisiin yhteishankkeisiin. Business Finland myös osallistui uuden Horisontti Eurooppa -puiteohjelman Key Digital Technologies -kumppanuusohjelman suunnitteluun ja ensimmäisen haun käynnistämiseen. Key Digital Technologies on aiempaa laajempi ja suurempi tutkimus- ja innovaatio-ohjelma, joka kattaa Euroopan elektroniikkateollisuuden kilpailukyvyn kannalta keskeisiä aihealueita.

Business Finlandin Brysselin toimisto (FiLi) jatkoi ennakointia tiedonhankintaa ja -välittämistä pääkonttoriin sekä tuki johtoa EU-vaikuttamistyössä. Painopisteeksi vaihtui Horisontti Eurooppa -puiteohjelman valmistelun sijaan toimeenpanoon liittyvät kysymykset. Myös laajempaa EU-näkökulmaa vahvennettiin. Poikkeusoloista huolimatta Brysselin monipuoliset verkostot toimivat aktiivisesti.

Business Finland kannusti tuloksellisesti vuoden 2021 aikana suomalaisia tutkimus- ja innovaatiotoimi-

joita hyödyntämään Euroopan avaruusjärjestön (ESA) osaamista, verkostoja ja rahoitusta. Työssä hyödynnettiin Business Finlandin New Space Economy -ohjelman toteuttamia tapahtumia ja palveluita sekä Avaruusasiain neuvottelukunnan toimintaa. Business Finland vastasi Joint Finland / ESA Industrial Policy Task Force -työstä ja innovaatiotoiminnan asiantuntija jatkoi lähetettynä työntekijänä ESA:n päämajassa Pariisissa. Teollisten tilausten lukumäärä ja euromääräinen volyyymi saavutti jäsenmaille asetetut tavoitteet. Toimialan murros on kasvattanut suomalaisten yritysten osallistumista erityisesti tietoliikenteen ja avaruusteknologian soveltamista edistävissä ohjelmissa. Business Finlandin ja ESA:n yhteisesti rahoittaman Business Incubation Centre:n yritysten lukumäärä jatkoi kasvua.

Business Finland osallistui Euroopan avaruusjärjestön ohjelmien toteutukseen ja kohdisti myöntövaltuudesta yhteensä 5 milj. euroa järjestön ohjelmamaksuihin. Business Finland avusti työ- ja elinkeinoministeriötä kansallisen avaruusasiain hallinnon hoitamisessa ja osallistui avaruusasian neuvottelukunnan sihteeristön tehtävien hoitamiseen. Business Finlandin ESA delegaattityön resursointi säilyi edellisvuoden tasolla.

Tulosmittarit

Business Finlandin asiakkaiden yhteenlaskettujen TKI-panostusten kasvu (2,1 %) jäi alle tavoitteen. Tämä johtuu suurten yritysten TKI-panosten laskusta (kokoluokassa 250-499 henkilön yritykset muutos oli -9 % ja kokoluokassa 500+ henkilön yritykset -1 %). Pienemmissä yrityksissä (kokoluokat 0-249 henkilöä) TKI-panostukset kasvoivat 20-25 % kokoluokasta riippuen. Suurten yritysten TKI-panostukset ovat euromääräisesti suuria, minkä takia pienetkin suhteelliset muutokset niissä vaikuttavat heti mittariin.

Business Finlandin TKI-rahoitusta saavien pk-yritysten TKI-panostusten kasvu (pk-rahoitusasiakkaiden t&k&i – kokonaismenoja lisäävien hankkeiden suhteellinen osuus kaikista rahoitetuista hankkeista) kehittyi suotuisasti edellisvuoteen verrattuna, mutta jäi niukasti tavoitetasosta ja oli 29 % vuonna 2021. Hankkeiden toteutuksen nopeutuminen ja soveltamisalan laajeneminen ovat edelleen olleet rahoituspäätöksiä tehtäessä tärkeämmässä roolissa kuin yrityksen t&k&i-kokonaismenojen lisääntyminen. Mittarin arvo on aiempina vuosina vaihdellut välillä 24 %-34 %.

Rahoitettujen ekosysteemialoitteiden määrä oli tavoitteen mukainen, eli vuonna 2021 käynnistyi viisi uutta ekosysteemialoitetta. Uusien ekosysteemien synnyttämiseen on panostettu veturihanke- ja co-innovation –rahoituksilla

sekä Business Finlandin tarkalla seurannalla ja tukipalveluilla. Suomen kokoisessa maassa laajojen yritysekosysteemien mahdollinen määrä on väistämättä rajallinen, joten jatkossa vuosittain käynnistettävien uusien ekosysteemien määrän ei odoteta merkittävästi kasvavan.

EU-neuvontapalveluja käytti noin 11 % avain- ja fokusasiakkaista, kun tavoitteena oli 15 %. Ajankohta osuu Horizon 2020 ja uuden Horizon Europe -ohjelmien taitekohtaan, jossa uusia suomalaistoimijoille sopivia hakuja on vielä niukemmin tarjolla. Lisäksi neuvonnan dokumentoinnissa asiakkuudenhallintajärjestelmään on vielä parannettavaa.

Koronapandemian ja sitä seuranneiden matkustusrajoitusten vuoksi rekisteröityjen ulkomaisten yöpymisten määrä romahti jo vuonna 2020 ja sama tilanne jatkui vuonna 2021. Rekisteröityjen ulkomaisten yöpymisten määrä (2 milj.) on ennakkotieto; lopullinen tieto saadaan Tilastokeskuksesta myöhemmin keväällä vuonna 2022.

Ulkomaisten investointien arvioitu työllistävyys vuonna 2021 jää alle tavoitetasoon Koronapandemian vaikutukset näkyvät ulkomaisissa investoinneissa kunnolla vasta nyt, koska investointineuvottelut ja siihen liittyvät päätöksentekoprosessit vievät tyypillisesti useita vuosia. Saavutettu tulos (609 työpaikkaa) on näissä olosuhteissa hyvä.

¹² Mittarin arvo on vuoden 2019 Business Finlandin asiakkaiden TKI-panosten muutos vuosina 2019-2020, mikä on tuorein käytettävissä oleva tieto.

TAULUKKO 5 TULOSSOPIMUKSEN TULOSMITTARIT, LIIKETOIMINNAN ROHKEITA UUDISTUJIA.

LIIKETOIMINNAN ROHKEITA UUDISTUJIA				
Tunnusluku	2019 toteuma	2020 toteutuma	2021 toteutuma	2021 tavoite
5. Business Finlandin asiakkaiden yhteenlaskettujen TKI-panostusten kasvu (%). ¹³	-	4,7	2,1	> 5,9
6. Business Finlandin TKI-rahoitusta saavien pk-yritysten TKI-panostusten kasvu (%).	22	27	29	> 31
7. Rahoitetut ekosysteemialoitteet, joissa tavoitteena yli 1 mrd. euron kokonaisuus (kpl).	28	12	5	5
8. Business Finlandin EU-neuvontapalvelujen laajuus – Avain- ja fokusasiakkaille annettu EU-neuvonta (%).	-	-	11,1	15
9. Rekisteröidyt ulkomaiset yöpymiset, 1 000 vrk. ¹⁴	7 055	2 292	2 000 (arvio)	4 500
10. Ulkomaisten investointien työllistävyys (työpaikkojen lukumäärä, arvio).	921	916	609	730

¹³ Mittarin arvo on vuoden 2019 Business Finlandin asiakkaiden TKI-panosten muutos vuosina 2019–2020, mikä on tuorein käytettävissä oleva tieto.

¹⁴ Visit Finlandin toimenpiteillä on vain osittainen vaikutus.

Seurantamittarit

Pk-yritysten osuus t&k&i-rahoituksesta oli 59 % tasolla, missä on prosenttiyksikön verran kasvua edellisvuoteen verrattuna.

Ulkomaisten investointien määrä, 161 milj. euroa jää tavoitetasosta. Koronapandemia on tehnyt potentiaaliset investoijat varovaisiksi ja markkinatilanteeseen liittyy paljon epävarmuuksia ja riskejä. Tämä hidastaa ja hankaloittaa suurten ulkomaille suuntautuvien investointien päätöksentekoa.

Suomen markkinaosuus ulkomaisten matkailijoiden yöpymisistä suhteessa muihin Pohjoismaihin laski ennakkotiedon mukaan selvästi (14 % → 9 %). Myös kansainväliset matkailutulot putosivat noin 36 %, kun vertailuvuotena käytetään jo sinänsä vaikeaa matkailuvuotta 2020 (arvioitu matkailutulo v. 2021 oli n. 700 milj. euroa). Koronapandemian aiheuttamat matkustusrajoituk-

set ja koko ajan muuttuvat suositukset ja ohjeistukset sekä loppuvuonna 2021 havaittu koronaviruksen omikron-muunnos ovat tässä merkittävin selittävä tekijä. Tilastokeskus julkistaa tiedon v. 2021 matkailutulosta maaliskuussa 2022.

Yritysten arvio tutkimustulosten ja osaamisten kaupallisen hyödyntämisen todennäköisyydestä nousi verrattuna vuoteen 2020. Tehdyn kyselyn perusteella yrityksistä 89 % piti todennäköisenä, että he voivat hyödyntää omassa työssään projekteissa syntyneitä tutkimustuloksia ja osaamista. Tähän vaikuttaa se, että yritykset ovat aktiivisesti mukana suunnittelemassa projekteja sekä ohjaamassa tekemistä ohjausryhmätyöskentelyn kautta. Usein myös yritykset toimittavat omia tutkimusaineistoja tai -laitteita tutkimusprojektien käyttöön.

TAULUKKO 6 TULOSSOPIMUKSEN SEURANTAMITTARIT, LIIKETOIMINNAN ROHKEITA UUDISTUJIA.

LIIKETOIMINNAN ROHKEITA UUDISTUJIA				
Tunnusluku	2019 toteuma	2020 toteutuma	2021 toteutuma	2021 arvio
12. Pk-yritysten (ei sis. midcap) osuus t&k&i-rahoituksesta, %.	68	58	59	65
13. Ulkomaisten investointien määrä (milj. euroa).	1 557	575	161	500
14. Suomen markkinaosuus ulkomaisten matkailijoiden yöpymisistä suhteessa muihin Pohjoismaihin (%).	14	14	9 (arvio)	11
15. Kansainväliset matkailutulot (matkailutase), milj. e. ¹⁵	3 312	1 089	700 (arvio)	1 850
16. Yritysten arvio tutkimustulosten ja osaamisten kaupallisen hyödyntämisen todennäköisyydestä, %.	83	78	89	75

¹⁵ Ulkomaisesta matkailusta saatavat vientiin rinnastettavat tulot (ilman kuljetustuloja).

3.2.4 LISÄKSI KAIKKIIN BUSINESS FINLANDIN STRATEGISIIN TAVOITTEISIIN LAAJA-ALAISESTI VAIKUTTAVIA TAVOITTEITA

Viennin ja kansainvälisen kasvun ohjelmat.

Business Finland oli vahvasti mukana hallituksen viennin ja kansainvälisen kasvun ohjelmassa, joka eteni hyvin suunnitelmien mukaisesti. Business Finland loi toimintamallin suomalaisten yritysten tarjoamien rakentamisessa ja käynnisti yhteensä 16 yritysten yhteistarjoamaa konkreettisiin markkinamahdollisuuksiin. Prosessin eri vaiheet suomalaisen tarjoaman rakentamisesta aina konkreettisiin markkinoilla oleviin bisnesmahdollisuuksiin asti mallinnettiin ja liitettiin markkinamahdollisuuksien (Market Opportunities, MOPPS) prosessiin. Osana prosessia on miljardiluokan ekosysteemisen tarjoaman luominen ja suomalaisten yritysten saattaminen mukaan isoihin hankintaprojekteihin (International Business Innovations).

Business Finland käynnisti kaksi pilottihanketta globaaleista markkinamahdollisuuksista lähtevän innovaatiotoiminnan vahvistamiseksi sekä yhteiskehittämisen pilotteja Kiinassa ja Afrikassa. Team Finland -palvelupolun nykytila kuvattiin. Alueellisten palvelujen yhteen-

sovittaminen eteni Team Finland -palvelupolun kehittämisenä. Myynti- ja markkinointiosaamisen kehittäminen on edennyt suunniteltua hitaammin resurssien puutteen vuoksi.

Kiertotalouden edistämishjelma.

Business Finland edisti kiertotaloutta erityisesti Bio&Circular Finland -ohjelman avulla. Ohjelman kautta kanavoitiin yli 45 milj. euroa innovaatorahoitusta vuonna 2021. Lisäksi kiertotalouden investointiavustus otettiin uutena rahoituspalveluna käyttöön vuoden 2021 alusta ja kysyntä ylitti reippaasti käytettävissä olleen rahoituksen.

Vuoden 2021 lopussa hyväksyttiin Zero Carbon Future -missio osana Business Finlandin strategiaa. Kiertotalous on yksi keino mission tavoitteisiin pääsemiseksi.

Talent Boost -palvelumalli.

Business Finlandin, muiden Team Finland -toimijoiden ja suurimpien kaupunkien yhteisen Talent Boost -palvelumallin toimintoja on toteutettu yhdessä kumppaniverkoston kanssa. Toimintaa sävytti jatkuva koronapandemia. Yritysten rekrytointihalut vaihtelivat. Kansainväli-

seen liikkuvuuteen tulleet rajoitukset haittasivat merkittävästi osaajien tuloa Suomeen ulkomailta. Toiminnan fokusta siirrettiin jo Suomessa olevien osaajien työmahdollisuuksien vauhdittamiseen ja työnantajien rohkaisuun ja sparraukseen. Kansainväliseen tunnettuuteen ja maakuvaan panostettiin erityisesti kohde-markkinoilla. Maakuvatyö nivoutui virtuaalisiin tapahtumiin ja houkuttelukampanjoihin Intiassa, Itä-Euroopassa ja Fast Track -kampanjassa USA:ssa.

Vuonna 2021 tuotettiin kohdemaanalyyysi ja laajaan ulkomailla olevien osaajien haastatteluun pohjautuva kartoitus kohdesegmentille tärkeistä houkuttelukriteereistä. Business Finland osallistui aktiivisesti työ- ja oleskelulupaprosessin kehittämistyöhön sekä Uudenmaan TE-keskuksen vetämään Kansainvälisen rekrytoinnin mallin kehittämistyöhön. Työpaikkaportaali Jobs in Finland sai ison päivityksen, kun ohjelmistorobotiikan avulla integroitiin TE-keskusten, Monsterin ja The Hubin avoimet englanninkieliset työpaikat alustalle.

TalentExplorer-rahoitusta markkinoitiin useammassa kampanjassa. Rahoituksen kysyntä jäi alle odotusten yritysten ollessa varovaisia uusien vientimarkkinoiden kartoituksessa ja avaamisessa. TalentExplorerin rahoituskriteereitä on myös tarpeen tarkistaa, jotta se soveltuu laajemmin yrityksille ensimmäisten kansain-

välisen osaajien palkkaamiseen ja monimuotoisen työyhteisön kehittämiseen.

Hallituksen hyväksymän tiekartan ja puoliväliriihen päätösten mukaisesti Business Finland Talent Boost -toiminto järjestettiin Business Finlandissa pysyväksi operatiiviseksi Work in Finland -yksiköksi, joka aloitti toimintansa 1.1.2022. Järjestely antaa hyvän lähtökohdan talent-toimintojen pitkäjänteiselle suunnittelulle ja resursoinnille sekä on edellytys tavoitteen päämääriin pääsemiseksi.

Business Finlandin Talent Boost -kokonaisuutta arvioitiin¹⁶ vuonna 2020 ennakoivan arvioinnin mallilla. Arvioinnin tulosten mukaan Business Finlandin Talent -toiminnan käynnistymisvaihe vuosina 2018–2020 oli onnistunut monelta osin hyvin. Arvioitsijan mukaan kaikissa Business Finlandille asetetuissa tehtävissä on edistytty ja kyetty näin luomaan rakenteita Talent -toiminnan vakiinnuttamiselle ja laajentamiselle. Tämän suuntauksen vahvistamiseksi arvioitsija antoi myös useita suosituksia Talent Boostin kehittämiseksi sekä Business Finlandin ja Talent Boost -toiminnon entistä paremmaksi yhteensovittamiseksi. Arvioitsija suositti mm., että Business Finlandin omistajuutta Talent -toiminnasta on syytä vahvistaa, Business Finlandin yrityksille suunnattuja Talent -palveluja tulee kehittää edelleen osana ja osaksi

¹⁶ Owl Group Oy: Talent Boost -Toimenpideohjelman Business Finland osuuden ennakoiva arviointi. 14.12.2020. <https://www.businessfinland.fi/4af797/globalassets/julkaisut/talent-boost-loppuraportti.pdf>

kaikkia yrityksille suunnattuja palveluja ja että Business Finlandin koordinoivasta roolista on käytävä eri Talent Boost –verkoston toimijoiden kesken keskustelua, jotta koordinaatiotehtävän sisältö olisi kaikille selkeämpi.

Seurannan ja arvioinnin edelleen kehittämiseksi arvioitsija suositti muun muassa, että Talent -toiminnan seuraavassa vaiheessa pyrkimyksenä tulisi olla tavoitteellinen tiedolla johtaminen, jatkossa luotavan ja toteutettavan systemaattisen PR-työn oheen tulisi määritellä työtä tukevat seurannan indikaattorit, menetelmät ja tietolähteet ja että kansainvälistä toimintaa tulee seurata ja arvioida nykyistä yksityiskohtaisemmin ja systemaattisemmin.

Arvioinnin avulla käynnistettiin jatkuvan arvioinnin työ, jonka tavoitteena on tuoda toiminnan kehittämiseen konkreettisia askelmerkkejä ja antaa säännöllisesti palautetta ohjelman suunnasta ja vaikuttavuudesta.

Matkailu.

Koronapandemia ja matkustusrajoitukset estivät merkittävästi Suomeen suuntautuvaa ulkomaista matkailua ja se vaikutti Business Finlandin Visit Finlandin toimintaan. Vuonna 2021 keskityttiin toimenpiteisiin, joilla vahvistettiin matkailualan kestävyys ja toisaalta kykyä ottaa mahdollisimman nopea ja pitkä kehitysloikka kun pandemiatilanne hellittää. Visit Finland uudisti oman

toiminnallisen tiekarttansa ja päivitti kohdemarkkinastrategian mahdollistamaan valmistautumista koronapandemian jälkeiseen markkinatilanteeseen.

Visit Finlandin keskeiset toimenpiteet vuonna 2021 liittyivät digitalisaatioon, kestävään kehitykseen ja teemalliseen kehitystyöhön. Digitalisaation osalta panostettiin digitaalisten valmiuksien parantamiseen sekä kansallisen matkailun tuote- ja markkinointisisältöjen jalostus- ja jakelualustojen, esim. Travel Data Hubin, Sustainable Travel Finland-alustan ja VisitFinland.com-verkko-palvelun, jatkokehitykseen ja uudistamiseen. Sustainable Travel Finland -valmennusmateriaaleja ja markkinointiviestinnän työkaluja päivitettiin ja ylläpidettiin. Suomen positiivista maakuva ylläpidettiin ja parannettiin mm. osallistumalla Dubain maailmannäyttelyyn. Teemallisessa kehitystyössä jalkautettiin matkailun ympärivuotisuusnäkökulmaa.

Liikennealan kestävä kasvun ohjelman tukeminen.

Liikennealan kestävä kasvun ohjelman kanssa tehtävä yhteistyö toteutuu pääosin Business Finlandin ohjelma-kokonaisuuden smart mobility ja smart logistics -teemojen tiimoilla. Osin myös batteries & electrification -alueella, kun on kyse päästöttömästä liikenteestä.

Yhteistoimintaa on sekä strategisella että operatiivisella tasolla merkittävässä määrin. Strategiset keskuste-

lut kattavat mm. RRF-yhteistyötä ja uudenlaisia yhteistoimintamalleja. Operatiivisella tasolla mm. tapahtumien suunnittelua. Kehittämiskeskusteluja on käyty mm. yhteistarjoamien osalta.

Creative Business Finland -ohjelma.

Creative Business Finland on saavuttanut tunnetun aseman keskeisenä toimijana luovien alojen kehittämisessä. Ensimmäiset ekosysteemien etenemissuunnitelmat on viimeistelty (AV, tapahtumaekosysteemi, muoti/tekstiili). AV-alan ekosysteemin suhteen tehtävää työtä alettiin viedä kohti sector deal-tyyppistä mallia, jossa keskeiset toimijat sopivat visiosta ja tavoitteista. Kiinan markkinoilla löydettiin uusia liiketoimintamahdollisuuksia suomalaisille luoville yrityksille markkinamuotoilun avulla. Osaamisen kehittämiseen panostettiin erityisesti kahden valmennuspilotin kautta, jotka kohdistuivat yritysten muotoilutransformaatioon ja hallitustyöskentelyn kehittämiseen. Kestävään kehitykseen tähtääviä toimintamalleja tuotettiin selvitystyön kautta, jonka tulokset julkaistaan toimijoiden käyttöön. Käynnistettiin wellbeing-markkinaa koskeva tarjoomatyö, joka tulee avamaan ovia luovan talouden yrityksille yhteistarjoamien kautta.

Kestävän kasvun ohjelman Business Finland -rahoitusta luoville aloille toteutettiin aiehaun ja varsinaisen rahoitushaun kautta kohdistuen haut erityisesti AV- ja tapahtuma-aloille uudenlaisten ratkaisujen tuottamiseksi. Haun kautta tulleista hakemuksista rahoitusta sai 43 projektia.

Tulosmittarit alkavien yritysten pääomasijoitustoimintaan.

Business Finlandin pääomasijoitustoiminnan toteuttamisesta vastaa Business Finland Venture Capital Oy (BFVC), joka on valtion kokonaan omistama ja rahoituskeskuksen omistajaohjauksessa oleva osakeyhtiö.

Valtion pääomasijoittajien työnjaon mukaan BFVC kohdistaa toimintansa alkavan vaiheen venture capital -rahastoihin. Yhtiö voi tarvittaessa käyttää epäsymmetristä voitonjakoa yksityisen pääoman kanavoimiseksi alkuvaiheen riskirahoitukseen. Yhtiön sijoitukset rahastoihin voivat sisältää valtioneuvoston tukea ja yhtiön riskirahoitusohjelma on ilmoitettu Euroopan komissiolle.

BFVC on vuoden 2021 aikana uudistanut strategiansa ja tavoitteena on moninkertaistaa siemenvaiheen venture capital -sijoitusten määrä Suomessa vuoteen 2024 mennessä. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi BFVC pyr-

kii eri toimenpiteillä kasvattamaan uusien rahastohankkeiden määrää.

Yhtiö teki päätökset kahdesta uudesta rahastosijoituksesta vuodenvaihteen 2020–2021 molemmin puolin. Rahastojen hallinnoijat käynnistivät vuoden 2021 aikana varainkeruun saadakseen rahastot ja BFVC:n sijoitukset toteutumaan. Rahastot eivät vielä vuoden 2021 loppuun mennessä olleet saaneet riittävästi yksityisiä sijoituksia rahastojen toiminnan aloittamista varten. Molemmat rahastot jatkavat varainkeruuta vielä vuoden 2022 aikana. Alkavan vaiheen rahastojen varainkeruumarkkina on ollut haastava, ja tämä on pitkittänyt varainkeruuaikaa sekä tuo epävarmuutta rahastojen toiminnan käynnistymiseen.

Yhtiö korotti vuonna 2020 toimintansa aloittaneelle rahastolle antamansa sijoitussitoumuksen määrää mahdollistaen osaltaan rahaston pääsemisen tavoitekokoonsa ja rahaston sijoitusstrategian toteuttamisen suunnitellusti.

EAF Finland -bisnesenkelirahasto teki yhden uuden kanssasijoitussopimuksen suomalaisen bisnesenkelin kanssa tilikauden aikana. Kanssasijoitussopimuksia on nyt seitsemän bisnesenkelin kanssa ja rahaston varoista

on sidottu kanssasijoitussopimukseen 42 prosenttia.

Riskirahoitusohjelman mukaisten rahastojen määrä vuoden 2021 lopussa oli kuusi ja niiden yhteenlaskettu koko oli 130,7 miljoonaa euroa ja rahastojen varoista oli kutsuttu 62 prosenttia. Yhtiöllä oli vuoden lopussa osuudet 13 pääomarahastossa, joiden yhteenlaskettu koko oli 200,9 miljoonaa euroa. Yhtiön rahastoille antamat sijoitussitoumukset olivat yhteensä 72,4 miljoonaa euroa. Ensisijoituksia tekevien rahastojen toiminta oli aktiivista ja vuoden aikana yhtiön kohderahastot tekivät ensisijoituksia 31 yhtiöön. Vuoden lopussa rahastojen kohdeyhtiöiden lukumäärä oli 310 kpl. Tavoite yksityisen pääoman osuudesta rahastosijoituskohteissa saavutettiin.

Yhtiö raportoi Business Finlandille yhteiskuntavastuutavoitteidensa toteutumisesta ja yritys vastuutavoitteistaan vuodelle 2022 varsinaisessa yhtiökokouksessaan.

BFVC laatii oman tilinpäätöksensä ja sen yhtiökokous järjestetään Business Finlandin tilinpäätöksen hyväksymisen jälkeen. Jos ilmenisi, että yhtiökokouksella on vaikutusta Business Finlandin tilinpäätöksen sisältöön, BFVC toimittaa Business Finlandille tarvittavat lisätiedot.

TAULUKKO 7 TULOSSOPIMUKSEN TULOSMITTARIT, ALKAVIEN YRITYSTEN PÄÄOMASIOITUSTOIMINTA.

ALKAVIEN YRITYSTEN PÄÄOMASIOITUSTOIMINTA				
Tunnusluku	2019 toteuma	2020 toteutuma	2021 toteutuma	2021 tavoite
Vuoden aikana tehtyjen uusien rahastositoumusten lukumäärä (kpl)	0	1	0	2–3
Yksityisen pääoman osuus Business Finland pääomasijoitusyhtiön rahastosijoituskohteissa, %	51	50	50	50

Rahastositoumuspäätökset tehdään ehdollisina rahaston vähimmäispääoman saavuttamiselle.

4 TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS

TAVOITE 3: BUSINESS FINLAND TOIMII KUSTANNUSTEHOKKAASTI

Tulosmittarit

Toiminnan tehokkuutta kuvataan rahoitustyön kustannusten prosenttiosuutena myönnetystä rahoituksesta. Mittarin arvo oli 2,8 %. Myönnetyn rahoituksen määrä oli kaikkiaan 706,9 milj. euroa (2020: 1 731,5 milj. euroa). Rahoitukseen on laskettu mukaan innovaatorahoitus (543,8 milj. euroa) että elinkeinorahoitus (162,9 milj. euroa). Lukuihin sisältyy myönnetty häiriölainarahoitus (51,6 milj. euroa) sekä RRF- rahoitus (74 milj. euroa). Laskennassa on huomioitu sekä Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin, että Business Finland Oy:n suoraan rahoitustyölle kohdistetut kustannukset.

Vuosina 2020–2021 on laskettu erikseen häiriötilannerahoituksen osalta toiminnallisen tehokkuuden arvo. Häiriötilannerahoituksen käsittelyn kustannukset koko Business Finlandin osalta olivat 0,6 milj. euroa. Myönnetty häiriötilannerahoitus sisältää vuonna 2021 lainoja 51,6 milj. euroa. Vuosien 2020 ja 2021 luvut eivät ole

täysin vertailukelpoiset, koska vuonna 2021 myönnettiin pääosin häiriötilannerahoituksen osalta lainoja, vuonna 2020 häiriötilannerahoitus oli pääosin avustusta.

Business Finlandin asiakasmäärän suhde toimintamenoihin (62 asiakasta / milj. euroa) jäi niukasti tavoitetasosta (65). Erityisesti aivan loppuvuodesta 2021 asiakasmääräkertymää ei juuri enää tapahtunut, mutta

kulut kuitenkin toteutuivat normaalitasolla. Töitä tehtiin siis pääasiassa sellaisten asiakkaiden parissa, joita oli jo palveltu aiemmin vuoden aikana. KPI-laskennassa käytetty asiakasmäärä ei sisällä asiakkaita, joiden ainoa asiointimuoto v. 2021 on ollut koronapandemiaan liittyvä poikkeustilannerahoitus (valtaosin projektien raportointiin liittyviä maksatuksia).

TAULUKKO 8 TULOSSOPIMUKSEN TULOSMITTARIT, TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS.

TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS				
Tunnusluku	2019 toteuma	2020 toteutuma	2021 toteutuma	2021 tavoite
11. Rahoitustyön kokonaiskustannus / myönnetty rahoitus, %	2,7	1,0	2,8	< 3,0
Häiriörahoitustyön kokonaiskustannus/myönnetty häiriörahoitus, %*	-	0,6	1,1	
Rahoitustyön kokonaiskustannus / myönnetty rahoitus, %, ilman häiriö- ja RRF rahoitusta	-	1,7	2,5	
12. Business Finlandin asiakkaiden lukumäärä / yhteenlasketut toimintamenot (operatiiviset kustannukset yhteensä) (asiakasta / milj. euroa)	63	65	62	> 65

*) vuonna 2021 mittarin laskennassa mukana myönnetty häiriölainarahoitus ja näistä aiheutuvat kokonaiskustannukset. Vuonna 2020 mukana myös häiriöavustusten osuus.

Seurantamittarit

Uuden t&k&i -rahoitushakemuksen käsittelyaika pk-yrityksille oli nyt 84 päivää, mikä on lähes kaksinkertainen arvioituun verrattuna. Aiempaa suurempi osuus pk-yritysten hakemuksista oli vuonna 2021 osa laajempaa co-innovation-projektikonaisuutta. Näissä kokonaisuuksissa on mukana myös tutkimusorganisaatioita ja suuria yrityksiä ja niiden käsittelyajat ovat projektikon-sortioiden laajuudesta ja keskinäisistä riippuvuuksista johtuen tyypillisesti pidempiä. Tämän lisäksi yksittäisten pk-yritysten hakemusten laatu on ollut osin puutteellinen, mikä on johtanut lisätietopyyntöihin ja iteraatiokierrokseen hankekäsittelyssä, usein hakijan omasta pyynnöstä. Häiriörahoitukseen liittyvät projektimuutokset ja takaisinperinnät ovat myös työllistäneet merkittävästi pk-yritysten hankekäsittelijöitä, mikä omalta osaltaan on vaikuttanut uusien hakemusten käsittelyajan pitenemiseen.

Asiakastyötä tekevien osuus Business Finlandin henkilömäärästä on pysynyt edellisvuosien tasolla. Vuo-

den 2021 toteuma on vertailukelpoinen edellisten vuosien kanssa, mutta se on laskettu organisaatiomuutoksen vuoksi hieman eri tavalla aikaisempiin vuosiin verrattuna. Vuoden 2021 toteuma on laskettu henkilöiden sijoittumisesta organisaation eri palvelualueisiin, kun aikaisempina vuosina sijoittumisen lisäksi laskennassa on huomioitu tietoa henkilöiden työrooleista. Vuoden 2021 organisaatiomuutoksessa Business Finlandin henkilöresurssit jaettiin ydintoimintojen mukaisille palvelualueille. Sen mukaisesti tarkasteltuna, asiakastyötä tekevistä henkilöistä kansainvälisissä palveluissa työskentelee noin 27 %, Innovaatorahoituskeskuksen rahoituspalveluissa, Business Finland osakeyhtiön rahoituspalveluissa ja Suomen edistämispalveluissa (Finland Promotion Services) kussakin noin 17–18 %, verkostopalveluissa noin 13 % ja asiakkuudenhallinnassa noin 9 %.

TAULUKKO 9 TULOSSOPIMUKSEN SEURANTAMITTARIT, TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS.

TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS				
Tunnusluku	2019 toteuma	2020 toteutuma	2021 toteutuma	2021 arvio
17. Uuden t&k&i-rahoitushakemuksen käsittelyaika pk-yrityksille (vrk)	61	50	84	45
18. Asiakastyötä tekevien osuus Business Finlandin henkilömäärästä (%)	80	80	80	80

Business Finland toteuttaa työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan yhteisen, vuodet 2019–2025 kattavan dTEM-ohjelman tavoitteita. Ohjelman toteutumista seurataan digikypsyyсарvioinnilla, joka tehtiin vuonna 2021 itsearviona. Tämän lisäksi valtion ja hallinnonalan yhteisenä tavoitteena on siirtyä Digital Government -tasolle¹⁷. Digital Government -tason tavoitteena on mm. julkishallinnon yhteen toimivat, asiakaslähtöiset palvelukokonaisuudet ja tiedon jakaminen.

Business Finlandin digikypsyyssindeksi itsearviona oli 3,26 (vuonna 2020: 3,42; ulkopuolisena asiantuntija-arviona 2,9. Vuonna 2018: 3,2). Arvio oli etukäteen arvioitun (> 3,1) mukainen, mutta jäi hieman alle työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan toimijoiden keskimääräisen itsearvion 3,36.

Digikypsyyssindeksin korkeimmat arviot tulivat ”kyber turvallisuus ja tietosuojat”, ”organisaatio ja kulttuuri” sekä ”asiakaslähtöisyys” -osioista. Business Finlandissa

¹⁷ OECD Digital Government Index; Recommendation of the Council on Digital Government Strategies (OECD, 2014).

on panostettu merkittävästi kyberturvallisuuden ja tietosuojan hallintaan ja automaatioon esim. kalasteluviestien ja huijausten estämisessä. Koronan vuoksi etätöissä henkilöstön digiosaaminen nousi pakotetusti. Työkalut ja ohjelmistot ovat tukeneet etätöitä hyvin ja niihin on tehty parannuksia. Uusi, loppuvuonna 2021 käyttöön otettu oppimisolusta (LaaS) tulee toimimaan hyvänä työkaluna myös digiosaamisen kehittämiseen. Rahoitusasiakkaiden asiointipalveluun ja rahoituksen järjestelmiin tehtiin runsaasti muutoksia ja parannuksia ja häiriörahoituksen raportointia on tuettu. Vuonna 2021 kehitettiin moderni pilvipohjainen data platform -ratkaisu. Lisäksi aloitettiin työ- ja elinkeinoministeriön yhteisen asiakastietovarannon Y-ATV:n tapahtumatietovarantoon valtionavustustietojen aiempaa laajempi tallennus (ASKO2-lain edellyttämät tiedot).

Digikypsyysindeksin alimmat arviot olivat ”digitaalisaation ohjaus ja johtaminen” ja ”digivisio ja -strategia” -osioissa. Parantaakseen näitä osa-alueita, Business Finlandissa luotiin syksyllä 2021 digilinjaukset kullekin sen päätoiminnolle. Osaprojekteina tarkasteltiin asiakasarkkitehtuurin ja rahoitusjärjestelmäkokonaisuuden tulevaisuusskenaariot vuodelle 2025. Suosituksina nostettiin koko Business Finlandia koskevat toimintata-

pamuutos- ja osaamisen kasvattamistarpeet. Suosituksista keskustellaan ja toimenpiteistä päätetään vuonna 2022. Business Finlandiin perustettiin vuonna 2021 Digital Steering Forum -ohjausryhmä, joka ohjaa Business Finlandin digitaalista kehittämistä ja tiedolla johtamista yli organisaatioyksiköiden.

Team Finland -yhteydenotto prosessia ja -lomaketta uudistettiin sisällöllisesti ja teknisesti. Nyt asiakkaan yhteydenotot ohjautuvat hänen ensisijaisen tarpeensa perusteella oikealle Team Finland -toimijalle. Yhteisen KasvuCRM-asiakastietojärjestelmän lomake uudistettiin. Lisäksi otettiin käyttöön uusi palvelutuotanto-ominaisuus, joka mahdollistaa myös aineettomien palveluiden, mm. neuvontapalveluiden rekisteröinnin ja seurannan KasvuCRM-järjestelmässä. Tärkeimmät asiantuntijoiden käytössä olevat CRM-lomakkeet uudistettiin ja selkeytettiin. Uusi rakenne mahdollistaa CRM-tapahtumatietojen siirron yhteiseen Asiakastietovarantoon (ATV) vuoden 2022 aikana.

Tiedolla johtamisen kehittämiseen liittyen Business Finland on selvittänyt työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan toimijoiden (erityisesti Finnveran ja TESIn) vastaavia ratkaisuja. Business Finland on osallistunut yritysten toimintaympäristön muutoksia koskevan yhtei-

sen tietopohjan ja tilannekuvan tuottamiseen. Business Finland on laajojen ekosysteemi-arviointien pohjalta jatkanut työ- ja elinkeinoministeriön kanssa vaikuttavuuden seuranta- ja arviointijärjestelmän kehittämistä. Business Finland on tukenut työ- ja elinkeinoministeriön arviointi- ja tarkastussuunnitelman toteutusta mm. datan saatavuudella. Lisäksi työ- ja elinkeinoministeriöllä on mahdollisuus seurata Business Finlandin tavoitteiden toteutumista lähes reaaliaikaisesti ns. dashboardin tukena. Dashboardit ovat myös näkyvissä koko Business Finlandin henkilökunnalle intranetissä.

Kahden organisaation (Tekes ja Finpro) yhdistymisen jälkeen tietoa on ollut hajautettuna useisiin järjestelmiin. Tiedon yhtenäisyyden ja saatavuuden parantamiseksi on vuoden mittaan ollut käynnissä useampia laajoja kehityshankkeita. Tärkeimpinä uuden sisällön-, asian- ja dokumenttihakemiston järjestelmähankinta sekä yhteisen asiakastietojärjestelmän (Kasvu CRM) vaiheittainen käyttöönotto ja jatkuva kehittäminen. Aiemmin kilpailu-

tettu tiedolla johtamisen ympäristön hankinta on konkretisoitunut vuoden 2021 aikana. Kehitysprojektin avulla luodaan tiedolla johtamisen ympäristö (Data Platform), joka tukee tehokasta tiedon hyödyntämistä ja analysointia, mahdollistaen entistä paremmin tietoprosessien automatisoinnin ja AI-ratkaisut. Lisäksi haetaan uudenlaisia mahdollisuuksia sekä tiedon hankintaan että jakamiseen API-pohjaisilla ratkaisuilla niin sisäisesti kuin ulkoisesti. Tietoarkkitehtuurisesti ollaan ratkaisun myötä siirtymässä ketterään ja skaalautuvaan malliin tietopääoman käytössä. Business Finlandissa tiedon hyödyntämisen rinnalla, pyritään tunnistamaan mahdollisuuksia tuotteistaa syntyvää tietoa asiakkaiden ja sidosryhmien käyttöön. Tästä esimerkkeinä ovat jatkuva markkinatiedon tuotanto Markkinoiden mahdollisuudet -palveluna sekä laaja matkailun tietopalvelukokonaisuuden kehittäminen koko elinkeinoa palvelevaksi matkailun tietotalukseksi.

TAULUKKO 10 TYÖAJAN SEURANTAJÄRJESTELMÄSTÄ SAATU TYÖPANOKSEN KOHDISTUMINEN ERI YDINTOIMINNOILLE.

ydinprosessi	2019		2020		2021	
	Työaika	Htv	Työaika	Htv	Työaika	Htv
Rahoitus	94,8 %	121	95,3 %	123	95,3 %	131
Ohjaus ja kehittäminen	2,6 %	3	2,6 %	3	2,9 %	4
Strategiset ohjelmat	2,6 %	3	2,0 %	3	1,8 %	2
Yhteensä	100,0 %	128	100,0 %	129	100,0 %	138

TAULUKKO 11 TOIMINTOLASKENNAN TULOSENA SAATU KUSTANNUSTEN KOHDISTUMINEN ERI YDINTOIMINNOILLE.

ydinprosessi	2019		2020		2021	
	1 000 €	%	1 000 €	%	1 000 €	%
Rahoitus	14 919	86,1 %	14 460	89,9 %	14 947	89,5 %
Ohjaus ja kehittäminen	1 811	10,4 %	1 283	8,0 %	1 445	8,7 %
Strategiset ohjelmat	603	3,5 %	350	2,2 %	306	1,8 %
Yhteensä	17 333	100,0 %	16 093	100,0 %	16 697	100,0 %

4.1 TOIMINNAN TUOTTAVUUS

Työpanoksen kokonaismäärä Rahoituskeskuksessa kasvoi seitsemällä prosentilla 2020 vuoteen verrattuna. Kasvu johtuu henkilöstön lisäyksistä häiriö- ja RRF- rahoitustoimintoihin.

4.2 TOIMINNAN TALOUDELLISUUS

Toiminnan kustannusjakauma selvitettiin toimintolaskennan ja sen taustalla olevan työajan kohdentamisen avulla. Rahoituskeskuksen toimintoihin sisältyy tehtäviä, joiden osalta tehokkuuden tunnusluvut ovat vain suuntaa antavia. Toiminnallisen tehokkuuden mittaus ja raportointi toteutetaan sijaissuureiden avulla. Kehitystä seurataan kohdistamalla kustannukset ja työpanokset ydinprosesseille. Laskennassa ei ole huomioitu palvelusopimuksella tehtyjä ostoja Business Finland Oy:ltä. Tällä on pyritty siihen, että ydinprosessien toiminta olisi vertailtavissa edellisvuosiin.

Toiminnan kokonaiskustannuksissa ei ollut merkittävää muutosta vuoteen 2020 verrattuna. 3,8 % kasvu selittyy häiriö- ja RRF- rahoitukseen liittyvillä henkilöstökululisäyksillä.

4.3 MAKSULLISEN TOIMINNAN TULOS JA KANNATTAVUUS

Maksullisen palvelutoiminnan tuottoja ei ollut vuonna 2021 lainkaan, joten maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmaa ei esitetä.

4.4 YHTEISRAHOITTEISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUS

Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot olivat niin vähäiset, että kustannusvastaavuuslaskelmaa ei esitetä.

5 TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA

5.1 SUORITTEIDEN MÄÄRÄT JA AIKAANSAADUT JULKISHYÖDYKKEET

Tässä luvussa Business Finlandin toimintaa vuonna 2021 kuvataan Business Finlandin keskeisten kokonaisuuksien ja palvelualueiden näkökulmista.

5.1.1 RAHOITUSPALVELUT

Business Finland tarjoaa rahoitusta tutkimukseen, tuotekehitykseen ja monenlaisiin liiketoiminnan kehittämisen tarpeisiin. Business Finlandin rahoitus on joko innovaatio- tai elinkeinorahoitusta. Alle 100.000 euron de minimis -rahoituspäätökset tehdään ja hankkeet käsitellään Business Finland osakeyhtiössä.

Vuonna 2021 rahoituksen kriteerejä on päivitetty vastaamaan Business Finlandin uudessa strategiassa määritellyjä talouden kasvun tavoitteita. Business Finlandin julkiset rahoitustiedot julkaistaan Business Finland www-sivuilla. Rahoitustiedot raportoidaan Euroopan komissiolle tukiohjelmittain sekä EU:n avoimuusveloitteen mukaisesti projekteittain. Business Finlandin ja

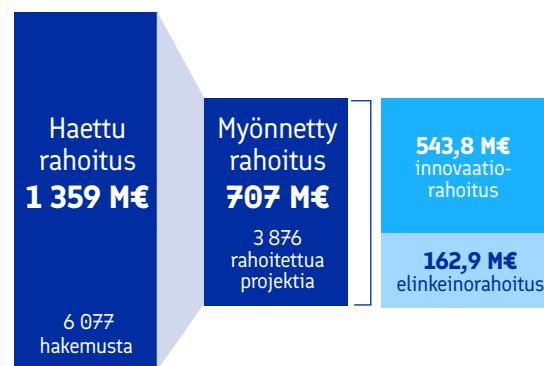
Ilmastorahasto Oy:n välille on rakennettu yhteys siten, että Business Finlandin rahoittamat, riittävän pitkälle kypsyneet hankkeet voisivat mahdollisimman sujuvasti siirtyä Ilmastorahaston rahoitettaviksi.

Konkurssiin asetettujen innovaatio- ja elinkeinorahoitusasiakkaiden määrä nousi ennätyslukemiin. Asiakasyrityksiä asetettiin vuonna 2021 konkurssiin 245 (2020: 46, 2019: 74). Luvussa on mukana ne yritykset, joille on maksettu rahoitusta viiden vuoden aikana ennen konkurssia (yht. 13,1 milj. euroa) tai joilla on vielä lainaa maksamatta takaisin (yht. 32,9 milj. euroa). Yrityksistä 164 oli saanut häiriörahoitusta.

Covid-19-pandemian myötä vuonna 2020 Business Finlandille myönnetty ns. häiriötilannerahoitus näkyi Business Finlandin rahoitustoiminnassa keskeisesti vielä vuonna 2021. Pääasiassa niihin liittyä työ painotui rahoitettujen hankkeiden seurantaan ja valvontaan. Tilapäisestä häiriötilannelainasta on kerrottu tarkemmin innovaatio- ja elinkeinorahoituksen luvussa ja häiriötilanneavustuksesta elinkeinorahoituksen luvussa.

EU:n elpymisvälineestä (RRF, Rescue and Resilience Facility) saatavasta rahoituksesta on tulossa myönnet-

KUVA 2: BUSINESS FINLANDIN RAHOITUSTOIMINNAN VOLYYMI 2021.

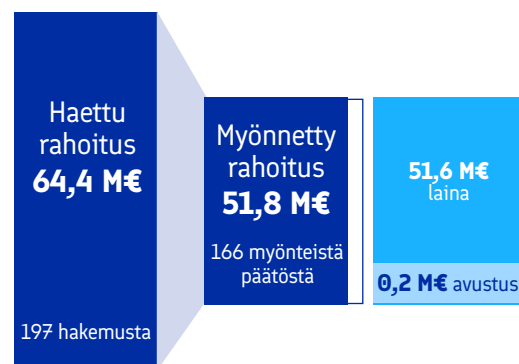
täväksi Business Finlandin kautta noin 150–170 milj. euroa vuosina 2021–2023. EU-rahoitus on osa Suomen kestävän kasvun ohjelmaa, jonka kautta Business Finlandille on kanavoitumassa myöntövaltuuksia vuosina 2021–2023 arviolta yli 500 milj. euroa. Business Finland käynnisti syksyllä 2021 Suomen kestävän kasvun ohjelmaan liittyen kymmenen rahoitushakua ja teki loppuvuonna ensimmäiset myöntöpäätökset RRF-rahoituksesta yhteensä 74 miljoonalla eurolla.

*) Luvut sisältävät häiriötilanne- ja RRF-rahoituksen.

**) Myönnetystä rahoituksesta 28 milj. e, 1 784 kpl, on Business Finland Osakeyhtiön tekemiä. Tästä innovaatorahoitusta on 18,7 milj. ja elinkeinorahoitusta 9,4 milj. Näistä häiriörahoitusta on 0,2 milj. e, joka on kaikki elinkeinorahoitusta.

***) Haetun ja myönnetyn rahoituksen määrät sisältävät jäsenmaksuja. Vuonna 2021 myönnetystä rahoituksesta 6,1 milj. euroa oli jäsenmaksuja.

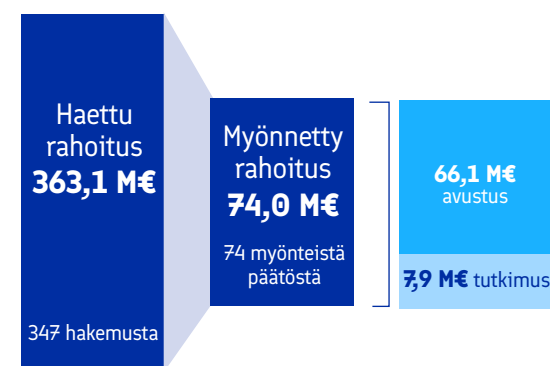
KUVA 3: BUSINESS FINLANDIN HÄIRIÖTILANNE-RAHOITUKSEN VOLYYMI 2021.

Business Finlandin myöntämästä rahoituksesta 561 milj. euroa kohdistui yrityksille ja 146 milj. euroa tutkimukseen. Yrityksille myönnetystä rahoituksesta 52 milj. e oli häiriörahoitusta ja 66,1 milj. e RRF-rahoitusta. Tutkimukseen myönnetystä rahoituksesta 7,9 mil. e oli RRF-rahoitusta.

Vienti kasvoi Business Finlandin rahoittamissa pk-yri-

KUVA 4: BUSINESS FINLANDIN RRF-RAHOITUKSEN VOLYYMI 2021.

tyksissä 25 % vuosina 2017–2020, ja niiden liikevaihto samalla ajanjaksolla 22 % (yritykset, joiden projekti päättyi vuosina 2013–2017). Pk-yritysasiakkaamme odottavat vuoden 2021 projekteista 8,1 mrd. euron arvosta liikevaihtoa ja 6,8 mrd. euron arvosta vientiä (mukana häiriörahoitus). Pk-asiakasyritysten työpaikkojen määrä kasvoi 15 000 henkilöllä vuosina 2017–2020.

KUVA 5 TUNNUSLUKUJA BUSINESS FINLANDIN
VAIKUTTAVUUDESTA VUONNA 2021

Vuonna 2021 päättyneissä Business Finlandin rahoittamissa projekteissa syntyi 1853 uutta tai parannettua prosessia, palvelua, tuotetta tai sovellusta (v. 2020: 2044) sekä 592 patenttia tai patenttihakemusta (v. 2020: 657). Lukumääräisesti näitä syntyi 9 % vähemmän kuin vuonna 2020, mutta päättyneiden projektien lukumäärään suhteutettuna parannettujen prosessien, palveluiden, tuotteiden tai sovellusten määrä (v. 2021: 0,78/päättynyt projekti, v. 2020: 0,67/päättynyt projekti) ja patenttien määrä (v. 2021: 0,49 patenttia/päättynyt projekti, v. 2020: 0,47) hieman nousivat. Vuonna 2021 päättyneet projektit ovat näillä mittareilla mitattuna olleet hieman tuottoisampia kuin vuonna 2020 päättyneet projektit. Suurin osa patenteista tulee Tutkimus, kehitys ja pilotointi -hankkeista.

KUVA 6 TUNNUSLUKUJA BUSINESS FINLANDIN INNOVAATORAHOITUKSESTA 2021.

*) Myönnetystä innovaatorahoituksesta 18,7 milj. e, 385 kpl, on Business Finland Osakeyhtiön tekemiä.

**) Luvut sisältävät uudet hakemukset ja jaksorahoitteisten hankkeiden jaksopäätökset.

5.1.1.1 Innovaatorahoitus:

Haetun innovaatorahoituksen määrä laski vuonna 2021. Haettu rahoitus oli 852 milj. euroa, 2601 hakemusta, josta häiriölainaa 64 milj. e, 196 kpl ja RRF:ää 184 milj. e, 280 kpl (v. 2020: 1147,5 milj. e, 3061 hakemusta, josta häiriölainaa 0,195 milj. e, 481 hakemusta). Lasku tapahtui selvemmin yritysprojekteissa, mutta myös julkisen tutkimuksen haettu rahoitus väheni.

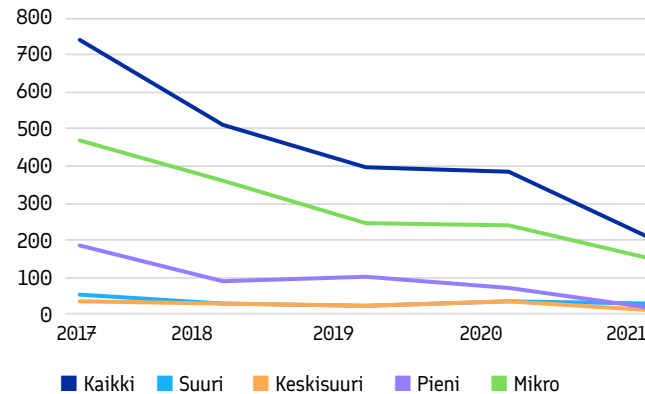
Myös haettu rahoitus projektia kohti laski yritysprojekteissa edellisen vuoden tasosta 106 894 euroa eli 29 % lähelle vuoden 2019 tasoa. Keskimääräinen haettu rahoitus vuonna 2021 oli 267 983 euroa/hanke (v. 2020: 374 877 euroa/hanke; v. 2019: 283 732 euroa/hanke). Luvuissa on mukana TKI-laina häiriötilanteisiin.

Business Finland myönsi innovaatorahoitusta vuonna 2021 kaikkiaan 543,8 milj. euroa, 1455 rahoituspäätöstä, josta TKI-laina häiriötilanteisiin oli 51,6 milj. e, 161 rahoituspäätöstä ja RRF:ää 54 milj. e, 65 kpl (v. 2020: 667,7 milj. e, 1 629 kpl, josta TKI-laina häiriötilanteisiin 58,2 milj. e, 130 kpl). Business Finlandin innovaatorahoituksesta 43 % kohdistui teollisuuden ja 57 % palveluiden toimialoille.

Myönnetystä innovaatorahoituksesta 73 % oli avustus- ja tutkimusmuotoista ja 27 % lainamuotoista. Rahoituksesta 36 % on käytetty tuotteiden ja 64 % palveluiden kehittämiseen. Volyymiltaan ylivoimaisesti tärkeimpänä yritysten rahoitusinstrumenttina säilyi edelleen rahoitus tutkimus- ja kehittämisprojekteihin. T&k-rahoitusta myönnettiin 611 projektiin yhteensä 328 milj. euroa, josta lainojen osuus oli 109 milj. euroa (33 %). Edelliseen vuoteen verrattuna projektien keskimääräinen rahoitus laski. Tutkimushankkeiden, sisältäen tutkimuksesta liiketoimintaa (TUTL), elinkeinoelämän kanssa verkottuneen tutkimuksen (EVET), Co-creation ja Co-innovation - instrumentit, rahoitus oli noin 146 milj. euroa 289 hankkeeseen (v. 2020: 123 milj. euroa 282 hankkeeseen). Julkisen tutkimuksen projektien saama rahoitus on siis kasvanut jonkin verran, mutta projektien määrä on pysynyt samalla tasolla. Volyymiltaan eniten myönnettiin yritysten avustusta 250 milj. euroa. Lainaa myönnettiin 148 milj. euroa, josta tilapäisen TKI-lainan häiriötilanteisiin osuus oli 52 milj. euroa. Vuoteen 2020 verrattuna julkisen tutkimuksen osuus on kasvanut selvästi ja lainojen on vähentynyt.

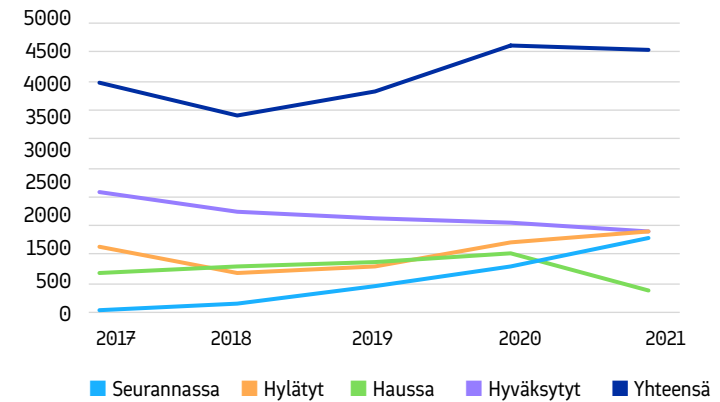
KUVA 7 UUSIEN INNOVAATORAHOITUKSEN YRITYSASIAKKAIDEN LUKUMÄÄRÄ 2017–2021

Innovaatorahoitusta saaneiden uusien asiakkaiden lukumäärä jatkoi laskuaan. Vuonna 2021 uusia asiakkaita oli 203, joka on 47,4 % vähemmän kuin vuonna 2020. Suhteessa suurinta lasku oli pienten ja keski suurten yritysten kohdalla (Kuva 7). Myös uusille yrityksille myönnetty rahoitus laski, jopa enemmän kuin määrä eli myös uusille yrityksille myönnetyn rahoituksen keski-koko laski. Uusille yrityksille myönnettiin 71 milj. euroa (vuonna 2020: 70 milj. euroa, vuonna 2019: 39 milj. euroa). Uusista asiakkaista tilapäistä tki-lainaa häiriötilanteisiin sai 6 kpl eli noin 3 % uusista asiakkaista. Rahoituksesta näille meni 1 % uusille myönnetystä rahoituksesta.

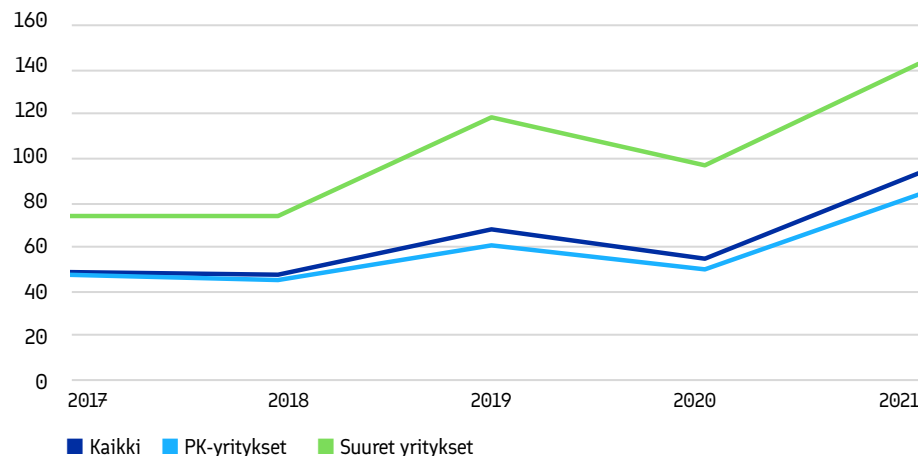
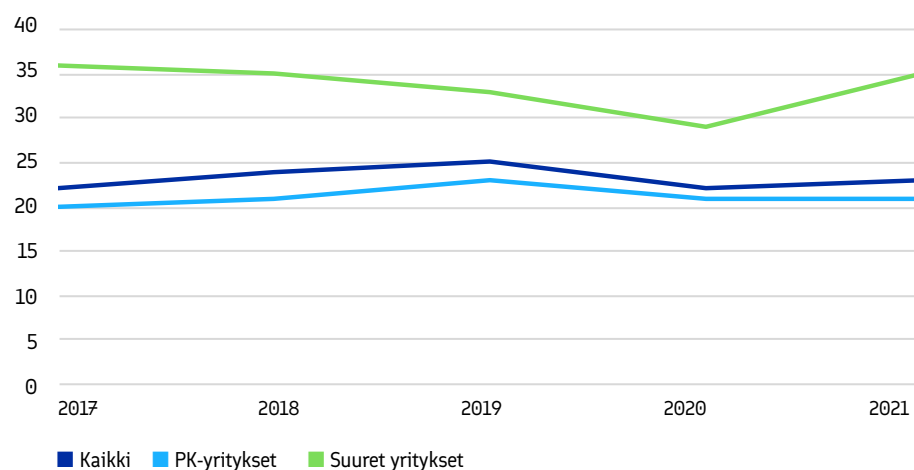
Innovaatorahoituksen hakemusten hylkäysprosentti oli 50 %. Hylkäysprosentti nousi yritysten projekteissa selvästi ja oli 52 % (2020: 40 %; v. 2021: TKI-laina häiriötilannerahoituksessa 60 % ja innovaatorahoitus il-

KUVA 8 BUSINESS FINLANDIN AKTIIVINEN PROJEKTISALKKU 2017–2021

man häiriölainaa 51 %). Julkisen tutkimuksen projekteissa hylkäysprosentti laski 16 prosenttiyksikköä ja oli 41 %, joka on samaa tasoa kuin vuonna 2019 (v. 2020: 57 %, v. 2019: 41 %). Oikaisuvaatimusten osuus muutoksenhakukelpoisista päätöksistä nousi selvästi ja oli 0,68 %, (v. 2020: 0,58 %). Osin nousua selittää tilapäisen TKI-lainan häiriötilanteissa –projektien korkeampi prosentti eli 1,71 %, mutta myös ilman näitä projekteja osuus nousi ja oli 0,65 %.

Vuonna 2021 projektisalkussa oli 4 525 projektia (v. 2020: 5169), joista 588 oli häiriötilannerahoitusta (kuva 8). Käsiteltyjen ja seurattavien hankkeiden kokonaismäärään lasketaan mukaan kaikki vuonna 2021 hylkään tai hyväksyvän rahoituspäätöksen saaneet projektit, sekä aiemmin rahoitetut hankkeet, joiden seuranta oli kesken vuoden lopussa.

KUVA 9 YRITYSTEN HAKEMUSTEN KÄSITTELYAIKA, 2017–2021**KUVA 10** YRITYSTEN MAKSUJEN KÄSITTELYAIKA, 2017–2021

Innovaatorahoituksen maksatuspäätösten yhteismäärä laski 7,2 %. Lasku kohdistuu yritysten maksatuspäätöksiin. Häiriötilannerahoituksen maksatusten määrä nousi, eli laskua on muissa kuin häiriötilannerahoituksen maksuissa. Julkisen tutkimuksen maksatusten määrä pysyi edellisen vuoden tasolla. Yritysmaksatuksia oli vuonna 2021 yhteensä 3 507 kappaletta, joka on 10,2 % vähemmän kuin vuonna 2020.

Yritysten uusien hakemusten käsittelyaika nousi selvästi (Kuva 9). Käsittelyajan mediaani pk-yrityksillä oli 84 vrk (vuonna 2020: 50 vrk). Myös suuryritysten uuden hakemuksen käsittelyajan mediaani nousi selvästi ja oli viime vuonna 143 vrk (vuonna 2020: 97 vrk, v. 2019: 119 vrk).

Maksupyynnön ja raportin käsittelyaika säilyi pk-yrityksillä samana kuin vuonna 2020 eli 21 vrk. Suurilla yrityksillä käsittelyaika nousi kuudella vuorokaudella ja oli nyt 35 vrk (Kuva 10).

KUVA 11 TUNNUSLUKUJA BUSINESS FINLANDIN ELINKEINORAHOITUKSESTA 2021.

*) Myönnetystä elinkeinorahoituksesta 9,4 milj. e, 1 399 kpl, on Business Finland Osakeyhtiön tekemiä.

5.1.1.2 Elinkeinorahoitus

Innovaatorahoituspalvelujen lisäksi Business Finlandin tarjoama kattaa myös elinkeinorahoituspalveluja. Näitä olivat vuonna 2021 AV-alan tuotantokannustin, Eetu ei-taloudellinen toiminta, Energiatuki, Esiselvitys liiketoiminnan häiriötilanteessa, Kehitysrahoitus liiketoiminnan häiriötilanteessa, Exhibition Explorer, Group Explorer, Market Explorer, Talent Explorer, Innovaatioseteli, Laivanrakennuksen innovaatiotuki, Materiaalikatselmus ja uutena Kiertotalouden investointiavustus.

Vuonna 2021 Business Finlandista haettu elinkeinorahoitusta oli 507,1 milj. euroa, 3476 hakemusta, josta häiriötilanneavustusta 0,1 milj. euroa, 1 kpl, ja RRF-rahoitusta 178,7 milj. euroa, 67 kpl (v. 2020: 1574,8 milj. e, 31966 kpl, josta häiriötilanneavustusta 14731 milj. e, 28806 kpl).

Business Finland myönsi elinkeinorahoitusta vuonna 2021 kaikkiaan 162,9 milj. euroa, 2421 rahoituspäätöstä, josta häiriötilanneavustusta 0,2 milj. euroa, 5 kpl, ja RRF:ää 20 milj. euroa, 9 kpl (v. 2020: 1066,5 milj. euroa, josta häiriötilanneavustusta 994,3 milj. euroa). Uuden rahoituspalvelun Kiertotalouden investointiavustus osuus rahoituksesta oli 23,5 %. Myös Laivanrakennuksen innovaatiotukea on myönnetty selvästi enemmän kuin vuonna 2020 (v. 2021: 39 milj. e; v. 2020: 24 milj. e).

Rahoitushakemuksia elinkeinorahoituksen palveluihin saatiin 3 476 kpl, joista häiriötilannehakemuksia oli yksi ja muita 3 475 kpl (muita v. 2020: 3 160 kpl). Myön-teisiä rahoituspäätöksiä tehtiin 2 421 kpl, joista häiriö-rahoitusta oli 5 kpl ja muita 2 416 kpl (v. 2020: 2 482 kpl). Hakemusten hylkyprosentti muissa kuin häiriörahoituksessa nousi selvästi vuodesta 2020 ja oli nyt 29 % (Vuonna 2020: 22 %).

Elinkeinorahoituksen päätöksiin tuli oikaisuvaatimuk-sia 60 kpl, joka vastaa 0,51 % kaikista elinkeinorahoituksen muutoksenhakukelpoisista päätöksistä (v. 2020: 355 kpl, 0,92 % muutoksenhakukelpoisista päätöksistä). Jos häiriötilannerahoitus jätetään pois, tuli oikaisuvaati-muksia 16 kpl, joka puolestaan vastaa 0,36 % muutok-senhakukelpoisista päätöksistä (v. 2020: 16 kpl, 0,27 % kaikista muutoksenhakukelpoisista päätöksistä.)

Elinkeinorahoitusta saaneita yrityksiä on siirtynyt in-novaatorahoituksen asiakkaiksi. Business Finlandin elinkeinorahoitusta saaneista yrityksistä, jotka eivät ole aikaisemmin olleet Business Finlandin asiakkaita, 164

on saanut sen jälkeen hyväksytyt innovaatorahoitus-päätöksen vuonna 2021 (häiriörahoituspäätöksiä ei ole huomioitu) (v. 2020: 97). Suurimpana ryhmänä inno-vaatioseteliasiakkaat, joita siirtyi 143 (v. 2020: 51). Tyy-pillisesti näille uusille tehtiin ensimmäisenä Tempo-rahoituspäätös.

Elinkeinorahoituksessa uuden hakemuksen käsittely-aika oli 14 vuorokautta (v. 2020: 28 vrk, jossa häiriörahoituksen käsittelyaika 31 vrk ja muun elinkeinorahoituksen 8 vrk). Muiden kuin häiriörahoituksen hakemus-ten käsittelyaika nousi 6 vuorokaudella. Elinkeinorahoituksen maksatusten käsittelyajan mediaani nousi kuu-della vuorokaudella ja oli 27 vrk. Tämä sisältää myös häiriörahoituksen maksatukset, joissa myös maksatuk-sen käsittelyaika on pidempi kuin muussa elinkeinora-hoituksessa, mutta myös pelkästään häiriörahoituksen maksatusten käsittelyaika nousi 6 vuorokaudella. Muun kuin häiriörahoituksen maksatuksen käsittelyajan me-diaani laski yhdellä vuorokaudella ja oli 15 vrk.

5.1.2 ASIANTUNTIJAPALVELUT

Verkostopalvelut

Verkostopalveluissa edistetään kansainvälisesti kilpailukykyisiä ekosysteemejä ja yhteistarjoamia, rakennetaan houkuttelevaa innovaatioympäristöä sekä kannustetaan suomalaisia toimijoita hyödyntämään eurooppalaisia verkostoja.

Ekosysteemit parantavat yritysten mahdollisuuksia innovoida, kasvaa ja menestyä kansainvälisessä kilpailussa. Erityisesti pk-yritykset saavat eväitä kasvuun ja suuret, usein veturiyrityksinä toimivat, vauhtia uudistumiseen. Business Finland auttaa ekosysteemejä kehittämään tarjoamalla verkostoitumis-, kansainvälistymis- ja rahoituspalveluja. Business Finlandin ohjelmat tarjoavat palvelukokonaisuuksia verkostoitumiseen ja vertaistukeen. Vuonna 2021 käynnistettiin myös Suomen kestävä kasvun ohjelmaan liittyvää ohjelmallista toimintaa. Business Finlandin kansainvälinen verkosto auttaa verkostoitumaan potentiaalisten ostajien ja päättöksentekijöiden kanssa. Veturiekosysteemit vahvistuivat uuden veturikilpailun ja kumppanuushakujen myötä ja kiinnostus veturiekosysteemeihin oli suurta. Ekosysteemeissä painottui vihreän ja digitaalisen siirtymän teemat. Käynnissä on 9 veturiekosysteemiä ja 20 kasvumoottoriekosysteemiä, joista kukin tavoittelee miljardi-
luokan uutta liiketoimintaa.

Eurooppalaisesta yhteistyöstä on luvussa 3.2.3.

Verkostopalveluiden työ liittyy tiiviisti viennin ja kansainvälisen kasvun ohjelmaan, jossa painottuu muun muassa kansainvälisen liiketoiminnan osaaminen, tuotavuuden ja jalostusarvon nostaminen sekä vähähiiliseen bio- ja kiertotalouteen siirtyminen. Ohjelmasta on luvussa 3.2.4.

Ohjelmatoiminta

Business Finlandin ohjelmat ovat rahoitus- ja asiantuntijapalveluiden kokonaisuuksia, joiden avulla yrityksille tarjotaan verkostoja ja tietoa kansainvälisen liiketoiminnan kehittämisen tueksi. Ohjelmat mahdollistavat toimialojen poikkialaisen uudistumisen ja niissä tarjottavat palvelut (esim. Market Match ja Joint Offering) tukevat asiakkaiden kansainvälistä kasvua. Ohjelmatoiminta kattaa toimintoja ja palveluita liittyen tulosten hyödyntämiseen lyhyemmällä ja pitemmällä aikajänteellä. Ekosysteemyö ja -palvelut ovat keskeisessä roolissa ohjelmien toimintaa. Kaikissa ohjelmissa sparrataan ja rahoitetaan myös tutkimus- ja innovaatiohankkeita.

Vuonna 2021 Business Finlandin ohjelmallinen toiminta muuttui missiolähtöiseksi ja ensimmäiset uudet missiot Zero Carbon Future ja Digital Native Finland hy-

väksyttiin. Ohjelmatoimintaa toteutetaan missiolähtöisesti ja uudet ohjelmat tullaan valmistelemaan missioiden tiekartan ja tavoitteiden mukaisesti. Vuonna 2021 päättyivät ensimmäiset Business Finland -ohjelmat AI Business Finland ja Smart Energy. Vuoden 2021 lopulla Business Finlandissa oli käynnissä 12 ohjelmaa tai kampanjaa. Näiden lisäksi neljä RRF-kampanjaa käynnistyi 2021.

Vuonna 2021 Business Finlandin ohjelmien ja kampanjoiden kautta rahoitettiin 544 projektia 256 milj. eurolla eli 47 % myönnetystä innovaatorahoituksesta ohjautui ohjelmien tai kampanjoiden hankkeisiin (2020: 298 milj. euroa, 45 %). Avustusta myönnettiin yritysten hankkeisiin 132 milj. euroa, lainaa 20 milj. euroa. Tutkimushankkeille myönnettiin rahoitusta 103 milj. euroa. Rahoitettujen hankkeiden koko pysyi lähes samankokoisena kuin vuonna 2020: rahoitusmäärä laski 14 % ja lukumäärä 14 %. Tutkimuksen rahoitus nousi edellisvuodesta n. 70 %.

Business Finlandin, yritysten ja tutkimuslaitosten yhteenlaskettu panostus ohjelmiin vuonna 2021 oli 777 milj. euroa (vuonna 2020: 705 milj. euroa). Rahoituksella mitattuna suurimpia ohjelmia olivat Smart Mobility and Batteries (58 milj. euroa), Bio and Circular (45 milj. euroa) ja Smart Manufacturing (34 milj. euroa).

Korona-epidemia vaikutti edelleen olennaisesti Business Finlandin ohjelmatoimintaan. Ohjelmien ryhmille kohdistettujen palveluiden ja verkottumistapahtumien toteutus on muuttunut pääosin virtuaalisiksi tai hybridimallilla toteutettavaksi. Ohjelmien toimintaa suunnattiin syntyviin uusiin markkinamahdollisuuksiin ja niihin yhteistarjoamien rakentamiseen.

Kansainvälisen kasvun palvelut

Business Finlandin kansainvälinen verkosto auttaa Business Finlandin asiakkaita tunnistamaan lupaavia liiketoimintamahdollisuuksia ja löytämään sopivia kumppaneita ja kontakteja globaaleilta markkinoilta järjestämällä mm. delegaatiomatkoja ja vierailuja, joilla yritykset pääsevät tapaamaan potentiaalisia asiakkaita. Yhteistyö ulkoasiainministeriön kanssa on tärkeää.

Lisää luvussa 3.2.2.

Finland Promotion Services

Finland Promotion Services -palveluilla Business Finland edistää Suomeen suuntautuvia ulkomaisia investointeja ja pääomasijoituksia (Invest in Finland), Suomeen suuntautuvaa ulkomaista matkailua (Visit Finland), Suomen positivistista maakuvaa (Finland works), sekä kansainvälisten osajien saamista Suomeen (Talent Boost/Work in Finland).

Koronapandemia mm. matkustusrajoituksineen on tuonut suuria haasteita kaikkiin näihin toimintoihin. Toimintoja yhdistävänä painopistealueena on vuonna 2021 ollut tarkoituksenmukaisten ja tehokkaiden työkalujen kehittäminen ja käyttöönotto, kontaktien ja toiminnan jatkuvuuden varmistaminen sekä positiivisen maakuvan ja matkailumielikuvan ylläpito erityisesti olemassa olevia maakuvavahvuuksia (esim. onnellisuus) vahvistaen. Kansainvälisten elokuva- ja TV-sarjatuotantojen hankkimista ja tarvittavan palvelutuotannon kehittämistä jatkettiin pitkäjänteisesti, vaikka tuotantotuen jatkuvuus oli epävarmaa. Business Finlandin kansainvälisen tapahtumatuotannon palvelut keskitettiin. Suomalaisten yritysten osallistumista Tokion olympiakisojen yhteyteen rakennetun Metsä-paviljongin hyödyntämiseen tuettiin.

Koronapandemian pitkittymisen vuoksi ulkomaisten investointien ilmapiiri on pysynyt pessimistisenä. Lähes kaksi vuotta jatkuneesta vaikeasta koronatilanteesta huolimatta Invest in Finland voitti 40 uutta investointipäätöstä Suomeen vuonna 2021. Investointien arvo oli 161 miljoonaa euroa (30 % arvioidusta) ja työllistävyys 609 suoraa työpaikkaa (85 % tavoitteesta). Teknologiaan ja osaamiseen perustuvien investointien osuus oli vahva. Euromääräisesti merkittäviä kohdetoimialoista olivat digitalisaatio (sisältäen konesalit), biotalous sekä terveys;

työllistävyudessa digitalisaatio, biotalous ja cleantech. Eniten investointeja toteutui Skandinaviasta, Japanista, Venäjältä ja Yhdysvalloista. Invest in Finland teki erittäin aktiivista asiakastyötä kohdemarkkinoillaan, kohdennetun digimarkkinoinnin tukemana. Uusien asiakkaiden ensikontaktointeja tehtiin 1013 kappaletta ja asiakkaiden räätälöityjä virtuaalivierailuja Suomeen toteutettiin 111 kappaletta. Ahkeran asiakastyön avulla rakennettiin investointipäätösten potentiaalia vuosille 2022–2024, erityisesti cleantechin akkuarvoketjussa.

Visit Finlandin ja Talent Boostin toiminnasta on lisää luvussa 3.2.4.

Asiakkuudenhallinta

Asiakkuudenhallinnassa vahvistetaan Business Finlandin asiakaskeskeistä toimintamallia. Vuonna 2021 Business Finlandille määriteltiin uudet tier- ja segmentointimallit, joiden avulla rakennettiin puitteet Business Finlandin asiakkaiden paremmalle tarpeiden ja tavoiteltavien vaikutusten tunnistamiselle. Vuoden aikana kerrytettiin toimialosaamista ja otettiin käyttöön toimialojen johtamisen mallit. Asiakaspalvelun parantamiseksi rakennettiin avainasiakkaiden palvelumallia sekä asiakkaiden service-to-service-ohjausta. Asiakaspalveluprosessiin liittyen luotiin myös uusi kumppanuusmalli,

jonka avulla saatiin Team Finland -verkoston palvelukonaisuudet asiakkaille mahdollisimman näkyviksi ja selkeiksi. Asiakkaiden palvelussa korostettiin erityisesti Business Finlandin strategian mukaisia tavoitteita.

Vuoden 2021 aikana Business Finlandilla oli n. 17 100 Suomessa toimivaa yritysasiakkuutta (v. 2020: 23 070, v. 2019: 7 800), joista 10 900 koronarahotusasiakasta. Ilman Korona-rahoitusasiakkaita asiakasorganisaatioiden lukumäärä oli 8 129. Luvuissa ei ole mukana Invest in Finlandin eikä Visit Finlandin asiakkaita. Vuonna 2021 Business Finlandin asiakkaina oli 29 tutkimuslaitosta (v. 2020: 37, v. 2019: 34). Suurin osa Business Finlandin rahoitus- ja asiantuntijapalveluiden asiakkaista oli mikro- ja pienyrityksiä (n. 80 %). Asiakkaista eniten tulee Uudenmaan maakunnasta (50 %), sitten Pirkanmaalta (9 %), Varsinais-Suomesta (8 %) ja Pohjois-Pohjanmaalta (6 %). Asiakkaiden toimialoista eniten oli edustettuna teollisuus (21 %), informaatio ja viestintä (21 %) sekä ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta (18 %).

Palvelutarjooman hallinta, markkinointi ja viestintä

Palvelutarjooman hallinnassa, markkinoinnissa ja viestinnässä Business Finland kehittää kyvykkyyksiään toi-

mia entistä asiakaslähtöisemmin. Se vastaa myös Team Finland -verkoston markkinoinnista ja viestinnästä kansallisella tasolla.

Vuonna 2021 kehitettiin Business Finlandin palvelusalkkua sekä selkiytettiin asiakasportfoliota. Koronapandemia lisäsi tarvetta kehittää Business Finlandin digitaalista, vuorovaikutteista asiakastyötä. Vuonna 2021 luotiin uudenlaisia digitaalisia ympäristöjä ja toimintatapoja tukemaan koko Business Finlandin toimintaa asiakaslähtöisyyden tukemiseksi.

Markkinoinnissa ja viestinnässä panostettiin erityisesti Business Finlandin vaikuttavuuden tukemiseen rakentamalla useita asiakasaktivoinnin kampanjoita. Lisäksi rakennettiin ja tuettiin koko henkilöstöä ajatusjohtajuuden rakentamisessa Business Finlandin tavoitteiden saavuttamisen tukemiseksi. T-Media Oy:n Luottamus&Maine-tutkimuksella selvitettiin Business Finlandin mainetta yrityspäätäjien keskuudessa. Tutkimuksen mukaan yritysten vastaukset olivat noususuuntaisia vuoteen 2020 verrattuna erityisesti asiakaslähtöisyyden kehittymisessä. Ainoastaan työnantajamielikuva oli laskusuuntainen.

5.1.3 YHTEISET PALVELUT

Business Finlandin yhteiset palvelut varmistavat, että koko Business Finlandin toiminnalla on selkeä ja hyvin perusteltu strategia, yhdensuuntaista toimintaa tukeva ohjaus- ja johtamismalli, tarvittava kyvykkyys, toimintamallit ja kehittämishankkeet toiminnan jatkuvaan uudistamiseen sekä moderni ja luotettava hallinnollinen perusta.

Business Finlandin strategia on laadittu vuosille 2021–2025. Vuonna 2021 pilotoitiin ja tarkennettiin strategian toimeenpanoa tukevia uusia toimintamalleja osana strategialähtöistä johtamisjärjestelmää. Samalla vietiin käytäntöön jatkuvan strategioinnin malli. Vuonna 2020 toteutetun strategiapäivityksen yhteydessä päivitetty organisaatorakenne, toimintamalli ja johtamisjärjestelmä viimeisteltiin vuoden 2021 alussa tukemaan uuden strategian toteuttamista. Vuosisuunnitteluprosessin yhteydessä erityistä huomiota kiinnitettiin paitsi palvelualueiden suunnitelmien strategialähtöisyyteen ja rishtiin tarkistukseen myös kehittämisprojektien ja missioiden suunnitteluun Business Finland -kokonaisuuden näkökulmasta.

Uudessa strategiassa painottuu taloudellisen kasvun ja kilpailukyvyyn edistämisen lisäksi kestävyiden ja resilienssin tehostaminen, jotka tekevät pitkäaikaisen taloudellisen kasvun mahdolliseksi. Erityinen tekemisen painopiste vuonna 2021 oli kestävä kehityksen syvälli-

semässä integroinnissa Business Finlandin toimintoihin sekä missioiden johtamis- ja toimintamallien rakentamisessa ja pilotoimisessa. Missiot ovat Business Finlandille uusi toimintamalli, jolla vastataan pitkäjänteistä ja laajaa yhteiskuntatasolla tehtävää työtä edellyttäviin globaaleihin haasteisiin. Samalla autetaan suomalaisia yrityksiä hyödyntämään uusia markkinamahdollisuuksia, joita syntyy systeemisten muutosten seurauksena.

Business Finlandin kehittämishankekokonaisuuden ja projektijohtamisen toimintamalleja viimeisteltiin tukemaan strategian toimeenpanoa. Vuoden 2021 ensimmäisellä vuosipuolikkaalla Business Finlandissa jäntevöitettiin projektimuotoisen kehittämisen toimintatapoja, muun muassa perustettiin PMO (Project Management Office), otettiin käyttöön keskitetty kehitysbudjetti sekä kehitettiin Business Finlandin projektijohtamismalli. Osaksi Business Finlandin johtamisjärjestelmää lisättiin projektien käynnistyspäätöksiä tekevä ja kehitysportfolioa seuraava foorumi. Uuden strategian edellyttämän muutoksen varmistamiseksi luotiin uusi painopistealueiden kehittämiskokonaisuuden ohjausmalli, jota pilotoitiin onnistuneesti jälkimmäisen vuosipuoliskon aikana. Toisella vuosipuolikkaalla käynnistettiin toimintatapojen koulutus henkilöstölle ja otettiin toimintatapoja vaiheittain käyttöön. Toimintatapojen käyttöönotto ja vakiinnuttaminen jatkuu vuonna 2022.

Vuoden 2021 aikana käynnistettiin ensimmäiset Business Finlandin strategian viittä painopistealuetta tukevat kehittämistoimet. Strategian painopistealueet ovat strategian onnistumisen kannalta tunnistettuja, merkittäviä kehittämiskokonaisuuksia, joille luotiin vuoden 2021 aikana strategiakauden tiekartat. Strategiakauden painopistealueita ja niissä vuonna 2021 tehtyjä kehittämistoimia ovat:

- 1.** Proaktiivinen ja arvoa lisäävä kumppani asiakkaillemme, jossa vuonna 2021 kehitettiin Business Finlandin asiakasymmärrystä, kehitettiin asiakkuushalintaa ja palvelutuotantoa sekä selkeytettiin ja yhdenmukaistettiin asiakaspalvelua.
- 2.** Vahva ja proaktiivinen toimija yhteiskunnassa, jossa vuonna 2021 kehitettiin Business Finlandin ajatusjohtajuutta sekä rakennettiin missioiden johtamis- ja toimintamalli.
- 3.** Kestävän liiketoiminnan muutosagentti, jossa vuonna 2021 integroitiin kestävän kehityksen tekemistä Business Finlandin toimintoihin.
- 4.** Paras työpaikka huippuasiantuntijoille, jossa vuonna 2021 kehitettiin oppivan organisaation kulttuuria ja tarjottiin henkilöstölle entistä parempia mahdollisuuksia osaamisen ja asiantuntijuuden kehittämiseksi.
- 5.** Toimintatavoilta ketterä ja laadukas organisaatio, jossa vuonna 2021 luotiin Business Finlandin digilinjaukset, edistettiin toiminnan digitaalisuutta ja kehitettiin tiedolla johtamista.

Business Finlandin ennakointityötä, toimintaympäristön seurantaa, erilaisia tietolähteitä ja vaikuttavuusarvioita hyödynnetään Business Finlandin strategian tarkastelussa ja toiminnan ohjaamisessa ja seurannassa. Vuonna 2021 toteutettiin 22 Horizon scanning -signaaliryöpäystä kansainvälisessä verkostossa. Signaalisioihin osallistui laajasti Team Finland -verkostoa maailmalla. Business Finlandin toimintaa ja johtamista tuettiin mm. mittari-dashboardien, raporttien ja raportointikäytäntöjen uudistamisella.

Business Finland arvioi toimintaansa säännöllisesti EFQM-viitekehysellä. Vuonna 2021 arviointi tehtiin itsearviointina. Business Finlandin keskeisimpiä vahvuuksia olivat strategia ja strategiaprosessi, suorituskyvyn mittaaminen, oppimislähtöisen organisaatiokulttuurin edistäminen, asiakaslähtöisyyteen panostaminen sekä aktiivinen sidosryhmäyhteistyö. Keskeisiä parantamisalueita olivat perustehtävän näkyminen oikeille asiakasryhmille, asiakaskokemuksen parantaminen, kestävän kehityksen omaksuminen, organisaatiokulttuurin yhtenäistäminen, prosessien kuvaaminen ja sidosryhmätyön systematisointi.

Eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen 19.3.2019 antamaan päätökseen (EOK/883/2018) liittyen, Business Finlandia koskevan lainsäädännön valmistelu käynnistyi uudelleen loppuvuodesta työ- ja elinkeinoministeriön kanssa. Valmistelutyötä jatketaan vuonna 2022. Pääpaino valmistelussa on selkiyttää rahoituskeskuksen ja yhtiön tehtäviä.

5.2 PALVELUKYKY SEKÄ SUORITTEIDEN JA JULKISHYÖDYKKEIDEN LAATU

TAVOITE 4: BUSINESS FINLANDIN PALVELUIDEN LAATU SÄILYY KORKEANA JA TUOTTAÄ ASIAKKAILLE LISÄARVOA.

Business Finlandin palveluiden laatu oli pääosin erinomaisella tasolla. Vuodesta 2020 vuoteen 2021 tärkeimmät asiakaskokemuksen mittarit yleistyyväisyys Business Finlandin palveluihin ja palveluiden suositteluhalukkuus ovat pysytelleet jokseenkin samalla tasolla, joskin suositteluhalukkuus on laskenut hieman etenkin pk-yritysasiakkaiden parissa.

Tulosmittari

Business Finland asiakkaiden suositteluhalukkuus (NPS) oli vuonna 2021 erittäin hyvällä tasolla +59 laskien hieman vuodesta 2020 (+66). Tunnuksluku koostuu Business Finlandin asiakkaiden halukkuudesta suositella Business Finlandin tarjoamia palveluita. Laskennassa ovat mukana ohjelmatoimintaan liittyviin tapahtumiin osallistuneet asiakkaat, Invest in Finlandin, Visit Finlandin, yritysvaltuuskuntien, kansainvälisen verkoston, AV-tuotantokannustimen, innovaatorahoituksen sekä Business Finlandin Key- ja Fokus-asiakkaat. Jos tunnukslukuun las-

ketaan mukaan häiriörahoituksen esiselvitys- ja kehittämisrahoituksen saaneet asiakkaat, pysyy suositteluhalukkuus samalla tasolla +59.

Suositteluhalukkuus eli NPS lasketaan vähentämällä suosittelijoiden (ne, jotka antavat arvosanan 9 tai 10 kysymykseen ”kuinka todennäköisesti voisit suositella palveluitamme?” asteikolla 0–10) prosentuaalisesta osuudesta kriittisten vastaajien (ne, jotka antavat arvosanan 0–6) prosentuaalinen osuus. NPS-arvo on kokonaisluku, joka sijoittuu välille -100 - +100. Yleisesti arvoa, joka ylittää +40 pidetään hyvänä ja arvoa, joka ylittää +50 pidetään erinomaisena.

Business Finlandin rahoitusasiakkaiden yleistyyväisyys saamaansa palveluun vuonna 2021 oli 4,2 asteikolla 1-5, jossa 1 = ei lainkaan tyytyväinen ja 5 = erittäin tyytyväinen. Palaute jatkui edellisvuosien tapaan hyvällä tasolla (v. 2020: 4,2). Erityisesti Business Finlandin asiantuntijoiden tavoitettavuuden, asiakaspalveluasenteen, kyvyn auttaa hakemuksen tekemisessä, kyvyn perustella rahoituspäätös, toiminnan reiluuden ja läpinäkyvyyden, hakemuskäsittelyn ja raportoinnin sujuvuuden sekä Business Finlandin sähköisen asiointipalvelun ja asiointipalvelun puhelin- ja sähköpostineuvonnan arvioitiin olevan erittäin hyvällä tasolla. Muut olivat hyvällä tai melko hyvällä tasolla.

Kielteisen rahoituspäätöksen saaneet olivat kautta linjan merkittävästi tyytymättömämpiä kuin myönteisen päätöksen saaneet. Kielteisen päätöksen saaneiden tyytyväisyys Business Finlandin palveluihin ylipäättään oli keskiarvoltaan 3,3 (v. 2020: 3,4) ja suositteluhaluus -15 (v. 2020: +11), kun myönteisen päätöksen saaneet antoivat vastaavasti yleistyytävyydeksi 4,5 ja suositteluhaluudeksi +72 (v. 2020: 4,3 ja +75).

Rahoitusasiakkaiden asiakastyytyväisyys vaihtelee maakuntatasolla yleistyytävyyden osalta 3,7 ja 5,0 välillä (asteikko 1-5) ja suositteluhaluuden osalta +7:n ja +100:n välillä (asteikko -100 - +100). Ääripäissä vastaajien lukumäärät (N) ovat kuitenkin matalia, joten pitkälle meneviä johtopäätöksiä yksittäisten maakuntien luvuista ei voi tehdä.

Ekosysteemipalveluissa toteutetuissa ohjelma-aktiiviteeteissa asiakkaiden antama palaute oli hyvällä tasolla; keskiarvo 4,2 asteikolla 1-5 (v. 2020: 4,3F) ja suositteluhaluus +64 (v. 2020: +66). Business Finlandin järjestämien korkeatasoisten yritysvaltuuskuntavierailuiden kokonaispalautteen arvosana oli erittäin hyvä 4,3 (v. 2020: 4,3, asteikko 1-5) ja suositteluhaluus hyvä +59 (asteikko -100 - +100). Yritysvaltuuskuntavierailuissa siirryttiin täysin virtuaaliseen toimintaan erit-

täin nopealla aikajänteellä Covid-19-pandemian vuoksi jo vuoden 2020 puolella.

Business Finlandin kansainvälistymispalveluita käyttäneet asiakkaat olivat erittäin tyytyväisiä saamaansa palveluun; kokonaisarvosana oli 4,5 asteikolla 1-5 ja suositteluhaluus +65 (asteikko -100 - +100). Myös Invest in Finlandin asiakkaat olivat erittäin tyytyväisiä saamaansa palveluun; yleistyytävyyden ollessa 4,0 asteikolla 1-5 ja suositteluhaluuden ollessa +64 (asteikko -100 - +100).

Business Finlandin Fokus- ja Key-asiakkailta kysyttiin vuonna 2020 ensimmäistä kertaa heidän tyytyväisyyttään Business Finlandiin asiakkuustasolla. Vuoden 2021 kyselykierroksen mukaan yleistyytävyyden oli Fokus-asiakkaiden parissa 4,4 (vs. 2020: 4,3) ja Key-asiakkaiden parissa 4,1 (vs. 2020: 4,2). Suositteluhaluus oli vastaavasti +58 (vs. 2020: +56) ja +57 (v. 2020: +55). Fokus- ja Key-asiakkailta kysyttiin myös heidän kokemustaan Team Finland -toimijoiden palveluista tiedottamisesta; Team Finland -palveluista tiedottaminen koettiin melko hyväksi (keskiarvo 3,1) ja Team Finland -palveluista saatu liiketoimintahyöty vastaavasti hyväksi (keskiarvo 3,3).

Covid-19-pandemiaan liittyvän häiriörahoituksen osalta vuonna 2021 lähetettiin esiselvitys- sekä kehittämisrahoituksen saaneiden palautekyselyt. Hylkypäätöksen saaneiden palautekysely lähetettiin jo vuonna 2020. Häiriörahoituksen kehittämis- tai esiselvitysrahoituksen saaneet asiakkaat olivat erittäin tyytyväisiä saamaansa palveluun yleistyytyväisyyden ollessa esiselvitysrahoituksen saaneilla 4,2 ja kehittämisrahoituksen saaneilla 4,4 asteikolla 1-5. Suosittelemuus oli vastaavasti +40 ja +61 (asteikko -100 - +100). Eniten tyytymättömyyttä aiheutti rahoituskriteerien epäselvyys, kun taas tyytyväisyyttä toi Business Finlandin sähköinen hakemus- ja asiointipalvelu.

tuksen saaneilla 4,2 ja kehittämisrahoituksen saaneilla 4,4 asteikolla 1-5. Suosittelemuus oli vastaavasti +40 ja +61 (asteikko -100 - +100). Eniten tyytymättömyyttä aiheutti rahoituskriteerien epäselvyys, kun taas tyytyväisyyttä toi Business Finlandin sähköinen hakemus- ja asiointipalvelu.

TAULUKKO 12 TULOSSOPIMUKSEN TULOSMITTARIT, TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA.

TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA				
Tunnusluku	2019 toteutuma	2020 toteutuma	2021 toteutuma	2021 tavoite
13. Business Finland -asiakkaiden suosittelemuus (NPS, asteikko -100 - +100).	+67	+66	+59	> +58

Seurantamittarit

Business Finlandin pk-yritysasiakkaiden suositteluhaluus laski vuodesta 2020 vuoteen 2021 +65:stä +54:ään tavoitetason ollessa +60. Pk-yritysasiakkaiden yleistyytyväisyys oli 4,2 asteikolla 1–5. Laskennassa ovat mukana Business Finlandin rahoitus-, AV-tuotantokannustin-, kansainvälistymispalvelu- sekä Fokus- ja Key-asiakkaat.

Visit Finlandin sidosryhmätyytyväisyys pysyi edelleen korkealla tasolla (4,3) niin kuin edellisvuonnakin 2020 (4,4), ja ylitti sille vuodelle 2021 asetetun tavoitteen (4,0). Covid-19-rajoitusten vuoksi esimerkiksi kansainvälisten ostajien tapaamisia ja kohtauksia kotimaisen elinkeinon kanssa on tehty virtuaalisten työkalujen avulla. Visit Finland on saanut erinomaista asiakaspalautetta järjestämistään erilaisista virtuaalitapahtumista.

Sidosryhmätyytyväisyys Business Finlandin Talent Boost -toimintoihin ylitti tavoitetason (3,5) ja pysyi edellisvuoden tasolla (3,9) myös vuonna 2021. Mittarilasenta perustuu Talent Boost -tapahtumien asiakastyytyväisyyskyselyihin sekä Talent Explorer -rahoitusasiak-

kaille tehtyyn asiakastyytyväisyyskyselyyn rahoituspäätöksen jälkeen. Mittariarvo on 238 vastauksen keskiarvo.

Business Finland -asiakkaan kokemus Team Finland -palveluiden tiedonsaannista laski vuodesta 2020 (keskiarvo 3,6) ja on nyt tasolla 3,3 asteikolla 1–5. Asiakkaan kokemus palasi koronapandemiaa edeltäneelle vuoden 2019 tasolle (3,3). Samoin Focus-asiakkaiden palaute tiedonsaannista laski tasolle 3,3 (vuonna 2020 3,6), kun taas kokemus palveluiden arvosta (3,4) oli edellisvuoden tasolla. Asiakkaat olivat hyvin tyytyväisiä koronakriisin aikaiseen tukeen, jolloin Team Finland -palvelut konkretisoituivat hyvin, toimijoilla oli selkeät roolit eri kokoisten yritysten tukemisessa, ja arkipäiväinen tiedonkulku toimijoiden kesken sujui hyvin. Myös eduskunnan tarkastusvaliokunta antoi joulukuussa 2021 huomattavan positiivisen palautteen koronarahoituksen hoidosta. Kriisiajan jälkeinen Team Finland -asiakastyytyväisyys ei yllä samalle tasolle. Toukokuussa 2022 valmistuvan työ- ja elinkeinoministeriön tilaaman arvioinnin odotetaan tuovan uusia konkreettisia ehdotuksia, joilla Team Finland-yhteistyötä ja asiakaspalvelua saadaan parannettua.

TAULUKKO 13 TULOSSOPIMUKSEN SEURANTAMITTARIT, TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA.

TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA				
Tunnusluku	2019 toteutuma	2020 toteutuma	2021 toteutuma	2021 arvio
19. Business Finland pk-yritysassiakkaiden suositteluhaluus (asteikko -100 - +100).	+67	+65	+54	> +60
20. Sidosryhmätyytyväisyys Business Finlandin Visit Finland -toimintoon (asteikko 1–5).	4,4	4,4	4,3	4,0
21. Sidosryhmätyytyväisyys Business Finlandin Talent Boost -toimintoihin (asteikko 1–5).	3,9	3,9	3,9	3,5
22. Business Finland -asiakkaan kokemus Team Finland -palveluiden tiedonsaannista (asteikko 1–5).	3,3	3,6	3,3	3,4

6 HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

TAVOITE 5: HENKILÖSTÖN TYÖHYVINVOINTI JA JOHTAMINEN PARANEE.

Uuteen strategiaan perustuva uusi organisaatorakenne astui voimaan vuoden 2021 alussa. Uuden organisaation myötä myös toimintamallit muuttuivat laajasti organisaatiossa ja vuoden aikana panostettiin voimakkaasti toiminnan ja prosessien kehittämiseen, implementointiin sekä selkiyttämiseen. Rampup-ohjelman nimellä kulkeva implementointi- eli käyttöönotto-ohjelma laitettiin liikkeelle heti alkuvuodesta. Rampup-ohjelman avulla pystytettiin ensimmäisen vuosipuoliskon aikana uuden organisaation ja strategian näkökulmasta kaikkein keskeisimmät toiminnot, jotka loivat pohjan uudelle tekemiselle ja muulle tärkeälle kehittämiselle. Suurin muutos toimintamalleissa on tapahtunut asiallahallinnassa. Uusia toimintamalleja avattiin ja koulutettiin kymmenissä eri koulutuksissa ja tilaisuuksissa eri puolilla organisaatiota.

Strategia ja uudistuneet toimintatavat haastavat myös esihenkilötyötä ja johtamista. Keväällä 2021 työstettiin yhteistyössä esihenkilöiden kanssa uudet ja arvo-

hin vahvasti linkittyvät johtamisen periaatteet. Esihenkilöt ovat sitoutuneet näihin periaatteisiin ja niiden mukaiseen johtamiseen arjessa sekä käyneet niistä keskustelua myös tiimiläistensä kanssa. Koko Business Finlandin johto ja esimiehet on koulutettu valmentavan johtamisen periaatteisiin viime vuosien aikana.

Henkilöstöjohtamisen näkökulmasta merkittävät strategisiin painopistealueisiin kohdistuvat toimenpiteet vuonna 2021 olivat palkkauksen tasa-arvon edistäminen Business Finland Oy:n puolella, tehtävien vaatvuusarviointien tarkistaminen sekä Learning Day-pilotin vakiinnuttaminen osaksi normaalia toimintaa.

Korona-rajoitukset sekä jatkuvat etätyösuositukset heijastuivat vuoden aikana luonnollisesti henkilöstön hyvinvointiin ja jaksamiseen. Kuormitusta lisäävänä tekijänä on ollut fyysisten kohtaamisten rajoittamisesta johtuva yhteisöllisyyden kokemuksen puute. Yhteisöllisyyden teemaa nostettiin syksyllä keskusteluun tiimeissä hybridityön suunnittelun yhteydessä.

Covid-19-viruksen aiheuttaman etätyöskentelyn jatkuessa työhyvinvoinnin tukitoimenpiteiden painopiste on siirtynyt etätöihin. Henkilöstölle järjestettiin alkuvuodesta yhteistyössä työterveyshuollon kanssa etätyön

työergonomia -webinaareja, joihin liittyi myös käytännön harjoituksia.

Pitkittyneestä etätyöskentelystä johtuviin jaksamishaasteisiin liittyen on esihenkilöille järjestetty työpsykologin johdolla koulutusta jaksamishaasteiden tunnistamisesta. Lisäksi muutamalla palvelualueella on järjestetty erikseen henkilöstölle työhyvinvointiin ja itsensä johtamiseen liittyviä kehittämiskokonaisuuksia, joissa on ollut sekä koko palvelualueen henkilöstölle suunnattuja webinaareja että ryhmäcoaching -sesioita. Lisäksi työterveyshuollon palveluita laajennettiin tukemaan jaksamishaasteita ja lyhytterapia-palvelut otettiin henkilöstölle tarjottavien työterveyshuollon palveluiden joukkoon. Etätyöskentelyssä kuormittavuutta lisääviä Teams-palaveriputkia on pyritty helpottamaan mm. kokouskäytäntöjä, tauottamista ja työn suunnittelua ja priorisointia koskevilla ohjeilla.

Tulosmittari

Kokonaistyytyväisyys. Business Finland (Rahoituskeskus ja Yhtiö) toteutti toukokuussa Signi-henkilöstökyselyn, jonka tarkoituksena oli selvittää henkilöstölle merkityksellisimmät asiat ja niiden toteutuminen työpaikalla. Kyselyn tulokset raportoitiin asteikolla 0–100,

yli 80 tulos on hyvä ja alle 60 heikko. Vastausaktiivisuus kyselyssä oli erittäin korkea, 87 % henkilöstöstä. Henkilöstöllä on siis selkeä halu vaikuttaa asioihin työpaikallaan.

Kyselyn mukaan henkilöstölle viisi merkityksellisintä asiaa ovat 1) mielekkäät työtehtävät, 2) vapaus tehdä työtä ajasta ja paikasta riippumatta, 3) työ- ja vapaa-ajan tasapaino, 4) vaikutusmahdollisuudet omaan työhön ja työympäristöön sekä 5) mahdollisuus käyttää päivittäin omaa osaamistaan. Tulosten perusteella henkilöstö koki, että em. asioiden toteuma on pysynyt jokseenkin samana kuin vuonna 2020 lukuun, poikkeuksena vapaus tehdä työtä ajasta ja paikasta riippumatta, joka oli noussut 79 prosentista 85 prosenttiin. Myös kokonaistyytyväisyys parantui tasolle 69 (3,5 asteikolla 1–5, v. 2020: 66, eli 3,3 asteikolla 1–5). Vapaus tehdä työtä ajasta ja paikasta riippumatta nousi kyselyssä keskiöön. Etätyön koettiin sujuneen hyvin ja henkilöstö koki luottamusta. Roolien ja päätöksenteon epäselvyys nousi kyselyssä edelleen kehittämisalueeksi. Joulukuussa tehdyssä seurantakyselyssä keskiöön nousivat myös sisäisen kehittämisen liiallinen määrä ja huoli ihmisten jaksamisesta. Kukin palvelualue on priorisoinut omat kehittämisalueensa omien tulostensa perusteella.

TAULUKKO 14 TULOSSOPIMUKSEN TULOSMITTARI, HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN.

HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN				
Tunnusluku	2019 toteutuma	2020 toteutuma	2021 toteutuma	2021 tavoite
14. Kokonaistyötyytyväisyys (asteikko 1–5) *	3,1	3,3	3,5	> 3,5

* Vuosien 2019–2021 toteumat on laskettu Signi-palautteesta. Kyselyjen tulokset on muunnettu asteikolle 1–5 vertailua varten.

Seurantamittarit.

Johtamisindeksi on laskettu em. Signi-kyselyyn sisältyvän kysymyksen ”Oikeudenmukainen ja pätevä lähiesimies” vastausten perusteella. Henkilöstöstä 77 % oli tyytyväinen lähiesimiehen esimiestyöhön (3,9 asteikolla 1–5). Vuoden 2021 aikana laadittiin yhdessä esihenkilöiden kanssa johtamisen periaatteet.

Business Finlandin henkilöstön liikkuvuudelle asetettu tavoite ylittyi. Covid-19-pandemia vaikuttaa kuitenkin edelleen suunnitelmiin Suomen ja ulkomaisten toimipisteiden välisen täysimittaisen rotaation edistämiseksi. Sisarorganisaatioiden välillä toteutettiin henkilökiertoa myös jonkin verran.

TAULUKKO 15 TULOSSOPIMUKSEN SEURANTAMITTARIT, HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN.

HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN				
Tunnusluku	2019 toteutuma	2020 toteutuma	2021 toteutuma	2021 arvio
23. Johtamisindeksi (asteikko 1–5) *	3,9	3,9	3,9	> 3,9
24. Business Finlandin henkilöstön liikkuvuus, %	-	8,7	4,6	4

* V. 2019 toteuma ei ole suoraan verrannollinen vuosien 2020 ja 2021 kanssa. V. 2019 toteuma on laskettu CLP valmentavan johtamisen palautteesta ja vuosina 2020 ja 2021 Siqni-palautteesta. Kaikkien kyselyjen tulokset on muunnettu asteikolle 1–5 vertailua varten.

Muita henkilöstöön liittyviä tunnuslukuja

Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin henkilötyövuosikertymä vuonna 2021 oli 137,6 (2020: 128,8 ja 2019: 128) eli htv-määrä on hieman noussut edellisestä vuodesta, johtuen määräaikaisen henkilöstön palkkaamisesta sekä häiriö- että RRF-rahoitukseen liittyen.

Koko Business Finlandin henkilöstömäärä 31.12.2021 oli 713 henkilöä, joista Rahoituskeskuksessa 144 ja Yhtiössä 569 henkilöä (2020: 680 henkilöä, josta Rahoituskeskuksessa oli 133 henkilöä ja Yhtiössä 547 henkilöä). Yhtiön henkilömäärään on laskettu työsuhteiset Suomessa ja ulkomailla.

Rahoituskeskuksen henkilöstöstä vähintään ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus oli 74

% (2020: 69,2 %). Henkilöstöstä 8 % työskenteli johtaja esimiestehtävissä, 90 % asiantuntijatehtävissä ja 2 % toimihenkilötehtävissä. Henkilöstöstä 85 % (2020: 88,7 %) oli vakinaisessa palvelussuhteessa. Määräaikaisten määrä lisääntyi häiriörahoituksen tarvitsemien lisäresurssien vuoksi.

Naisten osuus Rahoituskeskuksen henkilöstöstä oli 57 % (2020: 55,6 %). Johdossa naisten osuus oli 50,0 % (2020: 50,0 %), keskijohdossa 71 % (2020: 66,7 %), asiantuntijatehtävissä 55 % (2020: 53,9 %) ja toimihenkilötehtävissä 100 % (2020: 75 %)

Rahoituskeskuksen henkilöstö oli vuonna 2021 keskimäärin 3 työpäivää sairaana henkilötyövuotta kohden (2020: 4,9 pv) eli sairastavuus väheni selvästi.

TAULUKKO 16 MUITA TUNNUSLUKUJA, HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN.

Tunnusluku	2019 toteutuma	2020 toteutuma	2021 toteutuma
Henkilöstömäärä ja henkilöstörakenne:			
Henkilöstön lukumäärä	125	133	144
Henkilöstön lukumäärän muutosprosentti	-53	+6,4	+8,2
Keski-ikä (n/m)	51,1/52,7	50,5/53,1	50,5/51,8
Koulutustaso, indeksiluku (n/m)	6,2/6,9	6,2/6,8	6,3/6,9
Vakinaiset, määräaikaiset prosenttiosuus	96,0	88,7	85
Kokoaikaiset, prosenttiosuus	97,6	98,5	97
Työhyvinvointi:			
Lähtö- ja tulovaihtuvuus (% henkilöstöstä)	3,6/7,3	4,8/14,4	5,26/12,0
Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen (% henkilöstöstä)	0	0	0
Sairauspoissaolot, pv/htv	6,3	4,9	3,0
Työterveyshuolto (euroa/htv)	414	433	529
Työkunnan ja työtyytyväisyyden edistäminen (euroa/htv)	435	238	287
Osaaminen ja muu aineeton pääoma:			
Koulutus ja kehittäminen (euroa/htv)	761	113	369
Koulutus ja kehittäminen (työpäivät/htv)	2,0	1,5	2,4

7 TILINPÄÄTÖSANALYYSI

7.1 RAHOITUKSEN RAKENNE

Rahoituskeskuksen käytössä oli vuonna 2021 TEM:n hallinnon alan määrärahoja 1 022,55 milj. euroa sekä aiemmilta vuosilta siirtyneitä määrärahoja 132,73 milj. euroa, yhteensä 1 155,28 milj. euroa. Vähennystä edelliseen vuoteen oli 35 %. Muutos johtui häiriörahoituksen vähenemisestä.

Rahoituskeskuksella oli käytettävissään em. rahoituksen lisäksi UM:n myöntämiä määrärahoja yhteensä 5,2 milj. euroa (sis. aiemmilta vuosilta siirtyneitä määrärahoja 2,7 milj. euroa).

Suurin osa rahoituksesta myönnetään 1-vuotisena arviomäärärahana ja osa myönnetään 3-vuotisina siirtomäärärahoina. Vuonna 2021 käytössä olleista määrärahoista 969,6 milj. euroa oli avustus- ja lainamäärärahoja. Rahoitettavat projektit ovat usein pitkäkestoisia, joten rahoituspäätöksen teosta maksatusvaiheeseen kuluu tyypillisesti pitkä aika.

7.2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

7.2.1 VALTUUDET

Rahoituskeskuksen käytössä oli valtuuksia yhteensä 909 milj. euroa (Taulukko 17). Tämä on selvästi vähemmän kuin vuonna 2020, jolloin eduskunta lisäsi koronapandemian vuoksi avustus- ja lainavaltuutta merkittävästi.

Momentin 32.20.40 Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen -valtuutta oli käytössä yhteensä

468 milj. euroa, josta 86 milj. euroa oli Euroopan unionin elpymis- ja palautumistukivälineestä (RRF) Business Finlandin kautta välitettäviä avustuksia. RRF-avustusvaltuudet myönnettiin Rahoituskeskukselle vuoden 2021 kolmannessa lisätalousarviossa. Avustusvaltuuksista käytettiin yhteensä 95 %.

Momentin 32.20.83 Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan valtuutta oli käytössä yhteensä 347 milj. euroa. Lainavaltuuksista 189 milj. euroa oli vuodelta 2020 siirtynyttä tilapäistä tutkimus-, kehitys- ja innovaatiolainaa. Tämä niin sanottu häiriötilannelaina oli tarkoitettu kotimarkkinayrityksille, joiden liiketoimintaan koronaviruksen aiheuttama epidemia on vaikuttanut negatiivisesti. Lainavaltuutta jäi yhteensä käyttämättä 199 milj. euroa, josta 48 milj. euroa siirretään vuoden 2022 rahoitusvaltuuksiin. Käyttämättä jääneestä valtuudesta 137 milj. euroa oli häiriötilannelainaa. Jo vuonna 2020 havaittiin, ettei häiriötilannelainalle ollut alkuperäisten ennusteiden mukaista tarvetta. Pandemian negatiiviset vaikutukset jäivät yritysmarkkinassa ennakoitua vähäisemmiksi. Häiriötilannelainan heikko kysyntä selittää pääosin sitä, miksi lainavaltuutta jäi merkittävästi käyttämättä myös vuonna 2021. Lisäksi viime vuoden rahoituksen kysynnässä painottuivat avustuksella rahoitettavat yhteishankkeet, mikä näkyi lainavaltuuksien vähäisenä menekkinä.

TAULUKKO 17 MYÖNTÄMISVALTUUDET JA NIIDEN KÄYTTÖASTE 2017-2021 (MILJ. EUROA).

	Momentti	2017 milj.€	2018 milj.€	2019 milj.€	2020 milj.€	2021 milj.€	Käytetty 31.12.21	Jäljellä	Käyttö-% 2021	Käyttö-% 2017	Käyttö-% 2018	Käyttö-% 2019	Käyttö-% 2020
Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen, julkinen tutkimus	32.20.40	79	89	109	117	139	132	7	95%	100%	100%	100%	100%
Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen, yritysten avustus	32.20.40	161	182	235	1 266	244	239	5	98%	100%	100%	100%	100%
RRF: Keskeisten materiaalien ja sivuvirtojen uudelleen käyttö	32.20.40					20	20	0	100%				
RRF: Kasvuyritysten tukeminen	32.20.40					10	2	8	22%				
RRF: Avainalojen vauhdittaminen ja osaamisen vahvistaminen	32.20.40					12	9	3	78%				
RRF: Kiinteistö ja rakentamisalan vähähiiliset ratkaisut	32.20.40					2	1	1	55%				
RRF: Luovien alojen rakennetuki	32.20.40					2	1	0	80%				
RRF: Veturiyritykset	32.20.40					40	40	0	100%				
Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan	32.20.83	173	163	155	147	158	96	62	61%	100%	100%	100%	92%
Häiriötilannelaina	32.20.83				300	189	52	137	28%				21%
Pääomaehtoiset ekosysteemien alustayhtiöiden lainat	32.20.87		30	30	22	1	0	1	0%	0%	99%	99%	98%
Valtuudet yhteensä		413	464	530	1 851	816	593	223	73%	100%	100%	100%	86%
Energiatuki	32.20.41	24	23	32	30	43	38	5	88%				
Laivanrakennuksen innovaatiotuki	32.20.46				34	50	39	12	77%				
Kansainvälistymisavustus yritysten yhteishankkeisiin	32.20.43	1											
EU:n rakennerahastot	32.30.64	12	4	8	5								
Varsinainen kehitysyhteistyö (BEAM)	24.30.66		4	3									
Valtuudet yhteensä		36	30	43	69	93	76	17	82%				
Yhteensä		450	493	572	1 920	909	669	240	74%				

v.2021 tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiovaltuus sisältää edelliseltä vuodelta uusittua valtuutta 0,448634 milj.e.
v.2021 lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan-valtuus sisältää edelliseltä vuodelta uusittua valtuutta 200 milj.e.
v.2020 tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiovaltuus sisältää edelliseltä vuodelta uusittua valtuutta 0,018568 milj.e.
v.2020 lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan-valtuus sisältää edelliseltä vuodelta uusittua valtuutta 0,031132 milj.e.
v.2020 pääomaehtoiset ekosysteemien alustayhtiöiden lainat-valtuus sisältää edelliseltä vuodelta uusittua valtuutta 1,531250 milj.e.
v.2020 EU-rakennerahastot valtuus sisältää edelliseltä vuodelta uusittua valtuutta 5,265509 milj.e.
v.2020 EU-rakennerahastot momentti muuttui 32.30.64, aikaisemmin 32.50.64
v.2019 lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan-valtuus sisältää edelliseltä vuodelta uusittua valtuutta 0,041296 milj.e.
v.2019 pääomaehtoiset ekosysteemien alustayhtiöiden lainat-valtuus sisältää edelliseltä vuodelta uusittua valtuutta 0,360250 milj.e.
v.2019 EU-rakennerahastot valtuus sisältää edelliseltä vuodelta uusittua valtuutta 2,320 milj.e.
v.2018 tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiovaltuus sisältää edelliseltä vuodelta uusittua valtuutta 0,00211374 milj.e.
v.2018 lainavaltuus sisältää edelliseltä vuodelta uusittua valtuutta 0,009985 milj.e.
v.2018 EU-rakennerahastot valtuus sisältää edelliseltä vuodelta uusittua valtuutta 3,520 milj.e.
v.2017 lainavaltuus sisältää edelliseltä vuodelta uusittua valtuutta 16,112 milj.e.
v.2017 EU-rakennerahastot valtuus sisältää edelliseltä vuodelta uusittua valtuutta 5,884 milj.e.

TAULUKKO 18 RAHOITUSKESKUKSEN MYÖNTÄMISVALTUUKSIEN KÄYTTÄMÄTTÄ JÄTÖT 2016-2021.

Valtuusmomentti	Alkuperäinen valtuus 2016-2021 milj. €	Sitoumukset 31.12.21 asti milj. €	Maksettu 31.12.21 mennessä milj. €	2016	2017	2018	2019	2020	2021
32.20.40 Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen	2 948	2 877	2 045	4,0 %	3,8 %	3,3 %	3,4 %	2,1 %	2,4 %
32.20.83 Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan ¹⁾	1 467	948	790	17,7 %	16,2 %	15,5 %	15,0 %	27,2 %	35,4 %
32.20.87 Pääomaehtoiset ekosysteemien alustayhtiöiden lainat	82	79	38			1,0 %	3,1 %	2,9 %	3,6 %
Yhteensä	4 497	3 904	2 873	7,9 %	7,8 %	7,5 %	7,5 %	9,9 %	13,2 %

¹⁾ Lainat sisältävät tuotekehityslainat, pääomaehtoiset lainat sekä perustamisvaiheen pääomalainat. Käyttämättä jätöt sisältävät rahoituspäätösten (ko. valtuuden) peruutukset ja käyttämättä jäämiset 31.12.2021 asti, siltä osin kuin projekti jostain syystä keskeytyy, toteutuu aiottua suppeampana tai päättyy suunniteltua aikaisemmin. Prosentit on laskettu kyseisen ja viiden edeltävän valtuusvuoden yhteenlasketuista tiedoista.

7.2.2 TUTKIMUS-, KEHITTÄMIS- JA INNOVAATIOTOIMINNAN MÄÄRÄRAHAT

Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen

Määrärahojen käyttöä momenttikohtaisesti kuvataan taulukossa Talousarvion toteumalaskelma (Kappale 11). Momentin 32.20.40 Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen -määrärahoja oli käytettävissä 543 milj. euroa (2020: 1 113 milj. euroa). Määrärahoista 9,6 milj. euroa oli osoitettu RRF-projektien maksuihin. Avustusmäärärahoista käytettiin yhteensä 84 % (2020: 88 %). Suurin osa RRF-määrärahoista jäi käyttämättä, koska RRF-rahoituspäätöksiä pystyttiin tekemään vasta joulukuussa 2021.

Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan

Momentilla 32.20.83 Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan oli käytössä määrärahoja 203 milj. euroa (2020: 312 milj. euroa). Myönnytyistä määrärahoista käytettiin 67 % (2020: 56 %). Vuoden 2021 aikana havaittiin, että lainavaltuutta tulee kulumaan ennakoitua vähemmän, mikä näkyy suoraan myös lainamäärärahojen kysynnässä. Tämän takia neljännessä lisätalousarviossa ehdotuksen mukaisesti vähennettiin lainamäärärahaa 80 milj. euroa.

Pääomalainat teollisuuden uudistumiseen ja yritysvetoisten liiketoimintaekosysteemien kehittämiseen

Rahoituskeskukselle myönnettiin kasvumoottorien rahoitukseen määrärahoja momentille 32.20.87 Pääomalainat teollisuuden uudistumiseen ja yritysvetoisten liiketoimintaekosysteemien kehittämiseen yhteensä 23,3 milj. euroa (2020: 32 milj. euroa). Vuodelle 2021 varatuista määrärahoista käytettiin 61 % (2020: 53 %) eli 14,2 milj. euroa (2020: 17,1 milj. euroa). Pääomalainojen nostoaikataulut ovat muuttuneet alkuperäisistä ennusteista yritysten tilanteiden muuttuessa, mikä selittää määrärahan vähäisempää käyttöä vuonna 2021. Nykyisessä markkinatilanteessa yritykset usein painottavat oman pääomansijoituksia pääoman hankinnassa.

Muuta tietoa lainoista

Valtiokonttorin ohjeen mukaisesti lainojen budjetointiperuste on talousarviossa maksatuspäätösperuste. Rahoituskeskus kirjaa lainat Rahoituskeskuksessa tehtävän

maksatuspäätöksen perusteella. Valtiokonttori maksaa lainan asiakkaalle asiakkaan pyynnöstä. Asiakkaat eivät aina nosta myönnettyä lainaa heti. Rahoituskeskus on sopinut Valtiokonttorin kanssa, että Valtiokonttori seuraa nostamattomia lainoja ja raportoi niistä säännöllisesti Rahoituskeskukselle, joka poistaa kirjanpidostaan sellaiset lainat, joita asiakas ei aio nostaa.

Talousarviokirjanpidossa oli joulukuussa 2021 n. 4,0 milj. euroa (2020: 9,4 milj. euroa) nostamattomia lainoja, jotka on kirjattu momentille maksatuspäätösperusteisesti. Tämä sama summa on myös mukana taseessa sekä kohdissa pitkäaikaiset saamiset, että muut lyhytaikaiset velat. Nostamattomista lainoista neljä oli vuodelta 2020 ja muut viime vuodelta. Yhteensä niitä oli 30 maksatuspäätöksestä (2020: 57 kpl). Tilapäisten häiriölainojen osuus nostamattomista lainoista oli 0,6 milj. euroa (2020: 3,5 milj. euroa) ja se koostui kuudesta (2020: 31 kpl) maksatuspäätöksestä. Nostamattomien lainojen määrä oli 0,4 % lainakannasta (2020: 0,8 %).

TAULUKKO 19 LAINAKANTAA KOSKEVIA TIETOJA.

(1000 €)	31.12.2017	% laina- kannasta	31.12.2018	% laina- kannasta	31.12.2019	% laina- kannasta	31.12.2020	% laina- kannasta	31.12.2021	% laina- kannasta
Lainakanta	882 333		970 351		1 045 654		1 126 146		1 136 095	
- Tuotekehityslainat	771 152		862 513		921 382		987 795		1 000 588	
- Tuoteparannuslainat	176		176		176		0		0	
- Pääomaehdoiset tuotekehityslainat	74 021		69 915		68 331		67 160		58 313	
- Perustamisvaiheen pääomalainat	6 669		5 953		5 584		4 671		4 020	
- Pääomalainaksi muutetut tuotekehityslainat	30 314		27 380		26 639		25 901		18 723	
- Pääomaehdoiset ekosysteemien alustayhtiöiden lainat			4 414		23 543		40 620		54 451	
Uudet lainat	149 168	16,9 %	169 004	17,4 %	173 212	16,6 %	184 791	16,4 %	155 929	13,7 %
Tileistä poistetut perimättäjätöt	20 044	2,3 %	19 070	2,0 %	25 901	2,5 %	30 591	2,7 %	18 450	1,6 %
Lainojen lyhennykset ¹⁾	45 126	5,1 %	46 323	4,8 %	57 490	5,5 %	53 769	4,8 %	80 487	7,1 %
Maksetut korot	8 211	0,9 %	7 692	0,8 %	7 882	0,8 %	7 906	0,7 %	11 823	1,0 %
Varsinaiset luottotappiot	30 742	3,5 %	15 592	1,6 %	16 417	1,6 %	20 037	1,8 %	45 228	4,0 %

JÄRJESTÄMÄTTÖMÄT LAINAT	31.12.2017	% laina- kannasta	31.12.2018	% laina- kannasta	31.12.2019	% laina- kannasta	31.12.2020	% laina- kannasta	31.12.2021	% laina- kannasta
Erääntyneet korot	4 536		8 436		16 814		14 034		11 408	
Erääntyneet lyhennykset	40 057		52 819		111 569		124 639		119 843	
Erääntyneet viivästyskorot	108		79		91		92		96	
Erääntyneet yhteensä ²⁾	44 701	5,1 %	61 335	6,3 %	128 473	12,3 %	138 766	12,3 %	131 346	11,6 %
Erääntyneiden lainojen pääoma	122 852	13,9 %	140 112	14,4 %	195 825	18,7 %	215 419	19,1 %	213 191	18,8 %
Järjestämättömien lainojen pääoma	84 692	9,6 %	102 770	10,6 %	153 299	14,7 %	172 867	15,4 %	163 930	14,4 %

PERIMÄTTÄJÄTTÄMISPÄÄTÖKSET BF	2017		2018		2019		2020		2021	
Jätetty perimättä, 1000 €	21 465	2,4 %	15 829	1,6 %	25 758	2,5 %	31 227	2,8 %	34 462	3,0 %
%:ia kyseisiin hankkeisiin myönnettyistä lainoista	65 %		57 %		64 %		53 %		58 %	
Perimättäjäyttämispäätösten lukumäärä	100		89		100		152		85	

¹⁾ Lyhennysten jakaumat:

v. 2021: L/77,9 milj. = 96,9 %; POL/2,4 milj. = 2,9 %; Perustamisvaiheen POL/0,2 milj. = 0,2%

v. 2020: L/51,6 milj. = 96 %; POL/1,8 milj. = 3 %; Perustamisvaiheen POL/0,3 milj. = 1%

v. 2019: L/55,9 milj. = 97 %; POL/1,3 milj. = 2 %; Perustamisvaiheen POL/0,3 milj. = 1%

v. 2018: L/44,3 milj. = 96 %; POL/1,6 milj. = 3 %; Perustamisvaiheen POL/0,4 milj. = 1%

v. 2017: L/41,5 milj. = 92 %; POL/3,1 milj. = 7 %; Perustamisvaiheen POL/0,5 milj. = 1%

²⁾ Erääntyneet korot, lyhennykset ja viivästyskorot = vuoden lopun tilanne

Asiakkaat nostivat uusia lainoja 155,9 milj. eurolla, mikä on 16 % vähemmän kuin vuonna 2020. Lainakanta kasvoi prosentilla (2020: 7 %) 1 136 milj. euroon (2020 1 126 milj. euroa). Lainojen lyhennyksiä tehtiin 80,5 milj. eurolla. Tämä on 50 % enemmän kuin vuonna 2020, jolloin koronapandemian vuoksi haettujen lyhennysvapaiden määrä kasvoi. Maksuvapautuspäätöksiä tehtiin 34,5 milj. eurolla (2020: 31,2 milj. euroa). Tehtyjen päätösten lukumäärä oli 85, mikä on 67 kappaletta vähemmän kuin vuotta aiemmin.

Varsinaiset luottotappiot nousivat neljään prosenttiin lainakannasta (2020: 1,8 %). Pääomalainojen luottotappioiden kasvua selittää yksittäinen konkurssi, joka aiheutti 11,8 milj. euron luottotappiot. Myös luottotappiot tuotekehityslainoista kasvoivat, koska Valtiokonttori on viime vuosina hakenut itse yhtiöitä konkurssiin aiempaa enemmän.

TAULUKKO 20 RAHOITUSKULUJEN KEHITYS.

(1000 €)	Tuotekehityslainat				Pääomaehtoiset lainat				Lainat yhteensä			
	2019	2020	2021	Muutos 2020/2021	2019	2020	2021	Muutos 2020/2021	2019	2020	2021	Muutos 2020/2021
Perimättäjätöt ja anteeksiannot	24 845	30 440	17 088	-44 %	1 056	151	1 361	802 %	25 901	30 591	18 450	-40 %
Varsinaiset luottotappiot	16 287	19 451	32 050	65 %	130	586	13 178	2 149 %	16 417	20 037	45 228	126 %
Yhteensä	41 132	49 891	49 139	-2 %	1 187	737	14 539	1 873 %	42 318	50 628	63 678	26 %

Pääomaehtoisten lainojen luottotappioissa mukana v. 2019: 50.000 €, v.2020: 586.204 € ja v.2021: 400.000 € perustamisvaiheen pääomallain luottotappiota.

Avustus tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaan sekä kiertotalouteen ja eri toimialoille

Työ- ja elinkeinoministeriö myönsi momentille 32.20.43.1 avustusta 58,2 milj. euroa. Määräraha on käytettävissä vuosina 2021–2023. Määrärahasta sidottiin, eli rahoituspäätöksiä tehtiin 33 milj. eurolla. 2020 määrärahasta siirtyi 4,2 milj. euroa sidottavaksi vuodelle 2021 ja tämä sidottiin lähes kokonaan.

Rahoituspäätöksiä tehtiin veturihankkeille ja niiden kumppanuusmallien yhteisprojekteille. Lisäksi rahoitettiin kiertotaloutta edistäviä innovaatiohankkeita. Määrärahasta 2,5 milj. euroa oli tarkoitettu elintarvike- ja puutuotealan kasvurahoitukseen, mutta tämä jäi käyttämättä kysynnän puutteen vuoksi.

Rahoitusta maksetaan asiakkaille projektien etenemisen mukaan. Koska rahoitettavat projektit ovat usein pitkäkestoisia, rahoituspäätöksen teosta menee aikaa maksatusvaiheeseen. Tämän johdosta vuoden 2021 määrärahasta käytettiin vain 0,2 milj. euroa. Vuodelta 2020 siirryneestä määrärahasta käytettiin 11 milj. euroa.

Pääomasijoitustoiminta

Business Finland Venture Capital Oy (BFVC) on valtion kokonaan omistama ja Rahoituskeskuksen omistajaohjauksessa oleva osakeyhtiö. Rahoituskeskuksen taseen käyttöomaisuusarvopapereissa on BFVC:n osakkeissa 0,05 milj. euroa ja sijoituksena vapaan oman pääoman rahastoon on 102,6 milj. euroa. Lisäystä edelliseen vuoteen on 10,8 milj. euroa.

Rahoituskeskukselle osoitettiin vuoden 2021 varsinaisessa talousarviossa 19,1 milj. euroa 3-vuotista siirtomäärärahaa pääomasijoitustoimintaan kohdennettavaksi BFVC:n oman pääoman maksamiseen momentilta 32.20.89. Aikaisempien vuosien määrärahaa oli käytettävissä 25,7 milj. euroa ja sitä maksettiin yhtiölle 10,8 milj. euroa.

Vuonna 2021 ei toteutunut uusia rahastosijoituksia. Vuoden 2021 lopussa yhtiöllä oli rahasto-osuuksia 13 rahastossa ja yhtiön antamien sijoitussitoumusten yhteismäärä oli 72,4 milj. euroa. Tilikauden päättyessä pääomarahasto-osuuksien yhteenlaskettu kirjanpitoarvo oli 29,0 milj. euroa ja annetuista sijoitussitoumuksista oli jäljellä 32,4 milj. euroa.

BFVC:n 31.10.2021 tilanteesta tehdyn nettoarvolaskelman mukaan yhtiön nettovarallisuus on valtion sijoituksia suurempi. BFVC:n tilinpäätös on käsitelty hallituksen kokouksessa 31.1.2022, ja tilintarkastaja on sen hyväksynyt.

7.2.3 ERILLISMÄÄRÄRAHAT

Energiatuki

Työ- ja elinkeinoministeriö osoitti vuodelle 2021 Rahoituskeskuksen käyttöön momentilta 32.20.41 Energiatuki valtuutta 43 milj. euroa (2020: 30 milj. euroa). Valtuudesta käytettiin 88 % (95 %). Energiatuen kysyntä oli suurempaa kuin koskaan aiemmin. Euromääräisesti suurin osa tuesta kohdistui energiansäästö- ja energiatehok-

kuushankkeisiin, mutta hakemusmääristä enemmistö liittyi uusiutuvan energian investointeihin. Määrärahaa energiatukihankkeisiin oli käytettävissä 24,6 milj. euroa (2020: 20,5 milj. euroa). Määrärahasta käytettiin 95 % (2020: 91 %).

Laivanrakennuksen innovaatiotuki

Työ- ja elinkeinoministeriö myönsi momentille 32.20.46 Laivanrakennustukeen valtuutta 50,2 milj. euroa (2020: 34 milj. euroa). Valtuudesta käytettiin 77 % (2020: 68 %). Vuonna 2021 tehtiin neljä uutta laivanrakennustuen avustuspäätöstä. Päätökset kohdistuivat kahteen matkustajaristeilijään, yhteen tutkimusalustyyppiseen risteilyalukseen ja yhteen matkustajalauttaan. Määrärahaa laivanrakennuksen innovaatiotuen hankkeisiin oli käytettävissä 20,6 milj. euroa (2020: 12 milj. euroa). Määrärahasta käytettiin 21 % (2020: 100 %). Koronapandemian vaikutus telakoihin ja niiden toimitusketjuihin on edelleen merkittävä, minkä johdosta rahoituksen uudet päätökset sekä maksatukset ovat vaatineet allokoitien uudelleenjärjestelyjä.

Developing markets platform

Ulkoasianministeriön momentilta 24.30.66.4 Varsinainen kehitysyhteistyö, maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö oli Rahoituskeskuksen käytössä talousarviovuosien 2019–2021 määrärahaa yhteensä 5,8 milj. euroa. Määrärahasta käytettiin 26 %. Vuoden 2019 siirtomäärärahasta palautettiin UM:lle 0,6 milj. euroa ja pe-

ruutettiin käyttämättä jäänyt osuus 0,25 milj. euroa. BEAM/Developing markets platform -ohjelmaan liittyvien projektien maksatukset jatkuvat edelleen.

7.2.4 RAHOITUSKESKUKSEN OMAN TOIMINNAN MÄÄRÄRAHAT

Toimintamenot

Rahoituskeskus sai vuoden 2021 talousarviossa ja lisätalousarvioissa toimintamenomäärärahaa momentille 32.01.05 Innovaatorahoituskeskus Business Finland toimintamenot 107,3 milj. euroa (vuonna 2020: 112,3 milj. euroa). Määrärahasta 19,6 milj. euroa (2020: 23,8 milj. euroa) oli osoitettu Rahoituskeskuksen toimintamenoihin, 81,5 milj. euroa (2020: 88,5 milj. euroa) Yhtiöltä ostettaviin palveluihin, 1 milj. euroa sanktioluonteisiin menoihin ja 5,2 milj. euroa EU:n elpymisvälineen toimeenpanoon. Summat pitävät sisällään kolmannessa ja neljännessä lisätalousarviossa myönnetyt määrärahalisäykset.

Aiemmilta vuosilta siirtynyttä toimintamenomäärärahaa oli käytettävissä yhteensä 32,6 milj. euroa (2020: 18,3 milj. euroa). Käytettävissä olevien määrärahojen yhteismäärästä (139,9 milj. euroa) käytettiin 99,5 milj. euroa (2020: 97,9 milj. euroa). Siirtyviä määrärahoja jäi 40,4 milj. euroa.

Siirtyvän erän kasvua selittävät muun muassa vuoden lopussa myönnetty EU:n elpymisvälineen toimeenpanoon liittyvät toimintamenomäärärahat. Niistä siirtyi

seuraaville vuosille 3,3 milj. euroa. Pandemian vaikutukset näkyivät edelleen ennusteita pienempänä toimintamäärärahan käyttönä. Tapahtumia ei järjestetty ja matkustaminen oli erittäin vähäistä. Vuoden 2020 lisätalousarvioissa myönnettiin 10 milj. euroa häiriörahoituksen hankekäsittelyyn. Määrärahasta jätettiin 2,8 milj. euroa vuodelle 2022. Säästämisellä varmistetaan kaikkien rahoitettujen projektien seuranta loppuun saakka, loppumaksujen tekeminen sekä jälkitarkastukset, koska projektien alkuperäiset toteutusaikataulut ovat asiakkaista johdusta syistä viivästyneet.

Toimintolaskennasta ja sen tuloksista on raportoitu toiminnan tuottavuutta ja taloudellisuutta käsittelevissä kohdissa.

Yhtiöltä ostettavat palvelut

Rahoituskeskuksella oli yhteensä käytettävissä Yhtiöltä ostettaviin palveluihin 98,3 milj. euroa (2020: 96,2 milj. euroa). Hankittuja palveluja olivat mm. innovaatiotoiminnan edistäminen sisältäen rahoitus- ja neuvontapalvelut yrityksille, hanke- ja ohjelmatoiminta, kansainvälistymis- palvelut sekä Suomeen suuntautuvien ulkomaisten investointien, pääomasijoitusten ja matkailun edistäminen.

Rahoituskeskuksen ja Yhtiön välillä solmitun palvelusopimuksen mukaisesti, jos muista säädöksistä tai osapuolten välillä sovitua käytännöistä ei muuta johdu, Yhtiö toimii keskitettyjen ja tukipalvelujen kokonaistuottajana Business Finland -kokonaisuudelle. Yhtiö tekee ensisijaisesti yhteisiin palveluihin liittyvät hankinnat, vastaa han-

kintoihin liittyvistä kustannuksista ja veloittaa Rahoituskeskukselta tämän osuuden kokonaiskustannuksista. Palvelusopimuksen toteutumista seurataan sekä Business Finlandin johtoryhmässä että erillisessä palvelusopimuksen ohjausryhmässä.

Keino-projekti

Työ- ja elinkeinoministeriö on myöntänyt momentilta 32.30.40 käyttöoikeuden Kestävien ja innovatiivisten julkisten hankintojen verkostomaisen osaamiskeskuksen (Keino) 4. toimintakaudelle. Käyttöoikeus on myönnetty helmikuun loppuun 2022, yhteensä 74 560 euroa. Projekti on alkanut vuonna 2018 ja se toteutetaan yhteistyössä Suomen ympäristökeskuksen kanssa. Lisäksi TEM myönsi Innovation Broker -toiminnan pilotointiin ja digisparrauksen rahoitusta momentilta 419.28.70.05.1 yhteensä 239 000 euroa. Käyttöoikeus myönnettiin joulukuun 2021 loppuun asti. Keino-projektin kustannuksia laskutettiin yhteensä TEM:stä n. 198 000 euroa.

Materiaalitehokkuuskatselmusten rahoituspalvelu-projekti

Työ- ja elinkeinoministeriö osoitti lisää rahoitusta Rahoituskeskukselle Materiaalitehokkuuskatselmus -rahoituspalvelun ylläpitoon enintään 100 000 euron kustannuksiin käytettäväksi 1.12.2020-30.11.2021. Käyttöoikeus myönnettiin momentille 32.01.01 ja Rahoituskeskus on laskuttanut ministeriöltä päätöksen mukaisia toteutuneita kustannuksia n. 56 000 euroa.

7.2.5 TULOT

Momentille 12.32.99 Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan muut tulot kertyi Rahoituskeskuksen tuloja 8,7 milj. euroa, mikä ylitti talousarvion 6,4 milj. eurolla. Tulot sisältävät lähinnä Rahoituskeskuksen myöntämien avustusten takaisinperintöjä ja korkotuloja sekä eurooppalaisten yhteishankkeiden tuloja. Takaisinperintöjä kertyi arvioitua enemmän. Niitä on käsitelty kohdassa Takaisinperintöjä koskevat yhteenvetotiedot.

Siirrettyjä määrärahoja peruutettiin momentille 12.39.04 0,25 milj. euroa. Peruutus tehtiin ulkoministeriön momentilta 24.30.66 Varsinainen kehitysyhteistyö. Kaikki määrärahasta rahoitettavaksi sovitut hankkeet eivät edenneet odotetusti.

Momentin 12.39.10 muut sekalaiset tulot (1,4 milj. euroa) sisältää muun muassa nostamattomien lainojen palautuksia.

Momentille 13.01.05 Korot muista lainoista kertyi 11,8 milj. euroa, joka muodostuu Rahoituskeskuksen myöntämien lainojen korkotuloista. Kasvua edelliseen tilinpäätökseen kertyi 36 %. Myös lainojen lyhennykset kasvoivat merkittävästi, 50 %. Niitä kertyi 80,5 milj. euroa momentille 15.01.04 Muiden lainojen lyhennykset. Lainoja on analysoitu tarkemmin kohdassa Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio toiminnan määrärahat.

7.3 TUOTTO- JA KULULASKELMA

Rahoituskeskuksen tuotto- ja kululaskelman kulujäämä oli 662 milj. euroa (2020: 1 185 milj. euroa). Kulujäämän pieneneminen johtui häiriötilanneavustusten maksujen vähenemisestä.

Toiminnan tuottoja kertyi 0,5 milj. euroa samoin kuin vuonna 2020. Tuotot ovat pääosin työ- ja elinkeinoministeriöltä laskutettuja KEINO Kestävien ja innovatiivisten julkisten hankintojen verkostomaiseen osaamiskeskukseen liittyviä kuluja sekä materiaalihokkuusprojektin kuluja.

Toiminnan kulut olivat 104 milj. euroa, mikä on 2 % enemmän kuin 2020. Toiminnan kulujen merkittävimmät erät ovat palvelujen ostot (88 %) ja henkilöstökulut (11 %).

Henkilöstökulut kasvoivat 8 %, mikä johtuu koronapandemian aiheuttamista lisätehtävistä. Henkilöstökuluista häiriörahoitustehtävien osuus oli 0,9 milj. ja RRF-toimenpiteiden osuus 0,2 milj. euroa. Ilman koronapandemian vaikutuksia henkilöstökulujen trendi on laskeva. Vuokratulot, 0,7 milj. euroa, pysyivät vuoden 2020 tapaan aiempaa alemmalla tasolla. Pitkittyneen pandemian vuoksi työskenneltiin edelleen pääosin etänä ja koustilojen käyttö oli vähäistä. Tuotto- ja kululaskelman laatimisen jälkeen on huomattu, että henkilöstökulut si-

sältää virheellisesti työterveyshuollon kustannusten palautuksia n. 25 000 euroa, oikea erä tälle palautukselle olisi palvelujen ostot.

Palvelujen ostojen, 91 milj. euroa, merkittävin erä on Yhtiöltä ostettavat asiantuntijapalvelut, yhteensä 84,2 milj. euroa (2020: 83,3 milj. euroa). Kustannusten kasvu liittyy RRF-toimenpiteiden toteuttamiseen.

Muut kulut (1 milj. euroa) kasvoivat 5 %. Merkittävimmän erän muista kuluista, 0,9 milj. euroa, muodostavat jäsenmaksut ulkomaille. Ne sisältävät mm. Suomen osallistumisen pohjoismaiseen energiaturkimusyhteistyöhön (NER) sekä kansainväliseen energia-alan yhteistyöhön (IEA). Matkustuskulut vähenivät edelleen merkittävästi pandemian vuoksi ja olivat ainoastaan 0,02 milj. euroa (2020 0,05 milj.).

Valmistus omaan käyttöön väheni 21 %. Vuonna 2020 oli mm. otettu käyttöön uusi asiakirjahallinta- ja arkistointijärjestelmä. Vuonna 2021 em. järjestelmää sekä hankerahoituksen järjestelmiä jatkokehitettiin.

Rahoitustuotot (12,2 milj. euroa) muodostuvat pääosin lainojen koroista ja kasvoivat 39 %. Rahoituskeskukseen myöntämiin lainoihin liittyvät rahoituskulut (63,7 milj. euroa) kasvoivat 31 %. Lainoja on käsitelty tarkemmin kohdassa Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan määrärahat.

Siirtotalouden tuotot (0,5 milj. euroa) koostuvat eurooppalaisista yhteistyöhankkeista. Siirtotalouden kulut

(486,6 milj. euroa) ovat avustusten ja rakennerahastoprojektien maksatuksia. Ne vähenivät 52 % edellisvuoteen verrattuna. Kulujen väheneminen johtui häiriörahoituksen vähenemisestä. Siirtotalouden kulut valtionhallinnolle (284,7 milj. euroa), pienenevät 66 %. Erään kirjataan Rahoituskeskukseen suoraan valtionhallinnon organisaatiolle maksamien avustusten lisäksi Yhtiön asiakkaille maksamat avustukset (209,55 milj. euroa), koska Rahoituskeskuksesta rahoitus maksetaan valtionhallintoon kuuluvalle Yhtiölle. Yhtiö ei ole maksanut saamastaan rahoituksesta avustuksia valtionhallinnon organisaatioille. Tämä tarkoittaa, että Business Finland -kokonaisuuden ulkopuolisille valtionhallinnon organisaatioille on maksettu avustuksia 75,15 milj. euroa.

7.4 TASE

Taseen loppusumma on 1 266 milj. euroa, missä on kasvua edelliseen vuoteen 2 %.

Aineettomien hyödykkeiden kokonaissumma pysyi lähes ennallaan, mutta erän sisällä tapahtui siirtymä ennakkomaksuista ja keskeneräisistä hankinnoista muihin pitkävaikutteisiin menoihin järjestelmien käyttöönottojen edetessä. Muiden pitkävaikutteisten menojen arvo nousi 135 % 4,1 milj. euroon. Erä sisältää itse valmistetut tai teetetyt tietojärjestelmät ja erään aktivoitiin asiakirjahallinta ja -arkistointijärjestelmään, maksatus- ja

raportointisovellukseen, rahoituksen esitysvalmistelun järjestelmäuudistukseen sekä rahoituksen hankejärjestelmän jatkokehittämiseen liittyviä käyttöönotto- kuluja 3,2 milj. euroa.

Käyttöomaisuusarvopaperien arvo oli 102,6 milj. euroa (2020 91,8 milj. euroa). Erässä on kyse lähinnä siirroista Business Finland Venture Capital Oy:n (BFVC) hankkimiin rahastoihin. Muut pitkäaikaiset euromääräiset sijoitukset 135,5 milj. euroa muodostuvat Rahoituskeskuksen myöntämien pääomalainojen saamisista, joissa on vähennystä edellisvuoteen 2 %.

Pitkäaikaiset saamiset 1 005 milj. euroa muodostuvat pääosin tuotekehityslainojen saamisista. Kasvua edelliseen vuoteen on 1 %. Lainoista on kerrottu tarkemmin kappaleessa Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio toiminnan määrärahat.

Lyhytaikaisia saamia on tilinpäätöksessä 18,6 milj. euroa (2020 5,1 milj. euroa). Suurin osa muodostuu siirtosaamisista (14,9 milj. euroa). Erä sisältää Rahoituskeskuksen lainojen erääntymättömiä korkosaamia 4,2 milj. euroa, mikä on samalla tasolla kuin 2020. Siirtosaamisten suurimpana eränä on Yhtiölle vuoden 2022 puolella maksettu ennakkomaksu 10,5 milj. euroa, joka kirjautui vuoden 2021 kirjanpitoon ja oikaistiin tilinpäätöksessä muihin siirtosaamisiin. Muut lyhytaikaiset saamiset lisääntyivät 407 % ja olivat tilinpäätöksessä 3,4 milj. euroa. Kasvu johtuu rahoituksen takaisinperintöjen lisääntymisestä erityisesti häiriörahoitukseen liittyen.

Takaisinperintöjä on käsitelty tarkemmin kohdassa Takaisinperintää koskevat yhteenvetotiedot.

Pitkäaikaisen vieraan pääoman muut pitkäaikaiset velat sisältävät Laivanrakennuksen innovaatiotuen, vuonna 2019 myöntöpäätösperusteella kirjatun avustuksen maksamatta olevan osuuden 2 milj. euroa. Kyseinen määräraha on saatu vuonna 2019 poikkeuksellisesti myöntöpäätösperusteella ja maksujen seuranta tapahtuu taseen muissa pitkäaikaisissa veloissa. Kaikki muut avustukset on budjetoitu talousarviossa ja käsitelty kirjanpidossa maksatuspäätösperusteella.

Lyhytaikainen vieras pääoma, 34,3 milj. euroa, kasvoi 19 % edellisvuoteen verrattuna. Suurimman erän muodostavat siirtovelat, joita oli 18,3 milj. euroa sisältäen merkittävimpinä erinä lomapalkkavelan (2,6 milj. euroa) ja Business Finland Oy:n palvelusopimuksen maksamatta olevat kulut (15,7 milj. euroa). Ostovelat (10,9 milj. euroa) olivat merkittävästi suuremmat kuin 2020 tilinpäätöksessä (0,3 milj. euroa). Muutoksesta 10,5 milj. euroa johtuu Yhtiölle tehdystä ennakkomaksusta, joka kirjautui vuoden 2021 kirjanpitoon. Ennakko maksettiin 2022 ja erä oikaistiin tilinpäätöksessä 2021 muihin siirtosaamisiin.

Muut lyhytaikaiset velat (4 milj. euroa) vähenivät 57 % edelliseen vuoteen verrattuna. Erä sisältää nostamattomat lainat, joista on tehty maksatuspäätös vuonna 2021 ja joita asiakkaat eivät vielä ole nostaneet Valtiokonttorista.

8 SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA

Sisäisen valvonnan tilaa on vuoden aikana arvioitu sisäisten riskikartoitusten ja selvitysten, erilaisten kyselyiden ja henkilöstön kanssa käytyjen keskusteluiden sekä Business Finlandin toiminnasta laadittujen ulkopuolisten arvioiden avulla. Arvioinnin tukena on käytetty valtiovarainministeriön valtiovarain controller -toiminnon laatimaa sisäisen valvonnan arviointikehikkoa. Innovaatorahoituskeskuksen sisäisen valvonnan arvioidaan olevan toiminnan laajuuteen ja laatuun nähden kohtalaisella tasolla.

Business Finlandin strategia uudistettiin vuoden 2020 aikana ja uusi organisaatorakenne otettiin käyttöön vuoden 2021 alussa. Uuden strategian ja toimintamallin yhteydessä luotiin suunnitelmia sisäisen valvonnan vahvistamiseen sekä keskeisimpien riskien hallintaan liittyvien tehtävien selkeyttämiseen ja menetelmien kehittämiseen. Toimenpiteiden toteuttaminen jäi vuoteen 2022. Operatiivisten ja compliance-riskien kohdalla merkittävimpiä ovat kansainväliseen toimintaan, hankintoihin ja palveluntuottajien hallintaan, operatiiviseen toimintamalliin sekä tietoturvaan liittyvät riskit.

Vuosi 2021 oli poikkeuksellinen Business Finlandille mm. koronavirustaudin vuoksi. Vuonna 2020 koronavi-

rustaudin seurauksena käynnistetty poikkeusrahoitus työllisti edelleen henkilöstöä. Myös etätyö säilyi etätyösuositusten seurauksena vallitsevana työnteon tapana lähes koko vuoden ajan. Poikkeusrahoituksen kohdalla sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan merkitys korostuu edelleen vuoden 2022 aikana. Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa tulee kehittää edelleen vuoden 2022 aikana.

Sisäinen valvonta Business Finlandissa

Business Finlandin sisäisen valvonnan tarkoitus on varmistaa, että talous ja toiminta ovat lainmukaisia, toiminta on tuloksellista, Business Finlandin hallinnassa olevat varat ja omaisuus on turvattu ja johtamisen ja ulkoisen ohjauksen tarpeisiin saadaan oikeat ja riittävät tiedot. Sisäisen valvonnan perustan muodostavat toimiva valvontaympäristö, tavoitteellisuus ja tilivelvollisuus sekä kontrollit, järjestelmät ja riskien arviointi.

Sisäinen valvonta on erottamaton osa kaikkea ydintoimintaa ja sen johtamista. Sisäisen valvonnan tuki varmistaa ja tukee ydintoimintojen osana tapahtuvaa sisäistä valvontaa. Sisäinen tarkastus todentaa sisäisen valvonnan tuloksellisuuden. Rahoituskeskus valvoo Yhtiön toimintaa ja voi tarkastaa Yhtiön valtioneuvoston-

taa tarpeellisessa laajuudessa. Merkittävänä julkisen rahoituksen käyttäjänä Business Finlandilla on korostunut valvontavastuu myöntämänsä ja maksamansa rahoituksen asianmukaisesta käytöstä.

Sisäisen valvonnan tukena toimivassa Compliance-tiimissä työtehtävien pääpaino oli vuonna 2021 häiriörahoitukseen liittyvissä tarkastuksissa ja laatuauditoinneissa. Lisäksi jatkettiin Business Finlandin muiden rahoituspalveluiden tarkastuksia aikaisempien vuosien volyymillä. Häiriörahoituksen tarkastamiseen ja valvontaan kehitettyjä toimintatapoja on pystytty hyödyntämään myös muissa Business Finlandin rahoituspalveluissa.

Riskienhallinta Business Finlandissa

Riskienhallintaa tehdään Rahoituskeskuksen ja Yhtiön yhteistyönä. Business Finlandilla on mm. yhteiset riskienhallinnan linjaukset ja se tekee yhteisiä riskikartoituksia. Business Finlandin riskienhallinta on integroitu toimintaprosesseihin, jolloin riskien tunnistaminen ja hallintakeinojen suunnittelu tehdään kunkin toiminnon yhteydessä. Riskienhallintatoimenpiteet keskitetään merkittävimpiin riskeihin. Riskejä seurataan suunnittelun ja raportoinnin kautta.

Riskienhallinnan toteuttamista varmistaa ja tukee riskienhallinnan erillinen prosessi. Keskeiset riskit raportoidaan Business Finlandissa kaksi kertaa vuodessa.

Business Finlandilla on riskienhallintatiimi, joka tukee riskienhallinnan koordinoitua, seuranta- ja raportointia. Riskienhallintatiimi kokoontuu neljä kertaa vuodessa. Vuonna 2021 riskienhallintatiimiä täydennettiin Business Finlandin johdon edustajalla. Lisäksi päivitetiin Business Finlandin riskienhallinnan linjaukset sekä systematisoitiin Business Finlandin palvelualueiden riskeistä raportointia kuukausi- ja vuosiraportoinnin yhteydessä. Vuosittain tehtävistä erillisistä toiminnan riskikartoituksista jatkettiin häiriötilannerahoituksen riskien ja hallintakeinojen kartoituksia edelleen vuodesta 2020. Tämän lisäksi aloitettiin riskienhallintatyö EU:n elpymis- ja palautumistukivälineeseen (RRF) liittyen. Erillisiä riskikartoituksia tehtiin myös muutamista muista toiminta-alueista.

Riskinotossa lähtökohtaisesti tuotosten ja vaikutusten tulee olla suuremmat kuin panokset pitkällä aikavälillä. Strategisissa valinnoissaan ja rahoitus- ja muiden resurssien kohdistamisessa Business Finland on valmis hyväksymään markkinaehtoisia toimijoita suurempia riskejä, kun kansantaloudellisten ja yhteiskunnallisten tuottomahdollisuuksien arvioidaan olevan riittävän suuret. Tällaisten riskien ottaminen ja innovaatiotoiminnan riskien jakaminen Suomen kansantaloudessa liittyy Business Finlandin olemassaolon perustaan.

Vuoden 2021 lopussa Business Finlandin keskeisimpiä riskejä, jotka toteutuessaan saattaisivat vaikuttaa merkittävästi Business Finlandin toimintaan ja tuloksellisuuteen, olivat:

- Luottamus Business Finlandin toimintaan ja sen vaikuttavuuteen kyseenalaistuvat.
- Pandemiatilanteen aiheuttamat muutokset toimintaympäristössä vaikeuttavat Business Finlandin toimintaa Suomen hyväksi.
- Tutkimus- ja innovaatiopolitiikkaa tehdään lyhytjänteisesti ja vaikeasti ennakoitavalla tavalla.
- Ulkomaanverkostossa ei pystytä turvaamaan operatiivisen toiminnan hyvää hallintoa.
- Business Finland ei pysty täyttämään asiakkaiden odotuksia.
- Business Finlandin toimintaa ei saada juridisesti riittävän selkeästi määriteltyä.
- Luottamuksellista tietoa päätyy väärin käsiin.
- TeamFinland-yhteistyö ei konkretisoidu yhteiseksi tekemiseksi.
- Business Finland ei pysty toimimaan uuden strategiansa mukaisesti.
- Tietojärjestelmät eivät tue Business Finlandin asiakastyön tekemistä.
- Business Finlandin resurssit eivät ole tasapainossa tavoitteiden ja toimintaympäristön edellyttämien muutosten kanssa.
- Business Finlandin työntekijäkokemus pysyy alhaisena.
- Henkilöstön osaaminen ja muutosvalmius eivät riitä Business Finlandin toiminnan uudistumiseen.

9 ARVIOINTIEN TULOKSET

Vuonna 2021 syksyllä päättyi kaksi hyvin suurta ohjelma-arviointia. Niissä arvioitiin laajasti yhtäältä digitaalisuutta edistäneiden ohjelmien tuloksia ja vaikutuksia, ja toisaalta Bio- ja Cleantech aiheisten ohjelmien tuloksia ja vaikutuksia. Arvioitavia ohjelmia on yhteensä yli 20, sisältäen sekä Tekesin, Finpron että Business Finlandin aikaisia ohjelmia. Laajuutensa vuoksi nämä arvioinnit antoivat kiinnostavia näkökulmia laaja-pohjaisen ja pitkäjänteisen ohjelmatyön vaikutuksista, samoin kuin ohjelmatoiminnan roolista kansallisen strategiatyön jalkauttajana.

Digiohjelmien arvioinnissa¹⁸ arvioitiin 13 erillistä ohjelmaa, jotka kattoivat 15 vuoden aikajakson (2005–2019). Aikajakso sisälsi sekä itsenäisten Tekesin ja Finpron ajan, että niiden yhdistymisen tuloksena syntyneen Business Finlandin alkuvaiheet, jossa yhteiset käytännöt olivat vielä muodostumisvaiheessaan. Ohjelmatoiminnan osalta tämä tarkoitti Tekesin innovaatio-ohjelmien ja Finpron vientiohjelmien sulautumista laajoiksi välivaiheen Business Finland -ohjelmiksi, joihin sisältyi sekä innovaatiotoiminnan, viennin kuin myös invest-in toiminnan edistämistä.

Digiohjelmat ovat olleet oikea-aikaisia ja relevantteja, ja niissä tehty pitkäjänteinen työ on vienyt selkeästi alaa eteenpäin, mikä ilmenee mm. yritysten parantuneena lii-

kevaihtona, viennin kasvuna ja parantuneena tuottavuutena. Panostusten pitkäjänteisyys on ollut erityisen kantava voima. Oleellista on ollut, että on kyetty tarjoamaan pitkäjänteistä tukea teknologian kehittämiseen ja saavutettujen tulosten hyödyntämiseen. Vaikuttavuuden ytimessä on, että ohjelmatoiminnan keinoin on pystytty tarttumaan kunkin aikakauden teknologisiin murroskohtiin, viemään niihin liittyvää kehitystä eteenpäin, ja näin rakentamaan systemaattisesti pohjaa tulevalle kehitykselle. Erityisen selkeästi tämä näkyy langattomien verkkojen kehitystyössä (4G, 5G), teollisessa internetissä (IoT) ja digitalisaation soveltamisessa toimialarajojen yli.

Pitkäjänteisen ohjelmatoiminnan hyödyiksi digialalla on arvioinnissa tunnistettu: 1) Uusien verkostojen, ekosysteemien ja yhteistyöalustojen luominen; 2) Yritysten kansainvälistymisen tukeminen, erityisesti pk-yritysten osalta; 3) Toiminnan pitkäjänteisyyden varmistaminen; 4) Avaintoimijoiden kokoaminen yhteisten haasteiden ja visioinnin ääreen; 5) Merkittävän uuden tutkimustiedon tuottamisen ja soveltamisen mahdollistaminen; 6) Osallistujien kehittämis- ja hyödyntämiskyvykkyyksien kehittäminen; 7) Osallistujien linkittäminen kansainvälisiin yhteistyöverkostoihin; 8) Kansallisen imagon ja maaku- van rakentaminen; 9) Invest-in mahdollisuuksien edistäminen.

¹⁸Valtakari, M. (2021): Business Finland programs advancing digitalization – Program Evaluation Report 4/2021 <https://www.businessfinland.fi/4ad2fa/globalassets/julkaisut/Business-Finland-Programs-Advancing-Digitalization-4-2021.pdf>

Ohjelmien tarjoamista palveluista oleellisimmiksi on tunnistettu tuki ja alustat yhteiskehittämiseksi, toimijoiden verkottaminen ja tuki kansainvälistymiseen. Vaikuttava esimerkki toiminnan vaikuttavuudesta oli Connectivity-ohjelmassa toteutettu Red Compartida -projekti, jolla toteutettiin Meksikoon vientiponnistus, jolla saatiin aikaan kauppvoja yli kahden miljardin euron edestä.

Tulevaisuudessa digitalisaatioteeman tulisi säilyä tärkeällä painoarvolla itsenäisenä teemana Business Finlandin agendalla sekä ohjelmatoiminnassa. Arvioinnissa suositellaan, että digitalisaation edistämisen on syytä kytkeytyä vahvasti EU-tasolle. Tämän asian edistämiseen on koottava laajasti kansalliset voimavarat ja lähtökohdana tulee olla globaali systeeminen kokonaisuus, jotta kehittämistyön tulokset eivät jää kansalliseksi, vaan voivat skaalautua Euroopassa ja globaalisti.

Myös cleantechiin ja biotalouteen liittyvien yhdeksän ohjelman arvioinnissa¹⁹ oli sekä Tekesin, Finpron että niiden yhdistymisen kautta muodostuneita Business Finland -ohjelmia. Ohjelmat ovat olleet oikea-aikaisia ja sisältöiltään relevantteja. Innovaatio-ohjelmissa rahoitus on todettu keskeisimmäksi työkaluksi, kun taas vientiohjelmien osalta on arvostettu erityisesti vientimarkkoja, näyttelyosallistumisia, ja yhteisen maakuvan rakentamista vientitoimia tukemaan. Tyypillisiä tuloksia ohjelmissa ovat olleet uusien tuotteiden kehittäminen, uusille markkinoille eteneminen, sekä uusien kumppa-

nuuksien ja verkostojen muodostuminen. Kansainvälisen kilpailukyvyyn parantumisesta on saatu indikaatiota, sillä useilla liiketoiminta-alueilla osallistujayritysten liiketoiminta ja vienti ovat kasvaneet toimialojen keskiarvolukuja voimakkaammin. Hyöty on selvin nuorten yritysten kohdalla.

Bio- ja cleantech-ohjelmien arvioinnin havaintoina ja suosituksina voidaan todeta, että tähän asti ohjelmien tavoitteet ovat liittyneet ennen kaikkea taloudellisen lisäarvon tuottamiseen, jota tavoitetta myös seurantamittarit ovat palvelleet. Kestävyteen ja laajempaan yhteiskunnalliseen vaikuttavuuteen liittyvät systemaattiset seurantamittarit sen sijaan ovat toistaiseksi pitkälti puuttuneet, mikä tekee kestävyysvaikutusten mittaamisesta vaikeaa. Näiden rakentamiseen tulisi siis kiinnittää huomiota. Samoin kansallisten strategioiden ja Business Finland -ohjelmien välisten yhteyksien rakentaminen vaatii tietoisia toimia. Yhtäältä strategioissa olisi syytä kohdistaa odotuksia Business Finland -ohjelmille, ja toisaalta Business Finland -ohjelmien suunnittelussa olisi syytä eksplisiittisesti sanoittaa, kuinka ohjelmilla edistetään relevanttien kansallisten strategioiden toteutumista. Prioriteetteja valittaessa olisi myös hyvä kiinnittää huomioita kestävyteen liittyvien riskien tunnistamiseen ja tunnistettujen haittavaikutusten estämiseen. Samoin osallistujavalinnoissa olisi hyvä hyödyntää selkeitä ja läpinäkyviä kestävyyskriteereitä.

¹⁹Eaton, R. et al. (2021): Business Finland advancing Cleantech and Bioeconomy – Program Evaluation Report 5/2021.
<https://www.businessfinland.fi/4ad6c5/globalassets/julkaisut/Business-Finland-Advancing-Cleantech-and-Bioeconomy-5-2021.pdf>

10 YHTEENVETO HAVAITUISTA VÄÄRINKÄYTÖKSISTÄ

10.1 VIRHEITÄ JA VÄÄRINKÄYTÖKSIÄ KOSKEVAT YHTEENVETOTIEDOT

Rahoituskeskuksen päätökseen ja Yhtiön valtioneuvoston asiassa tekemään päätökseen saa siihen tyytymätön asiakas hakea oikaisua Rahoituskeskukselta. Asiakkaat tekivät vuonna 2021 Business Finlandin päätöksiin oikaisuvaatimuksia 164 kpl (2020 /705 kpl; 2019/64 kpl; 2018/56 kpl). Oikaisuvaatimuksista 95 kpl kohdistui koronapandemia-ajan häiriörahoitukseen liittyviin päätöksiin. Vuoden 2021 aikana hylätyistä oikaisuvaatimuksista valitettiin hallinto-oikeuteen 18 tapauksessa, joista 13 liittyi häiriörahoitukseen (v. 2020: 19 valitusta/12 häiriörahoitus).

Vuonna 2021 annettiin seitsemän hallinto-oikeuden päätöstä, joissa rahoituksen saajan valitus hylättiin viidessä ja hyväksyttiin kahdessa tapauksessa. Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksiä ei annettu, mutta rahoituskeskus on hakenut valituslupaa yhteen hallinto-oikeudessa hyväksytyyn valitukseen. Käräjäoikeuden tai hovioikeuden tuomioita ei annettu. Epäillyistä rahoituksen väärinkäytöksistä tehtiin vuonna 2021 kaksi tutkintapyyntöä, joista toinen liittyi häiriörahoitukseen (2020: 5 kpl; 2019: 1 kpl; 2018: 1 kpl).

Business Finland Oy:n tytäryhtiö nosti v 2018 Yhdysvalloissa siviilikanteen tytäryhtiön entistä työntekijää kohtaan perustuen entisen työntekijän epäiltyihin taloudellisiin väärinkäytöksiin vuosina 2011–2017. Epäselvien kulujen määrä kirjanpidossa vuosilta 2011–2017 on merkittävä, yhteensä noin 4,8 milj. dollaria. Kanteen käsittelyn edetessä epäilyt väärinkäytöksistä ovat vahvistuneet. Asia käsitellään alioikeudessa paikallisten lakien ja prosessien mukaisesti. Prosessissa saatiin vuoden 2020 aikana myönteisiä välipäätöksiä ja osatuomioita, mutta kokonaisuuden käsittely on edelleen kesken. Asia ei vuoden 2021 aikana juurikaan edennyt pandemian aiheuttamista käsittelyviiveistä johtuen.

Vuoden 2021 aikana oli yhteensä 5 raportoitua tietoturvapoiikkeamaa (v. 2020: 9 kpl), mutta salassa pidettäviä asiakastietoja ei ole havaittu päätyneen vääriin käsiin.

Vuoden 2021 aikana tietosuojapoiikkeamia on ollut viisi (v. 2020: 2 kpl). Kaikissa tapauksissa havainto tai ilmoitus ovat tulleet Business Finlandin sisältä. Business Finland on kouluttanut henkilöstöään, jotta vastaa-

via poikkeamia ei tapahtuisi uudelleen. Poikkeamista ei ole syntynyt korkeaa riskiä rekisteröidyn oikeuksille tai vapauksille. Ilmoituksia tietosuojavaltuutetun toimistoon ei ole tehty. Tietosuojaan liittyviä väärinkäytöksiä ei ole havaittu.

10.2 TAKAISINPERINTÄÄ KOSKEVAT YHTEENVETOTIEDOT

Rahoituskeskus teki vuonna 2021 takaisinperintäpäätöksen 268 projektiin (2020: 108 kpl), joista 212 kappaletta (2020: 40 kpl) kohdistui häiriörahoituspäätöksiin. Laskutetuista häiriöavustuksiin liittyvistä takaisinperintäpäätöksistä 33 on siirretty ulosottoon ja neljä yhtiötä on mennyt konkurssiin. Euromääräisesti avustusten takaisinperintöjen määrä yli kolminkertaistui 2020 vuodesta. Kasvu johtui merkittävältä osin häiriörahoituksen aiheuttamista takaisinperinnöistä, joiden määrä oli 2,5 milj. euroa (2020: 410 000 euroa). Lisäksi yksittäisenä eränä kasvuun vaikutti yhdelle yhtiölle myönnetyn 1,3 milj. euron suuruisen tki-avustuksen takaisinperintä.

Lainojen takaisinperintöjen kasvua selittää yksittäinen 2,9 milj. euron suuruinen takaisinperintä.

Takaisinperintään johtavia syitä on erilaisia. Häiriörahoitusta on myönnetty myös yrityksille, joilla ei ollut aiempaa kokemusta julkisen rahoittajan kanssa toimimisesta, eikä rahoitettaviin projekteihin liittyvistä tilitysmenettelyistä. Häiriörahoituksessa maksettiin ennakona 70 % avustuksen määrästä. Tällöin on mahdollista, että maksettu ennakko on ollut liian suuri toteutuneisiin kustannuksiin nähden. Muita yleisiä syitä rahoituksen takaisinperintään ovat tarkastuksissa löydetty havainnot kustannuksista, jotka eivät ole hyväksyttäviä sekä se, että yritys on toiminut rahoitusehtojen vastaisesti ja jättänyt esim. toimittamatta rahoitusehtojen edellyttämät dokumentit loppuraportoinnin yhteydessä.

Lainojen takaisinperinnät käsitellään Valtiokonttorissa.

Business Finlandissa ei ole ollut EU-rahoitukseen liittyviä säännönvastaisuuksia tai takaisinperintöjä.

TAULUKKO 21 LASKUTETUT TAKAISINPERINNÄT 2017-2021.

	2017	2018	2019	2020	2021
Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen	957 209	795 334	638 255	1 046 950	3 963 981
Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan	1 561 094	1 861 923	4 026 873	2 788 240	6 706 831
Laskutetut takaisinperinnät yhteensä	2 518 303	2 657 257	4 665 128	3 835 190	10 670 812

11 TALOUSARVION TOTEUMALASKELMA

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi		Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2021	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteuma %
12. Sekalaiset tulot		3 024 899,87	3 941 710	10 360 165,05	6 418 455,21	263
12.32.99.	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan muut tulot	1 108 486,28	2 300 000	8 718 455,21	6 418 455,21	379
	12.32.99.01. Business Finland -viraston tulot	1 108 486,28	2 300 000	8 718 455,21	6 418 455,21	379
12.39.04.	Siirrettyjen määrärahojen peruutukset	1 825 951,89	250 275	250 275,20	0,00	100
12.39.10.	Muut sekalaiset tulot	90 461,70	1 391 435	1 391 434,64	0,00	100
13. Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset		8 689 099,10	11 822 984	11 822 984,35	0,00	100
13.01.05.	Korot muista lainoista	8 689 099,10	11 822 984	11 822 984,35	0,00	100
15. Lainat		53 768 741,00	80 486 735	80 486 735,08	0,00	100
15.01.04.	Muiden lainojen lyhennykset	53 768 741,00	80 486 735	80 486 735,08	0,00	100
Tuloarviotilit yhteensä		65 482 739,97	96 251 429	102 669 884,48	6 418 455,21	107

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji		Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2021 määrärahojen		Tilinpäätös 2021	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
				käyttö 2021	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2021	Käyttö vuonna 2021 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
24. Ulkoministeriön hallinnonala		1 150 000,00	2 600 000		2 600 000,00	2 600 000,00	0,00	2 661 231,20	5 261 231,20	1 511 068,00	3 499 888,00
24.30.66.	Varsinainen kehitys yhteistyö (S3)	1 150 000,00	2 600 000		2 600 000,00	2 600 000,00	0,00	2 661 231,20	5 261 231,20	1 511 068,00	3 499 888,00
	24.30.66.4. Maittain kohdentamaton kehitys yhteistyö (EK)	1 150 000,00	2 600 000		2 600 000,00	2 600 000,00	0,00	2 661 231,20	5 261 231,20	1 511 068,00	3 499 888,00
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala		1 428 078 445,89	1 022 547 269	730 486 431,47	113 779 894,25	844 266 325,72	178 280 943,03	132 728 391,37	317 296 391,37	121 662 004,02	195 634 387,35
32.01.05.	Innovaatiorahoituskeskus Business Finlandin toimintamenot (nettob) (S3)	112 280 000,00	107 268 000	70 561 786,75	36 706 213,25	107 268 000,00	0,00	32 608 231,37	139 876 231,37	99 480 720,02	40 395 511,35
	32.01.05.1. Toimintamenot (KPY)	23 780 000,00	19 611 000	3 069 051,98	16 541 948,02	19 611 000,00	0,00	15 767 208,94	35 378 208,94	15 146 962,82	20 231 246,12
	32.01.05.2. Business Finland -yhtiöltä ostettavat palvelut (KPY)	88 500 000,00	81 483 000	65 390 884,99	16 092 115,01	81 483 000,00	0,00	16 841 022,43	98 324 022,43	82 231 907,42	16 092 115,01
	32.01.05.3. Sanktioluonteiset menot (EK) (enintään)		1 000 000	259 561,89	740 438,11	1 000 000,00	0,00		1 000 000,00	259 561,89	740 438,11
	32.01.05.4. RRF-ohjelma		5 174 000	1 842 287,89	3 331 712,11	5 174 000,00	0,00		5 174 000,00	1 842 287,89	3 331 712,11
	32.01.05.4.01. Luovien alojen rakennetuki (RRF pilari3) (EK) (varattu)		340 000	64 490,54	275 509,46	340 000,00	0,00		340 000,00	64 490,54	275 509,46
	32.01.05.4.02. Vähähiilisen vedyn sekä hiilidioksidin talteenotto ja hyödyntäminen (RRF pilari1) (EK) (varattu)		134 000	23 859,92	110 140,08	134 000,00	0,00		134 000,00	23 859,92	110 140,08
	32.01.05.4.03. Teollisuuden uudistamisen ja palveluviennin kasvattaminen (RRF pilari3) (EK) (varattu)		240 000	51 687,53	188 312,47	240 000,00	0,00		240 000,00	51 687,53	188 312,47
	32.01.05.4.04. Keskeisten materiaalien ja teollisuuden sivuvirtojen uudelleenkäyttö ja kierrätys (RRF pilari1) (EK) (varattu)		400 000	78 918,83	321 081,17	400 000,00	0,00		400 000,00	78 918,83	321 081,17
	32.01.05.4.05. 6G:n, tekoälyn ja kvanttilaskennan kehittämissymposiumit (RRF pilari2) (EK) (varattu)		100 000	16 502,85	83 497,15	100 000,00	0,00		100 000,00	16 502,85	83 497,15
	32.01.05.4.06. Innovaatio- ja tutkimusinfrastruktuuri (RRF pilari3) (EK) (varattu)		100 000	25 090,17	74 909,83	100 000,00	0,00		100 000,00	25 090,17	74 909,83
	32.01.05.4.07. Veturihankkeet (RRF pilari3) (EK) (varattu)		400 000	57 819,38	342 180,62	400 000,00	0,00		400 000,00	57 819,38	342 180,62
	32.01.05.4.08. Avainalojen vauhdittaminen ja osaamisen vahvistaminen (RRF pilari3) (EK) (varattu)		100 000	37 201,39	62 798,61	100 000,00	0,00		100 000,00	37 201,39	62 798,61
	32.01.05.4.09. Innovatiiviset kasvuyritykset (RRF pilari3) (EK)(varattu)		100 000	67 200,76	32 799,24	100 000,00	0,00		100 000,00	67 200,76	32 799,24
	32.01.05.4.10. Kiinteistö- ja rakentamisan vähähiilisten ratkaisujen tukiohjelma (RRF pilari1) (EK) (varattu)		60 000	32 732,03	27 267,97	60 000,00	0,00		60 000,00	32 732,03	27 267,97

	32.01.05.4.11. Matkailualan kestävä ja digitaalinen kasvu (RRF pilari3) (EK) (varattu)		3 000 000	1 344 105,34	1 655 894,66	3 000 000,00	0,00		3 000 000,00	1 344 105,34	1 655 894,66
	32.01.05.4.12. Terveys- ja hyvinvointiosaaminen ja -teknologiat (RRF pilari3) (EK) (varattu)		200 000	42 679,15	157 320,85	200 000,00	0,00		200 000,00	42 679,15	157 320,85
32.01.29.	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnon arvonlisäveromenot (A)	20 998 005,55	21 138 832	21 138 831,75		21 138 831,75	0,00				
32.20.40.	Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen (A)	979 578 105,64	542 694 000	458 077 628,17		458 077 628,17	84 616 371,83				
	32.20.40.1. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen		533 118 000	457 729 163,17		457 729 163,17	75 388 836,83				
	32.20.40.2. Keskeisten materiaalien ja teollisuuden sivuvirtojen uudelleenkäyttöä ja kierrätystä edistävien investointien tukeminen (EK) (varattu)		4 400 000				4 400 000,00				
	32.20.40.3. Kasvuyritysten tukeminen (EK) (varattu)		2 200 000				2 200 000,00				
	32.20.40.4. Avainalojen vauhdittaminen ja osaamisen vahvistaminen (EK) (varattu)		2 175 000				2 175 000,00				
	32.20.40.5. Kiinteistö- ja rakentamisan alan vähähiilisten ratkaisujen tukiohjelma (EK) (varattu)		427 000				427 000,00				
	32.20.40.6. Luovien alojen rakentuki (EK) (varattu)		374 000	348 465,00		348 465,00	25 535,00				
32.20.41.	Energiatuki (A)	18 637 415,50	24 550 000	23 288 562,00		23 288 562,00	1 261 438,00				
32.20.43.	Yritysvetoisen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan sekä kiertotalouden ja toimialojen kasvun tukeminen (S3)	76 050 000,00	58 200 000	226 319,00	57 973 681,00	58 200 000,00	0,00	74 420 160,00	132 620 160,00	11 381 284,00	121 238 876,00
	32.20.43.1. Avustukset tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaan sekä kiertotalouteen ja eri toimialoille (KPY)	76 050 000,00	58 200 000	226 319,00	57 973 681,00	58 200 000,00	0,00	74 420 160,00	132 620 160,00	11 381 284,00	121 238 876,00
32.20.46.	Laivanrakennuksen innovaatiotuki (A)	11 999 729,00	20 585 000	4 230 067,00		4 230 067,00	16 354 933,00				
32.20.83.	Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan (A)	174 205 319,20	202 800 000	135 851 799,80		135 851 799,80	66 948 200,20				
32.20.87.	Pääomalinat teollisuuden uudistamiseen ja yritysveltoisten liiketoimintaekosysteemien kehittämiseen (A)	17 086 657,00	23 306 000	14 206 000,00		14 206 000,00	9 100 000,00				
32.20.89.	Pääomasijoitus Business Finland Venture Capital Oy:lle (S3)							10 800 000,00	10 800 000,00	10 800 000,00	0,00
32.30.64.	EU:n ja valtion rahoitusosuus EU:n alue- ja rakennepolitiikan ja muihin koheesiopolitiikan ohjelmiin (A)	2 343 214,00	2 905 437	2 905 437,00		2 905 437,00	0,00				
	32.30.64.07. EAKR 2014-2020 (KPY)	2 343 214,00	2 905 437	2 905 437,00		2 905 437,00	0,00				
32.40.89.	Pääomasijoitus Business Finland Venture Capital Oy:lle (S3)	14 900 000,00	19 100 000		19 100 000,00	19 100 000,00	0,00	14 900 000,00	34 000 000,00		34 000 000,00
Määrärahatilit yhteensä		1 429 228 445,89	1 025 147 269	730 486 431,47	116 379 894,25	846 866 325,72	178 280 943,03	135 389 622,57	322 557 622,57	123 173 072,02	199 134 275,35

TALOUSARVION TOTEUTUMALASKELMAN TIEDOT VALTUUKSISTA JA NIIDEN KÄYTÖSTÄ MOMENTIN TARKKUUEDELLA

Valtuudet ja niiden käyttö (1 000 €)								Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1 000 €)					
Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö	Vuoden 2021 valtuudet						Talousarvio- menot 2021	Määräraha- tarve 2022	Määräraha- tarve 2023	Määräraha- tarve 2024	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
		Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittavissa 2022 TA:ssa						
32.20.40 Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen	3 662 420	468 023	449	468 472	445 162	23 310	23 298	458 078	364 900	230 470	120 450	80 345	796 165
Aikaisempien vuosien valtuudet	3 662 420							421 231	216 300	103 350	46 650	21 550	387 850
Vuonna 2021 käytettävissä olleet valtuudet		468 023	449	468 472	445 162	23 310	23 298	36 847	148 600	127 120	73 800	58 795	408 315
32.20.83 Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan	1 115 253	146 823	200 000	346 823	147 772	199 051	48 000	135 852	96 100	32 900	14 300	8 642	151 942
Aikaisempien vuosien valtuudet	1 115 253							77 322	35 600	15 200	8 200	3 700	62 700
Vuonna 2021 käytettävissä olleet valtuudet		146 823	200 000	346 823	147 772	199 051	48 000	58 530	60 500	17 700	6 100	4 942	89 242
32.20.87 Pääomallinat teollisuuden uudistumiseen ja yritysvetoisten liiketoimintaekosysteemien kehittämiseen	79 163	0	531	531	0	531	0	14 206	8 250	16 350	0	0	24 600
Aikaisempien vuosien valtuudet	79 163							14 206	8 250	16 350	0	0	24 600
Vuonna 2021 käytettävissä olleet valtuudet		0	531	531	0	531	0	0	0	0	0	0	0
Yhteensä	4 856 836	614 846	200 980	815 826	592 933	222 892	71 298	608 135	469 250	279 720	134 750	88 987	972 707
Jakopäätöksillä saadut valtuudet:													
32.20.46 Laivanrakennuksen innovaatiotuki	23 084	50 159	0	50 159	38 564	11 595	0	4 230	17 203	16 592	11 304	3 000	48 099
Aikaisempien vuosien valtuudet	23 084							4 230	7 535	2 000	0	0	9 535
Vuonna 2021 käytettävissä olleet valtuudet		50 159	0	50 159	38 564	11 595	0	0	9 668	14 592	11 304	3 000	38 564
32.20.41 Energiatuki	112 520	43 000	0	43 000	37 690	5 310	0	23 289	28 496	26 138	7 422	1 020	63 075
Aikaisempien vuosien valtuudet	112 520							21 853	17 334	9 606	942	1 020	28 902
Vuonna 2021 käytettävissä olleet valtuudet		43 000	0	43 000	37 690	5 310	0	1 435	11 162	16 532	6 480	0	34 173
32.30.64 EU:n ja valtion rahoitusosuus EU:n alue- ja rakennepolitiikan ja muihin koheesipolitiikan ohjelmiin (2014-2020)	51 585	0	0	0	0	0	0	2 905	2 661	1 948	649	1 298	6 556
Aikaisempien vuosien valtuudet	51 585							2 905	2 661	1 948	649	1 298	6 556
Vuonna 2021 käytettävissä olleet valtuudet		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Yhteensä	187 189	93 159	0	93 159	76 254	16 905	0	30 424	48 360	44 678	19 375	5 318	117 730
Valtuudet yhteensä	5 044 024	708 005	200 980	908 985	669 187	239 798	71 298	638 559	517 610	324 398	154 125	94 305	1 090 438

**) Momentti 32.30.64 ollut aikaisemmin 32.50.64

***) Momentti 32.20.41 ollut aikaisemmin 32.60.40

12 TUOTTO- JA KULULASKELMA

	1.1.2021-31.12.2021		1.1.2020-31.12.2020	
TOIMINNAN TUOTOT				
Vuokrat ja käyttökorvaukset	0,00		4 554,10	
Muut toiminnan tuotot	489 394,15	489 394,15	457 605,35	462 159,45
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	14 316,46		22 307,26	
Henkilöstökulut	11 375 212,66		10 511 069,59	
Vuokrat	669 871,74		666 254,62	
Palvelujen ostot	90 968 501,10		90 019 047,41	
Muut kulut	963 752,68		914 623,02	
Valmistus omaan käyttöön (-)	-850 235,12		-1 073 059,85	
Poistot	814 569,44	-103 955 988,96	719 396,31	-101 779 638,36
JÄÄMÄ I		-103 466 594,81		-101 317 478,91
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	12 155 542,17		8 718 920,97	
Rahoituskulut	-63 678 160,21	-51 522 618,04	-48 630 333,49	-39 911 412,52
JÄÄMÄ II		-154 989 212,85		-141 228 891,43
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Tuotot				
Siirtotalouden tuotot EU:n toimielimiltä ja muilta elimiltä	492 130,20		615 140,34	
Muut siirtotalouden tuotot ulkomailta	18 784,25	510 914,45	0,00	615 140,34
Kulut				
Siirtotalouden kulut paikallishallinnolle	6 457 086,43		6 992 760,81	
Siirtotalouden kulut sosiaaliturvarahastoille	141 228,00		0,00	
Siirtotalouden kulut elinkeinoelämälle	177 534 601,51		164 935 283,50	
Siirtotalouden kulut rahoitus- ja vakuutuslaitoksille	204 620,00		66 073,00	
Siirtotalouden kulut voittoa tavoittelemattomille yhteisöille	2 137 965,00		1 941 535,00	
Muut siirtotalouden kulut ulkomaille	15 431 104,22		12 599 200,00	
Siirtotalouden kulut valtionhallinnolle	284 705 823,74	-486 612 428,90	836 388 090,87	-1 022 922 943,18
JÄÄMÄ III		-641 090 727,30		-1 163 536 694,27
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Suoritetut arvonlisäverot	-21 138 831,75	-21 138 831,75	-20 998 005,55	-20 998 005,55
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		-662 229 559,05		-1 184 534 699,82

13 TASE

	31.12.2021		31.12.2020	
VASTAAVAA				
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Muut pitkävaikutteiset menot	4 110 005,81		1 748 128,58	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	726,40	4 110 732,21	2 324 423,15	4 072 551,73
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Koneet ja laitteet	2 514,80	2 514,80	5 029,60	5 029,60
KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
Käyttöomaisuusarvopaperit	102 552 600,00		91 752 600,00	
Muut pitkäaikaiset euromääräiset sijoitukset	135 506 450,46	238 059 050,46	138 351 488,28	230 104 088,28
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET YHTEENSÄ		242 172 297,47		234 181 669,61
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
PITKÄAIKAISET SAAMISET				
Pitkäaikaiset saamiset	1 005 448 922,28	1 005 448 922,28	998 358 101,63	998 358 101,63
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	339 982,60		103 776,36	
Siirtosaamiset	14 857 445,91		4 316 164,54	
Muut lyhytaikaiset saamiset	3 437 241,94	18 634 670,45	677 505,13	5 097 446,03
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kirjanpitoyksikön menotilit	-229,42		-138,23	
Sisäisen rahaliikkeen tilit	-3 616,00	-3 845,42	-35 575,00	-35 713,23
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		1 024 079 747,31		1 003 419 834,43
VASTAAVAA YHTEENSÄ		1 266 252 044,78		1 237 601 504,04

	31.12.2021		31.12.2020	
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Valtion pääoma 1.1.1998	177 908 591,64		177 908 591,64	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	1 028 773 425,78		936 031 380,06	
Pääoman siirrot	685 521 730,69		1 277 276 745,54	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	-662 229 559,05	1 229 974 189,06	-1 184 534 699,82	1 206 682 017,42
VIERAS PÄÄOMA				
PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
Muut pitkäaikaiset velat	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
Saadut ennakot	517 715,91		513 583,87	
Ostovelat	10 934 847,00		308 066,28	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	256 236,54		231 589,29	
Edelleen tilitettävät erät	222 480,83		200 619,19	
Siirtovelat	18 331 722,44		18 238 768,99	
Muut lyhytaikaiset velat	4 014 853,00	34 277 855,72	9 426 859,00	28 919 486,62
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		36 277 855,72		30 919 486,62
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		1 266 252 044,78		1 237 601 504,04

14 LIITETIEDOT

LIITE 1: SELVITYS TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEISTA JA VERTAILTAVUUDESTA

1) BUDJETOINTIA KOSKEVAT MUUTOKSET JA MUUTOSTEN TÄRKEIMMÄT VAIKUTUKSET TALOUSARVION TOTEUTUMALASKELMAAN, TUOTTO- JA KULULASKELMAAN JA TASEESEEN SEKÄ NIIDEN VERTAILTAVUUTEEN:

Momenttien 32.20.40, 32.20.83 ja 32.20.87 vuodelta 2020 käyttämättä jääneistä myöntövaltuuksista sai tehdä päätöksiä vielä vuonna 2021.

Kolmannessa lisätalousarviossa momentille 32.20.40 Tutkimus- kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen myönnettiin lisää määrärahaa 21,376 milj. euroa ja myöntövaltuuksia 131,64 milj.euroa. Lisäykset aiheutuivat RRF elpymis- ja palautumissuunnitelman toimeenpanosta (määräraha 9,576 milj.euroa ja myöntövaltuus 85,64 milj. euroa), akkuarvoketjun tukemisesta (määräraha 8,8 milj. euroa ja myöntövaltuus 40 milj. euroa) sekä terveysalan kasvustrategia- ja rokote-ekosysteemiavustuksista (määräraha 3 milj. euroa ja myöntövaltuus 6 milj. euroa). Neljännessä lisätalousarviossa momentille myönnettiin 5 mij. euroa lisää määrärahaa maksatusarvioiden muutosten johdosta.

Neljännessä lisätalousarviossa vähennettiin momentin 32.20.83 Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan määrärahoja 80 milj. euroa. Vähennys aiheutui koronapandemiaan liittyvien häiriölainojen ennakoitua vähäisemmästä kysynnästä.

Ensimmäisessä lisätalousarviossa myönnettiin momentille 32.20.87 Pääomalainat teollisuuden uudistamiseen ja yritysvetoisten liiketoimintaekosysteemien kehittämiseen lisäystä 11,306 milj. euroa. Lisäys aiheutui hankkeiden maksatusten aiempaa arviota suuremmasta ajoittumista vuodelle 2021.

Kolmannessa lisätalousarviossa myönnettiin momentille 32.01.05 Innovaatiorahoituskus Business Finlandin toimintamenot lisäystä 3,76 milj. euroa ja neljännessä 2,004 milj. euroa. Lisäykset kohdentuivat RRF elpymis- ja palautumissuunnitelman toimeenpanoon (5,174 milj. euroa) ja Dubain maailmannäyttelyn viivästyttämisestä aiheutuviin menoihin (0,59 milj. euroa).

Työ- ja elinkeinoministeriö osoitti 22.1.2021 momentilta 32.20.41 Energiatuki valtuutta 30 milj. euroa ja 26.1.2021 arviomäärärahaa 20 milj. euroa energiatakuihankkeiden maksatuksiin sekä 1,05 milj. euroa liiken-

teen toisen sukupolven biopolttoaineiden kehitysohjelman mukaisten hankkeiden maksatuksiin. 21.10.2021 TEM osoitti lisää arviomäärärahoja 3,5 milj. euroa ja 26.11.2021 lisää valtuuksia 13 milj. euroa.

Työ- ja elinkeinoministeriö on päätöksellään 17.11.2020 on osoittanut Materiaalitehokkuuskatselmus-rahoituspalvelun käynnistämisestä, järjestämisestä ja ylläpidosta -hankkeeseen määrärahaa enintään 100 000 euron kustannuksiin. BF on käsitellyt rahoitusta yhteisrahoitteisena toimintana toimintamomentilla 32.01.05 ja ministeriö maksoi BF:n toimintamenoihin kirjatut toteutuneet kustannukset n. 56 000 euroa laskutuksen perusteella.

Työ- ja elinkeinoministeriö myönsi 25.1.2021 määrärahan kirjausoikeuden 15,685 milj. euroa momentille 32.20.46 Laivanrakennuksen innovaatiotuki. Samalla päätöksellä osoitettiin valtuutta rahoituspäätösten tekoon 30,75 milj. euroa. 27.8.2021 tehdyllä päätöksellä ministeriö myönsi määrärahan kirjausoikeutta lisää 4,9 milj. euroa (yht. 20,585 milj. euroa) ja nosti rahoituspäätösvaltuuksien enimmäismäärän 50,159 milj. euroon.

Työ- ja elinkeinoministeriö myönsi 13.4.2021 enintään 74 560 euron käyttöoikeuden kulutusmenoihin ajalle 1.3.2021-28.2.2022 momentilta 32.30.40 kestävien ja innovatiivisten julkisten hankintojen verkostomaisen osaamiskeskuksen toimintaan. Lisäksi työ- ja elinkeinoministeriö myönsi 28.6.2021 rahoitusta momentilta 419.28.70.05.1 kestävien ja innovatiivisten julkisten hankintojen verkostomaisen osaamiskeskuksen

KEINOn toimintaan enintään 0,239 milj. euroa käytettäväksi Innovation Broker -toiminnan pilotointiin sekä Digiparraukseen ajalle 18.6-31.12.2021. Hankekoordinaattori Motiva Oy todentaa kustannusten hyväksyttävyyden. Hanketta käsitellään BF:n kirjanpidossa yhteisrahoitteisena toimintana toimintamomentilla 32.01.05. Ministeriöltä laskutettiin kuluja v. 2021 aikana yhteensä n. 198 000 euroa.

Työ- ja elinkeinoministeriö myönsi 8.1.2021 arviomäärärahan kirjausoikeuden momentilta 32.30.64.07 vuodelle 2021. Ministeriö on päätöksellään 24.1.2022 vahvistanut EAKR 2014-2020 arviomäärärahan käytön 2 905 437 euroa vuodelle 2021. Uutta valtuutta ei myönnetty v. 2021.

Ulkoministeriö myönsi 18.10.2021 2,6 milj. euron kirjausoikeuden momentille 24.30.66 Developing Markets Platform -ohjelmaan. Määräraha on kolmevuotinen siirtomääräraha ja on käytettävissä 31.12.2023 saakka.

BF palautti 23.8.2021 Ulkoministeriölle momentin 4.19.24.30.66.4 määrärahaa 0,55 milj. euroa. Palautus koski hankerahoitukseen osoitettua vuoden 2019 talousarvion määrärahaa.

BF on tilinpäätöksen yhteydessä peruuttanut ulkoministeriön myöntämästä siirtomäärärahasta 4.18.24.30.66.4 250 275 euroa. Peruutus koski hanke- rahoitukseen saatuja määrärahoja, jotka jäivät käyttämättä.

2) VALUUTTAKURSSI, JOTA ON KÄYTETTY MUUTETTAESSA ULKOMAANRAHAN MÄÄRÄISET SAAMISET JA VELAT SEKÄ MUUT SITOUKUKSET EUROIKSI:

Business Finlandin valuuttamääräiset laskut maksetaan Valtiokonttorin hallinnoimilta valuuttatileiltä ja kurssierojen käsittely sisältyy valuuttakaupprosessiin.

3) TILINPÄÄTÖSTÄ LAADITTAESSA NOUDATETUT ARVOSTUS- JA JAKSOTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT SEKÄ NIISSÄ TAPAHTUNEIDEN MUUTOSTEN VAIKUTUKSET TILIKAUDEN TUOTTO- JA KULUJÄÄMÄÄN SEKÄ TASEESSA ILMOITETTAVIEN ERIEN MUODOSTUMISEEN:

Business Finlandin tilinpäätös on laadittu noudattaen talousarviolakia ja -asetusta sekä valtiovarainministeriön ja valtiokonttorin määräyksiä ja ohjeita. Arvostusperusteissa ei ole tehty muutoksia.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu yhdenmukaisin periaattein käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen pitoajan mukaisina tasapoistoina alkupe-
räisestä hankintamenosta poistosuunnitelman mukaisesti.

4) AIKAISEMPIIN VUOSIIN KOHDISTUVAT TUOTOT JA KULUT, TALOUSARVIOTULOT JA -MENOT SEKÄ VIRHEIDEN KORJAUKSET:

Momentin 32.20.40 vuodelta 2020 vuodelle 2021 siirtynyttä valtuutta vähennettiin 2,67 milj. euroa VTV:n tilintarkastuskertomuksessa vuodelta 2020 esitetyn pyynnön mukaisesti talousarvion vastaisen menettelyn korjaamiseksi.

5) EDELLISEN VUODEN VERTAILTAVUUS TILINPÄÄTÖSVUODEN TIETOIHIIN:

Talousarvion toteutumalaskelma valtuuksista ja niiden käytöstä sisältää momentin 32.20.40 osalta v. 2021 kolmannessa lisätalousarviossa saadun 86 milj. euroa uutta valtuutta EU:n elpymis- ja palautumistukivälineellä toteuttaviin kokonaisuuksiin.

6) SELVITYS TILINPÄÄTÖSVUODEN JÄLKEISISTÄ OLENNAISIMMISTA TAPAHTUMISTA SILTÄ OSIN KUIN NIITÄ EI ILMOITETA TOIMINTAKERTOMUKSESSA:

Tuotto- ja kululaskelman henkilöstökulut sisältää virheellisesti työterveyshuollon palautuksia 24 503,30 euroa. Oikea paikka tuotto- ja kululaskelmassa tälle erälle olisi palvelujen ostot.

Vastaavasti liitteessä 5 palkkojen osuus pitäisi olla 24 503,30 euroa esitettyä suurempi.

LIITE 2: NETTOUTETUT TULOT JA MENOT

Momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2021 määrärahojen		Tilinpäätös 2021	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
			käyttö vuonna 2021	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2021	Käyttö vuonna 2021 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle	
32.01.05. Innovaatio-rahoytuskus Business Finlandin toimintamenuot (nettob) (Siirtomääräraha 3 v)	Brutto- menot	112 682 691,76		71 017 204,90		107 723 418,15				99 936 138,17	
	Brutto- tulot	402 691,76		455 418,15		455 418,15				455 418,15	
	Netto- menot	112 280 000,00	107 268 000	70 561 786,75	36 706 213,25	107 268 000,00	0,00	32 608 231,37	139 876 231,37	99 480 720,02	40 395 511,35

LIITE 3: ARVIOMÄÄRÄRAHOJEN YLITYKSET

Innovaatio-rahoytuskus Business Finlandilla ei ole esitettävää liitteellä 3.

LIITE 4: PERUUTETUT SIIRRETYT MÄÄRÄRAHAT

Pääluokan ja tilijaottelun numero ja nimi	Peruutettu	
	Tilijaottelu	Yhteensä
24. Ulkoministeriön hallinnonala		250 275,20
Vuosi 2019		250 275,20
24.30.66.4 Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö (EK)	250 275,20	
Pääluokat yhteensä		250 275,20
Vuosi 2019		250 275,20

LIITE 5: HENKILÖSTÖKULUJEN ERITTELY

	2021	2020
Henkilöstökulut	9 608 644,27	8 919 648,39
Palkat ja palkkiot	9 500 327,72	8 693 312,28
Tulosperusteiset erät	5 699,00	0,00
Lomapalkkavelan muutos	102 617,55	226 336,11
Henkilösivukulut	1 766 568,39	1 591 421,20
Eläkekulut	1 557 534,63	1 401 634,69
Muut henkilösivukulut	209 033,76	189 786,51
Yhteensä	11 375 212,66	10 511 069,59
Johdon palkat ja palkkiot, josta	539 485,96	510 225,46
- tulosperusteiset erät	5 699,00	0,00
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	2 160,00	2 520,00
Johto	960,00	960,00
Muu henkilöstö	1 200,00	1 560,00

LIITE 6: SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEET JA NIIDEN MUUTOKSET

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kirjanpitoyksikössä yhdenmukaisin periaattein käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen pitoajan mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenosta. Varainhoitovuoden aikana ei ole tehty muutoksia poistosuunnitelmaan.

Suunnitelman mukaiset poistoajat:

Omaisuusryhmä	Poisto- menetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto %	Jäännösarvo € tai %
Aineettomat hyödykkeet				
112 Aineettomat oikeudet	tasapoisto			
1120 Ostetut atk-ohjelmistot		5 vuotta	20 %	0 %
114 Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto			
1140 Itsevalmistetut ja teetetyt atk-ohjelmat		5 vuotta	20 %	0 %
1149 Muut pitkäaikaiset menot		3 vuotta	33 %	0 %
Aineelliset hyödykkeet				
125–126 Koneet ja laitteet	tasapoisto			
1250 Autot ja muut maakuljetusvälineet		5 vuotta	20,00	0 %
1254 Kevyet työkoneet		7 vuotta	14,29	0 %
1255 Atk-laitteet ja niiden oheislaitteet		3 vuotta	33,33	0 %
1256 Toimistokoneet ja -laitteet		5 vuotta	20,00	0 %
1257 Puhelinkeskukset ja muut viestintälaitteet		5 vuotta	20,00	0 %
1258 Audiovisuaaliset koneet ja laitteet		5 vuotta	20,00	0 %
1269 Muut koneet ja laitteet		5 vuotta	20,00	0 %
127 Kalusteet	tasapoisto	5 vuotta	20,00	0 %
128 Muut aineelliset hyödykkeet	ei poistoja			
130 Käyttöomaisuusarvopaperit	ei poistoja			
Muut pitkäaikaiset				
136 euromääräiset sijoitukset	ei poistoja			

LIITE 7: KANSALLIS- JA KÄYTTÖMAISUUDEN SEKÄ MUIDEN PITKÄVAIKUTTEISTEN MENOJEN POISTOT

	Aineettomat hyödykkeet			Yhteensä
	112 Aineettomat oikeudet	114 Muut pitkävaikutteiset menot	119 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	
Hankintameno 1.1.2021	0,00	3 828 031,12	2 324 423,15	6 152 454,27
Lisäykset	0,00	3 173 931,87	850 235,12	4 024 166,99
Vähennykset	0,00	0,00	-3 173 931,87	-3 173 931,87
Hankintameno 31.12.2021	0,00	7 001 962,99	726,40	7 002 689,39
Kertyneet poistot 1.1.2021	0,00	-2 079 902,54	0,00	-2 079 902,54
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00	-812 054,64	0,00	-812 054,64
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2021	0,00	-2 891 957,18	0,00	-2 891 957,18
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	0,00	4 110 005,81	726,40	4 110 732,21
	Aineelliset hyödykkeet			Yhteensä
	125-126 Koneet ja laitteet			
Hankintameno 1.1.2021	12 574,00			12 574,00
Lisäykset	0,00			0,00
Vähennykset	0,00			0,00
Hankintameno 31.12.2021	12 574,00			12 574,00
Kertyneet poistot 1.1.2021	-7 544,40			-7 544,40
Vähennysten kertyneet poistot	0,00			0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-2 514,80			-2 514,80
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00			0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00			0,00
Kertyneet poistot 31.12.2021	-10 059,20			-10 059,20
Arvonkorotukset	0,00			0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	2 514,80			2 514,80

	Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset		Yhteensä
	130 Käyttöomaisuus- arvopaperit	136 Muut pitkäaikaiset euromääräiset sijoitukset	
Hankintameno 1.1.2021	91 752 600,00	138 351 488,28	230 104 088,28
Lisäykset	10 800 000,00	14 206 000,00	25 006 000,00
Vähennykset	0,00	-2 511 697,34	-2 511 697,34
Hankintameno 31.12.2021	102 552 600,00	150 045 790,94	252 598 390,94
Kertyneet poistot 1.1.2021	0,00	0,00	0,00
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	-14 539 340,48	-14 539 340,48
Kertyneet poistot 31.12.2021	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	102 552 600,00	135 506 450,46	238 059 050,46

LIITE 8: RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

Rahoitustuotot	2021	2020	Muutos 2021-2020
Korot euromääräisistä saamisista	12 155 542,17	8 718 920,97	3 436 621,20
Korot valuuttamääräisistä saamisista	0,00	0,00	0,00
Emissio-, pääoma- ja kurssierot saamisista	0,00	0,00	0,00
Osingot	0,00	0,00	0,00
Liikelayritysten voiton tuloutukset	0,00	0,00	0,00
Muut rahoitustuotot	0,00	0,00	0,00
Rahoitustuotot yhteensä	12 155 542,17	8 718 920,97	3 436 621,20
Rahoituskulut	2021	2020	Muutos 2021-2020
Korot euromääräisistä veloista	61,18	5,00	56,18
Korot valuuttamääräisistä veloista	0,00	0,00	0,00
Emissio-, pääoma- ja kurssierot veloista	0,00	0,00	0,00
SWAP-maksut veloista	0,00	0,00	0,00
Sijoitusten ja lainasaamisten tileistäpoistot	63 678 099,03	48 630 328,49	15 047 770,54
Muut rahoituskulut	0,00	0,00	0,00
Rahoituskulut yhteensä	63 678 160,21	48 630 333,49	15 047 826,72
Netto	-51 522 618,04	-39 911 412,52	-11 611 205,52

LIITE 9: TALOUSARVIOTALOUDESTA ANNETUT LAINAT

Sektori	Lainapääoma 31.12.2021	Lisäys 2021	Vähennys 2021	Lainapääoma 31.12.2020	Pääomamuutos 2021-2020
Yritykset ja asuntoyhteisöt	1 001 470 429,70	145 074 955,12	137 534 049,18	993 929 523,76	7 540 905,94
Yritykset	993 505 692,50	144 915 516,12	137 534 049,18	986 124 225,56	7 381 466,94
Julkiset yritykset	47 663 794,24	202 286,00	813 219,50	48 274 727,74	-610 933,50
Yksityiset yritykset	945 841 898,26	144 713 230,12	136 720 829,68	937 849 497,82	7 992 400,44
Asuntoyhteisöt	7 964 737,20	159 439,00	0,0	7 805 298,20	159 439,00
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	2 950 495,82	662 445,00	821 898,43	3 109 949,25	-159 453,43
Muut rahoituslaitokset	2 950 495,82	662 445,00	821 898,43	3 109 949,25	-159 453,43
Kotitaloudet	7 350,10	0,00	0,00	7 350,10	0,00
Palkansaajakotitaloudet	7 350,10	0,00	0,00	7 350,10	0,00
Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	175 000,00	0,00	0,00	175 000,00	0,00
Muut voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	175 000,00	0,00	0,00	175 000,00	0,00
Sektori tuntematon	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ei tiedossa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	1 004 603 275,62	145 737 400,12	138 355 947,61	997 221 823,11	7 381 452,51

Liitteessä 9 esitetään tiedot ainoastaan Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin tuotekehityslainoista. Sektorijako perustuu Tilastokeskuksen ja Valtiokonttorin lainajärjestelmän tietoihin.

Sektorikohtaiset lainapääoman alkusaldot ovat muuttuneet vuoden 2020 tilinpäätöksessä ilmoitetuista. Sektorikohtaiset erot johtuvat tehdyistä sektorimuutoksista.

Nostamattomat lainat (v. 2021 4.014.853 M€ ja v. 2020 9.426.859 M€), tileistäpoistojen oikaisut (4.109,73 €) ja Valtiokonttorin tekemä alkusaldon muutos (43.139,43 €) sisältyvät yritykset -sektorin tietoihin.

LIITE 10: ARVOPAPERIT JA OMAN PÄÄOMAN EHTOISET SIOITUKSET

Käyttö- ja rahoitusomaisuusarvopaperit	31.12.2021						31.12.2020	
	Kappalemäärä	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo	Omistus-osuus %	Myyntioikeuksien alaraja %	Saadut osingot	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo
Julkisesti noteeraamattomat osakkeet ja osuudet	50 101		102 552 600,00					91 752 600,00
Fird-osuuskunta	1		100,00	25				100,00
Business Finland Venture Capital Oy	50000		50 000,00	100				50 000,00
Business Finland Venture Capital Oy			59 000 000,00	100				59 000 000,00
Business Finland Oy	100		2 500,00					2 500,00
Business Finland Venture Capital Oy			11 000 000,00	100				11 000 000,00
Business Finland Venture Capital Oy			15 700 000,00	100				15 700 000,00
Business Finland Venture Capital Oy			6 000 000,00	100				6 000 000,00
Business Finland Venture Capital Oy			10 800 000,00					
Osakkeet ja osuudet yhteensä			102 552 600,00					91 752 600,00

Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset	Kirjanpitoarvo	Kirjanpitoarvo
	31.12.2021	31.12.2020
Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset	135 506 450,46	138 351 488,28
Pääomalainat	135 506 450,46	138 351 488,28
Yhteensä	135 506 450,46	138 351 488,28

LIITE 11: TASEEN RAHOITUSERÄT JA VELAT

31.12.2021	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	
Vastaavien rahoituserät							
Euromääräiset lainasaamiset	0,00	799 561,14	1 002 833 204,52	0,00	76 317,45	894 192,51	1 004 603 275,62
Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat	0,00	0,00	0,00	-3 845,42	0,00	0,00	-3 845,42
Yhteensä	0,00	799 561,14	1 002 833 204,52	-3 845,42	76 317,45	894 192,51	1 004 599 430,20
Asiakkaiden nostamattomat lainamaksatuspäätökset (yht. 4 014 853 eur) sisältyvät euromääräisten lainasaamisten yli 5 vuoden vaihtuvakorkoisten lainojen tietoihin.							
31.12.2021	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	
Vastattavien rahoituserät							
Muut pitkäaikaiset velat	0,00	0,00	0,00	0,00	2 000 000,00	0,00	2 000 000,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00	2 000 000,00	0,00	2 000 000,00

LIITE 12: VALTIONTAKAUKSET JA -TAKUUT SEKÄ MUUT MONIVUOTISET VASTUUT**Muut monivuotiset vastuut**

Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarviomenot 2021	Määrärahatarve 2022	Määrärahatarve 2023	Määrärahatarve 2024	Määrärahatarve myöhemmin	Määrärahatarve yhteensä
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	605 625,52	605 557,67	467 793,30	0,00	0,00	1 073 350,97

Muulla kuin valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarviomenot 2021	Määrärahatarve 2022	Määrärahatarve 2023	Määrärahatarve 2024	Määrärahatarve myöhemmin	Määrärahatarve yhteensä
	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut sopimukset ja sitoumukset yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut monivuotiset vastuut yhteensä	605 625,52	605 557,67	467 793,30	0,00	0,00	1 073 350,97

LIITE 13: TASEESEEN SISÄLTYVÄT RAHASTOIDUT VARAT

Innovaatorahoituskeskus Business Finlandilla ei ole esitettävää liitteellä 13

LIITE 14: TASEESEEN SISÄLTYMÄTTÖMÄT RAHASTOIDUT VARAT

Innovaatorahoituskeskus Business Finlandilla ei ole esitettävää liitteellä 14

LIITE 15: VELAN MUUTOKSET

Innovaatorahoituskeskus Business Finlandilla ei ole esitettävää liitteellä 15

LIITE 16: VELAN MATUREETTIJAKAUMA JA DURAATIO

Innovaatorahoituskeskus Business Finlandilla ei ole esitettävää liitteellä 16

LIITE 17: OIKEIDEN JA RIITTÄVIEN TIETOJEN ANTAMISEKSI TARVITTAVAT MUUT TÄYDENTÄVÄT TIEDOT

Talousarviokirjanpito sisältää momentilla 32.20.83 Lainat tutkimus- ja innovaatioimintaan n. 4,0 milj. euroa nostamattomia lainoja, jotka on kirjattu momentille maksatuspäätösperusteisesti. Nostamattomat lainat sisältyvät taseessa pitkäaikaisiin saamisiin sekä muihin lyhytaikaisiin velkoihin. Nostamattomista lainoista 0,9 milj. euroa on vuodelta 2020 (4 kpl) ja 3,1 milj. euroa vuodelta 2021 (26 kpl). Tilapäisten häiriölainojen osuus nostamattomista lainoista on 0,6 milj. euroa (6 maksatuspäätöstä). Nostamattomien lainojen määrä oli 0,4 % lainakannasta (v. 2020 0,8 %).

LIITE 18 BUSINESS FINLANDIN TULOSSOPIMUKSEN TULOSMITTARIT 2021

Tunnusluku	2019 toteutuma	2020 toteutuma	2021 toteutuma	2021 tavoite
YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAUUS				
Kansainvälistä kasvua yrityksille				
1. Business Finlandin asiakkaiden viennin kasvuprosentin ja OECD-maiden viennin keskimääräisen kasvuprosentin erotus (%-yksikköä). ²⁰	5	1	-	> 1
2. Rahoitettujen hankkeiden synnyttämä vuosittainen vienti/Business Finlandin tki-rahoitus (vientikerroin).	23	39	36	> 20
Kestävän kehityksen ratkaisujen ja toiminnan kehittäjiä				
3. Niiden palvelutapahtumien osuus, jotka liittyvät kestävän kehityksen edistämiseen (%).	-	-	17	> 50
4. Vähähiilisyteen ja kiertotalouteen panostavien TKI-rahoitusasiakkaiden liikevaihto hankkeiden tavoitevuonna, milj. euroa (arvio).	-	13 262	8 117	4 500
Liiketoiminnan rohkeita uudistujia				
5. Business Finlandin asiakkaiden yhteenlaskettujen TKI-panostusten kasvu (%). ²¹	-	4,7	2,1	> 5,9
6. Business Finlandin TKI-rahoitusta saavien pk-yritysten TKI-panostusten kasvu (%).	22	27	29	> 31
7. Rahoitetut ekosysteemialoitteet, joissa tavoitteena yli 1 mrd. euron kokonaisuus (kpl).	28	12	5	5
8. Business Finlandin EU-neuvontapalvelujen laajuus – Avain- ja fokusasiakkaille annettu EU-neuvonta (%).	-	-	11,1	15
9. Rekisteröidyt ulkomaiset yöpymiset, 1 000 vrk ²² .	7 055	2 292	2 000 (arvio)	4 500
10. Ulkomaisten investointien työllistävyys (työpaikkojen lukumäärä, arvio).	921	916	609	730
TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS:				
Toiminnallinen tehokkuus				
11. Rahoitustyön kokonaiskustannus / myönnetty rahoitus, %	2,7	1,0	2,8	<3,0
12. Business Finlandin asiakkaiden lukumäärä / yhteenlasketut toimintamenot (operatiiviset kustannukset yhteenä) (asiakasta / milj. euroa)	63	65	62	>65
Tuotokset ja laadunhallinta				
13. Business Finland -asiakkaiden suosittelemuus (NPS, asteikko -100 - +100).	+67	+66	+59	>+58
HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN:				
14. Kokonaistyötyytyväisyys (asteikko 1–5)	3,1	3,3	3,5	>3,5

²⁰ Vuodelta 2021 ei ole vielä riittävästi Business Finlandin asiakkaiden vientitietoja eikä OECD:n vertailutietoja käytettävissä.

²¹ Mittarin arvo on vuoden 2019 Business Finlandin asiakkaiden TKI-panosten muutos vuosina 2019–2020, mikä on tuorein käytettävissä oleva tieto.

²² Visit Finlandin toimenpiteillä on vain osittainen vaikutus.

LIITE 19 BUSINESS FINLANDIN TULOSSOPIMUKSEN SEURANTAMITTARIT 2021

Tunnusluku	2019 toteutuma	2020 toteutuma	2021 toteutuma	2021 arvio
YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAUUS				
Kansainvälistä kasvua yrityksille				
1. Pk-asiakasyritysten (sis. midcap) viennin kasvu, milj. euroa ja %.	399 milj. e 6,5 %	71 milj. e 1 %	1500 milj. e 16,5 % (ennuste)	500 milj. 10 %
2. Kasvua ja kansainvälistymistä hakevien Business Finland -asiakkaiden jalostusarvon kasvu (%).	0,1	8	-4	5
3. Tiivistä kansainvälistä yhteistyötä sisältävien hankkeiden osuus kaikista rahoitetuista hankkeista (%).	12	17	16	12
4. Uusien t&k&i-yritysten osuus kaikista t&k&i-rahoitusta saaneista yritysasiakkaista, %.	36	34	30	35
5. Kansainvälistymispalveluja käyttäneiden pk- ja mid-cap-yritysten viennin kasvu (3 v. muutos) – Team Finland, % (arvio).	-	9	25	23
6. T&k&i-rahoituksen aikaansaamat työpaikat, lkm. (arvio työpaikoista hankkeen tavoitevuonna).	34 000	38 835	24 937	35 000
7. Kasvua ja kansainvälistymistä hakevien Business Finland -asiakkaiden lukumäärän kasvu, %, ja poisluettuna t&k&i-rahoitusasiakkaat, %	12 -	1 9,5	1 0	3 10
Kestävän kehityksen ratkaisujen ja toiminnan kehittäjiä				
8. Rahoitus vähähiilisyttä ja kiertotaloutta edistäviin ratkaisuihin, milj. euroa.	189	305	270	200
9. Business Finlandin rahoitus puhtaan energian t&k&i-toimintaan, milj. euroa.	38	66	62	35
10. Innovatiiviset julkiset hankinnat: lukumäärä ja rahoitus.	8 6,9 milj. e	2 0,33 milj e	3 0,75 milj. e	5 2 milj. e
11. Johtaminen ja työn muutos: työorganisaatioiden kehittämishankkeiden lukumäärä ja rahoitus	94 4,3 milj. e	78 2,7 milj.e	33 0,8 milj.e	100 4 milj. e
Liiketoiminnan rohkeita uudistujia				
12. Pk-yritysten (ei sis. midcap) osuus t&k&i-rahoituksesta, %.	68	58	59	65
13. Ulkomaisten investointien määrä (milj. euroa).	1 557	575	161	500
14. Suomen markkinaosuus ulkomaisten matkailijoiden yöpymisistä suhteessa muihin Pohjoismaihin (%).	14	14	9 (arvio)	11
15. Kansainväliset matkailutulot (matkailutase), milj. e ²⁴ .	3 312	1 089	700 (arvio)	1 850
16. Yritysten arvio tutkimustulosten ja osaamisten kaupallisen hyödyntämisen todennäköisyydestä, %.	83	78	89	75

²³ Mittarin arvo perustuu vuoden 2020 tilinpäätöstietoihin.²⁴ Ulkomaisesta matkailusta saatavat vientiin rinnastettavat tulot (ilman kuljetustuloja).

Toiminnallinen tuloksellisuus:				
Liiketoiminnan rohkeita uudistujia				
17. Uuden t&k&i-rahoitushakemuksen käsittelyaika pk-yrityksille (vrk)	61	50	84	45
18. Asiakastyötä tekevien osuus Business Finlandin henkilömäärästä (%)	80	80	80	80
Tuotokset ja laadunhallinta				
19. Business Finland pk-yritysasiakkaiden suositteluhaluus (asteikko -100 - +100).	+67	+65	+54	> +60
20. Sidosryhmätyytyväisyys Business Finlandin Visit Finland -toimintoon (asteikko 1-5).	4,4	4,4	4,3	4,0
21. Sidosryhmätyytyväisyys Business Finlandin Talent Boost -toimintoihin (asteikko 1-5).	3,9	3,9	3,9	3,5
22. Business Finland -asiakkaan kokemus Team Finland -palveluiden tiedonsaannista (asteikko 1-5).	3,3	3,6	3,3	3,4
HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN:				
23. Johtamisindeksi (asteikko 1-5) *	3,9	3,9	3,9	3,9
24. Business Finlandin henkilöstön liikkuvuus, %	-	8,7	4,6	4

Alkavien yritysten pääomasijoitustoiminta				
Tunnusluku	2019 toteutuma	2020 toteutuma	2021 toteutuma	2021 tavoite
Vuoden aikana tehtyjen uusien rahastositoumusten lukumäärä (kpl) ²⁵	0	1	0	2-3
Yksityisen pääoman osuus Business Finland pääomasijoitusyhtiön rahastositoumuskohteissa, %	51	50	50	50

²⁵ Rahastositoumuspäätökset tehdään ehdollisina rahaston vähimmäispääoman saavuttamiselle.

15 ALLEKIRJOITUS

Business Finlandin johtokunta on hyväksynyt Innovaatio-rahoituskeskus Business Finlandin tilinpäätöksen Helsingissä 18. helmikuuta 2022.

Business Finland Oy ja Business Finland Venture Capital Oy laativat oman tilinpäätöksensä ja niiden yhtiökokous järjestetään Innovaatio-rahoituskeskus Business Finlandin tilinpäätöksen hyväksymisen jälkeen. Jos ilmenee, että yhtiökokouksilla on vaikutusta Innovaatio-rahoituskeskus Business Finlandin tilinpäätöksen sisältöön, toimittavat osakeyhtiöt Innovaatio-rahoituskeskuk-selle tarvittavat lisätiedot.

Innovaatio-rahoituskeskus Business Finlandin tilin-tarkastuksesta vastaa valtiontalouden tarkastusvirasto, joka antaa tarkastuksesta tilintarkastuskertomuksen.

Tilinpäätös on allekirjoitettu sähköisesti.

Johtokunta:

Päivi Marttila, puheenjohtaja

Petri Peltonen, varapuheenjohtaja

Juha Ala-Mursula

Jaakko Aspara

Sami Lampinen

Laura Langh-Lagerlöf

Miia Porkkala

Nina Vaskunlahti

Business Finlandin pääjohtaja:

Nina Kopola

BUSINESS FINLAND

Business Finland on globaalin kasvun kiihdyttämö. Luomme edellytyksiä uudelle kasvulle auttamalla yrityksiä kansainvälistymään sekä rahoittamalla tutkimusta ja innovaatioita. Huippuasiantuntijamme ja uusin tieto nopeuttavat markkinoiden mahdollisuuksien tunnistamista ja auttavat muuttamaan ne kansainvälisiksi menestystarinoiksi.

WWW.BUSINESSFINLAND.FI